

FLUVIUS ECONOMISCHE GROEP

Geconsolideerde jaarrekening IFRS

Jaareinde 31 december 2022

Inhoud

FINANCIËLE OVERZICHTEN	4
Geconsolideerde winst- en verliesrekening	4
Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten	5
Geconsolideerde balans	6
Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen	7
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	8
TOELICHTINGEN BIJ DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING	10
1 Informatie over de onderneming	10
2 Belangrijke opname- en waarderingsregels	11
2.1 Conformiteitsverklaring en presentatiebasis	11
2.2 Consolidatiecriteria	11
2.3 Belangrijkste waarderingsregels	12
2.4 Samenvatting van de nieuwe standaarden die van toepassing zijn vanaf 2022	22
2.5 Gebruik van ramingen en veronderstellingen	22
2.6 Standaarden die werden gepubliceerd, maar die nog niet van kracht zijn	25
GESEGMENTEERDE INFORMATIE	26
3 Gesegmenteerde informatie	26
RESULTATEN VAN HET JAAR	32
4 Bedrijfsopbrengsten	32
5 Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	34
6 Diensten en diverse goederen	35
7 Personeelsbeloningen	36
8 Afschrijvingen, waardeverminderingen en wijziging in voorzieningen	36
9 Overige operationele bedrijfskosten	37
10 Regulatorische overdrachten	37
11 Financiële resultaten	38
12 Belastingen op het resultaat	39
ACTIVA	43
13 Immateriële activa	43
14 Materiële vaste activa	44
15 Gebruiksrecht en leaseverplichtingen	46
16 Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen	47
17 Overige beleggingen	48
18 Langetermijnvorderingen, andere	49
19 Voorraden	49
20 Handels- en overige vorderingen	50
21 Geldmiddelen en kasequivalenten	52
22 Activa aangehouden voor verkoop	54
PASSIVA	57
23 Eigen vermogen	57
24 Leningen op lange en korte termijn	65
25 Voorzieningen voor personeelsbeloningen	71
26 Afgeleide financiële instrumenten	82
27 Voorzieningen, andere	83
28 Kapitaalsubsidies	84
29 Handels- en overige schulden	85
30 Actuele belastingverplichtingen	86
FINANCIËLE INSTRUMENTEN	87
31 Financiële instrumenten: risico's en reële waarde	87

ANDERE INFORMATIE	94
32 Verbonden partijen	94
33 Verplichtingen en onzekerheden	95
34 Gebeurtenissen na balansdatum.....	96
35 Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie	97
WERKEN IN EEN GEREGULEERDE OMGEVING	99
36 Elektriciteit en gas.....	99
37 Riolering.....	104

Financiële Overzichten

Geconsolideerde winst- en verliesrekening

(In duizenden EUR)	Toelichting	2022	2021
Bedrijfsopbrengsten	4	3.249.064	3.771.814
Opbrengsten uit contracten met klanten		2.400.414	3.038.293
Overige operationele bedrijfsopbrengsten		206.082	167.287
Geactiveerde, intern uitgevoerde werkzaamheden		642.568	566.234
Bedrijfskosten		-2.824.971	-3.326.851
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	5	-1.161.151	-1.527.942
Diensten en diverse goederen	6	-531.059	-474.940
Personeelsbeloningen	7	-662.017	-615.650
Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijziging in voorzieningen	8	-551.306	-527.527
Overige operationele bedrijfskosten	9	-105.783	-90.895
Regulatoire overdrachten	10, 36	186.345	-89.897
Bedrijfswinst		424.093	444.963
Financiële baten	11	149.937	126.481
Financiële lasten	11	-163.733	-169.247
Winst vóór belastingen		410.297	402.197
Belastingen op het resultaat	12	-64.549	-100.249
Winst over de verslagperiode		345.748	301.948

Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	Toelichting	2022	2021
Winst over de verslagperiode		345.748	301.948
Baten en lasten rechtstreeks verwerkt in het eigen vermogen			
Elementen die niet kunnen verplaatst worden naar de winst- en verliesrekening			
Actuariële winsten (verliezen) op voorzieningen voor personeelsbeloningen	25	278.114	373.628
Actuariële winsten (verliezen) restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen	25	-198.553	-241.960
Reële waarde overige beleggingen	17	368.565	342.147
Uitgestelde belastingopbrengsten (kosten)	12	-9.865	-22.906
Netto elementen die niet kunnen verplaatst worden naar de winst- en verliesrekening		438.261	450.909
Totaalresultaat over de verslagperiode		784.009	752.857

Geconsolideerde balans

(In duizenden EUR)	Toelichting	2022	2021
Vaste activa		15.390.010	15.370.673
Immateriële activa	13	113.541	120.327
Materiële vaste activa	14	12.340.362	12.035.709
Gebruiksrecht activa	15	27.869	38.633
Investeringen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen	16	2.017	2.017
Overige beleggingen	17, 31	2.789.354	2.413.967
Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen	25	15.461	208.061
Afgeleide financiële instrumenten	26, 31	1.890	0
Langetermijnvorderingen, andere	18, 31	99.516	551.959
Vlottende activa		1.852.487	1.328.507
Voorraden	19	163.720	141.116
Handels- en overige vorderingen	20, 31	952.355	1.086.210
Actuele belastingvorderingen	30, 31	8.362	11.845
Geldmiddelen en kasequivalenten	21, 31	80.229	89.336
Activa aangehouden voor verkoop	22, 31	647.821	0
TOTAAL ACTIVA		17.242.497	16.699.180
EIGEN VERMOGEN	23	7.823.207	7.247.361
Eigen vermogen toe te rekenen aan de aandeelhouders van de vennootschap		7.823.107	7.247.261
Inbreng buiten kapitaal, andere		2.762.203	2.749.249
Inbreng buiten kapitaal, uitgiftepremie		127.411	127.411
Reserves		1.768.794	1.734.714
Niet-gerealiseerde resultaten		1.971.404	1.533.143
Ingehouden winsten		1.193.295	1.102.744
Minderheidsbelangen		100	100
VERPLICHTINGEN		9.419.290	9.451.819
Langlopende verplichtingen		7.375.115	7.330.192
Leningen en overige financieringsverplichtingen	24, 31	6.335.497	5.977.365
Leaseverplichtingen	15, 31	21.055	29.379
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	25	290.376	559.430
Afgeleide financiële instrumenten	26, 31	2.076	41.776
Voorzieningen, andere	27	9.425	9.240
Uitgestelde belastingverplichtingen	12	362.504	376.341
Kapitaalsubsidies	28	354.182	336.661
Kortlopende verplichtingen		2.044.175	2.121.627
Leningen en overige financieringsverplichtingen	24, 31	1.277.516	1.218.743
Leaseverplichtingen	15, 31	10.558	12.094
Handels- en overige schulden	29, 31	749.849	886.861
Actuele belastingverplichtingen	30, 31	5.687	3.929
Verplichtingen in verband met activa aangehouden voor verkoop		565	0
TOTAAL PASSIVA		17.242.497	16.699.180

Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen

(In duizenden EUR)	Inbreng buiten kapitaal	Reserves	Niet- gerealiseerde resultaten	Ingehouden winsten	Eigen vermogen toe te rekenen aan de		Totaal
					aandeelhouders van de vennootschap	Minder- heidsbe- langen	
Totaal op 1 januari 2021	2.815.491	1.753.908	1.082.234	1.105.357	6.756.991	100	6.757.091
Totaalresultaat over de verslagperiode	0	0	450.909	301.948	752.857	0	752.857
Terugbetaling aandeel in het eigen vermogen	-528	0	0	0	-528	0	-528
Uitgifte inbreng buiten kapitaal	61.697	-10.469	0	-28.089	23.138	0	23.138
Dotatie/afname aan reserves	0	-8.725	0	8.725	0	0	0
Betaalde dividenden	0	0	0	-285.197	-285.197	0	-285.197
Totaal op 31 december 2021	2.876.660	1.734.714	1.533.143	1.102.744	7.247.261	100	7.247.361
Totaal op 1 januari 2022	2.876.660	1.734.714	1.533.143	1.102.744	7.247.261	100	7.247.361
Totaalresultaat over de verslagperiode	0	0	438.261	345.748	784.009	0	784.009
Terugbetaling aandeel in het eigen vermogen	-4.345	0	0	0	-4.345	0	-4.345
Uitgifte inbreng buiten kapitaal	17.299	-97	0	0	17.202	0	17.202
Dotatie/afname aan reserves	0	34.177	0	-34.177	0	0	0
Betaalde dividenden	0	0	0	-221.020	-221.020	0	-221.020
Totaal op 31 december 2022	2.889.614	1.768.794	1.971.404	1.193.295	7.823.107	100	7.823.207

Bovenstaande informatie werd opgenomen in de toelichtingen 'Eigen vermogen' en voor wat betreft de niet-gerealiseerde resultaten werden de bewegingen opgenomen in de toelichtingen 'Belastingen op het resultaat', 'Overige beleggingen', 'Eigen vermogen' en 'Voorzieningen voor personeelsbeloningen'.

De kolom 'Inbreng buiten kapitaal' bevat de inbreng buiten kapitaal, andere voor 2.762.203 k euro (2021: 2.749.249 k euro) en de inbreng buiten kapitaal, uitgiftepremie voor 127.411 k euro voor 2022 en 2021 (zie toelichting 'Eigen vermogen').

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(In duizenden EUR)	Toelichting	2022	2021
Resultaat over de verslagperiode		345.748	301.948
Afschrijvingen immateriële activa	8	42.166	39.304
Afschrijvingen materiële vaste activa en gebruiksrecht activa	8	492.445	463.607
Mutatie voorzieningen (terugname -; toevoeging +)	8	185	468
Waardevermindering op vlottende activa (terugname -; toevoeging +)	8	16.510	24.148
Min-/meerwaarde op realisatie handelsvorderingen	4, 9	11.783	8.178
Netto financieringslasten		62.225	69.900
Waardering naar reële waarde afgeleide financiële instrumenten	26	-41.590	-20.941
Winst en verlies op vaste activa	4, 9	87.292	75.992
Wijzigingen kapitaalsubsidies	28	-6.840	-6.193
Belastingkosten	12	64.549	100.249
Mutatie voorraden		-34.407	-43.820
Mutatie handels- en overige vorderingen		55.247	-323.241
Mutatie handels- en overige schulden		-149.394	91.856
Mutatie personeelsbeloningen		3.107	20.036
Betaalde financiële lasten		-146.160	-169.584
Ontvangen financiële baten		88.905	89.669
Financiële korting op inkomende facturen	11	183	177
Betaalde winstbelastingen	12	-83.010	-106.500
Netto kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		808.944	615.253
Ontvangsten uit de verkoop van materiële vaste activa		2.981	5.653
Verwerving van immateriële activa	13	-37.694	-45.328
Verwerving van materiële vaste activa	14	-1.010.285	-901.946
Ontvangsten uit verkoop van overige beleggingen, investeringen in ondernemingen		5	100
Ontvangsten (verwerving) langetermijnvorderingen		11	-73
Ontvangsten kapitaalsubsidies	28	24.864	48.128
Netto kasstroom uit investeringsactiviteiten		-1.020.118	-893.466

(In duizenden EUR)	Toelichting	2022	2021
Uitgifte inbreng buiten kapitaal		17.202	23.138
Terugbetaling inbreng buiten kapitaal		-4.345	-528
Aflossing van leningen	24	-710.574	-730.549
Opgenomen bankleningen	24	599.650	235.218
Uitgifte obligatieleningen/leningen	24	695.381	1.191.244
Betaling van leaseverplichtingen	15	-16.467	-15.457
Mutatie financiële kortetermijnschulden	24	-165.717	-87.372
Verstrekking van langetermijnleningen		0	-1.789
Terugbetaling verstrekte langetermijnleningen		7.957	7.513
Betaalde dividenden	23	-221.020	-285.197
Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten		202.067	336.221
Netto beweging geldmiddelen	21	-9.107	58.008
Geldmiddelen en kasequivalenten - begin van de verslagperiode	21	89.336	31.328
Geldmiddelen en kasequivalenten - einde van de verslagperiode	21	80.229	89.336

Toelichtingen bij de geconsolideerde jaarrekening

1 Informatie over de onderneming

De geconsolideerde jaarrekening van de Fluvius Economische Groep omvat naast de rekeningen van de **elf opdrachthoudende verenigingen** (OV's) Gaselwest, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, Sibelgas, Fluvius West, Fluvius Limburg, Fluvius Antwerpen, PBE en Riobra ook de rekeningen van hun dochterondernemingen waaronder de werkmaatschappij Fluvius System Operator cv en diens dochterondernemingen, joint ventures en geassocieerde deelnemingen. In deze groep werd eveneens de opdrachthoudende vereniging Fluvius OV (Btw BE 0201.311.226) en Interkabel Vlaanderen cv (Btw BE 0458.440.014) opgenomen. Het totaal van de rekeningen vormt de 'Economische Groep'.

De exploitatie van de opdrachthoudende verenigingen wordt centraal aangestuurd door de **werkmaatschappij** Fluvius System Operator cv. De werkmaatschappij en haar dochterondernemingen publiceert eveneens IFRS rekeningen: **Fluvius System Operator Groep**.

Alle ondernemingen van de Groep zijn gevestigd in het Vlaamse Gewest (België). De hierboven vermelde opdrachthoudende verenigingen worden **gereguleerd** volgens de bepalingen van het Vlaams Decreet over het Lokaal Bestuur van 22 december 2017 (zoals gewijzigd). Een opdrachthoudende vereniging is een intergemeentelijke samenwerkingsvorm met rechtspersoonlijkheid en met een beheersoverdracht vanuit de gemeenten die statutair vastgelegd is. De duurtijd van de OV's van de Fluvius Economische Groep is bepaald tot 29 maart 2037 behalve voor Riobra, die bepaald werd tot 24 november 2023.

Een distributienetbeheerder (DNB) heeft een erkenning als netbeheerder voor elektriciteit en/of gas door de Vlaamse energieregulator (zie toelichting 'Werken in een gereguleerde omgeving'). De onderneming Riobra is geen DNB, maar wel een OV.

De OV's hebben als **voorwerp** het netbeheer en het databeheer in de zin van de Vlaamse regelgeving (het 'Energiedecreet' met de technische reglementen) met betrekking tot de distributie van elektriciteit en gas, het vervoer van signalen langs elektronische communicatienetwerken; de beheersing van het afvalwater en hemelwater en de zuiveringsbehandeling, het uitoefenen van elke nevenactiviteit, zoals de openbare verlichting, warmte, geografische informatiesystemen, data en aanverwante communicatie, het beheer van strategische participaties en de infrastructuur op de openbare verlichtingsinstallaties.

Fluvius heeft gekozen voor een **rating** bij de ratingagentschappen 'Moody's Investors Service Ltd.' (Moody's) en 'Creditreform Rating AG' (Creditreform). Verdere informatie werd opgenomen in de toelichting 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde'.

Voor meer informatie bezoek onze website www.fluvius.be

Fluvius System Operator cv is actief in alle Vlaamse steden en gemeenten.

De Economische Groep stelde gedurende 2022 gemiddeld 5.695 personen tewerk.

Dit financieel verslag voor het boekjaar afgesloten op 31 december 2022 werd door het Managementcomité vastgesteld op 23 maart 2023.

2 Belangrijke opname- en waarderingsregels

2.1 Conformiteitsverklaring en presentatiebasis

De geconsolideerde jaarrekening werd opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals gepubliceerd door de International Accounting Standards Board (IASB) en goedgekeurd door de Europese Unie. De Groep heeft geen enkele nieuwe IFRS Standaard, die pas na 2022 moet worden toegepast, vroegtijdig geadopteerd.

De geconsolideerde jaarrekening werd uitgedrukt in duizenden euro, zijnde de functionele valuta en de presentatievaluta van de Groep. Ze werd opgesteld in de veronderstelling dat de bedrijfsvoering wordt verdergezet en volgens de historische kostprijsmethode tenzij anders vermeld.

2.2 Consolidatiecriteria

De geconsolideerde jaarrekening omvat alle dochterondernemingen waarover de Groep zeggenschap heeft. Zeggenschap bestaat wanneer de Groep de macht heeft om het financiële en operationele beleid van de entiteit te sturen teneinde voordelen te verkrijgen uit haar activiteiten. Dergelijke zeggenschap wordt verondersteld te bestaan indien de moederonderneming, direct of indirect, houder is van meer dan de helft van de stemrechten van de entiteit. Het bestaan en effect van potentiële stemrechten die op dat moment uitoefenbaar of converteerbaar zijn, worden in overweging genomen bij de beoordeling of de Groep de macht heeft om het financiële en operationele beleid van een andere entiteit te sturen.

Dochterondernemingen worden volledig geconsolideerd vanaf de datum waarop de Groep feitelijk zeggenschap verkrijgt tot de datum waarop de zeggenschap eindigt.

Investerings in geassocieerde deelnemingen zijn ondernemingen waarin een invloed van betekenis wordt uitgeoefend op het financieel en operationeel beleid, maar waarover geen controle is. Er is een weerlegbare veronderstelling dat er een invloed van betekenis wordt uitgeoefend wanneer direct of indirect 20% of meer van de stemgerechtigde aandelen wordt aangehouden.

Joint ventures zijn ondernemingen waarover een gezamenlijke controle wordt uitgeoefend. Deze investeringen worden verwerkt in de consolidatie volgens de vermogensmutatiemethode vanaf de datum waarop de invloed van betekenis of de gezamenlijke controle begint tot de datum waarop dit eindigt.

De financiële verslaggeving van de dochterondernemingen, investeringen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures wordt opgesteld voor hetzelfde boekjaar als dat van de moederonderneming, gebruikmakend van dezelfde boekhoudprincipes.

De transacties tussen de dochterondernemingen van de Groep, balansposten en niet-gerealiseerde winsten en verliezen op transacties binnen de Groep worden geëlimineerd.

Minderheidsbelangen in de netto activa van de geconsolideerde dochterondernemingen worden in het eigen vermogen afzonderlijk van het eigen vermogen van de moedermaatschappij opgenomen. Minderheidsbelangen bestaan uit het bedrag van die belangen op de overnamedatum van de bedrijfscombinatie en het aandeel van de minderheid in de wijzigingen in het eigen vermogen sinds de datum van de bedrijfscombinatie. De gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten worden toegewezen aan de groepsbelangen en minderheidsbelangen zelfs indien dit zou resulteren in negatieve minderheidsbelangen.

Een lijst van de ondernemingen van de Groep is opgenomen in de toelichting 'Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie'.

2.3 Belangrijkste waarderingsregels

De toegepaste waarderingsregels zijn consistent met de principes van vorige boekjaren.

a) Opbrengsten

Opbrengsten uit de verkoop van goederen en de verlening van diensten worden gewaardeerd op basis van de vergoeding waar de Groep verwacht recht op te hebben in het contract. De Groep boekt opbrengsten zodra de prestatieverplichtingen zijn nagekomen, namelijk wanneer de controle overgedragen wordt aan de klant. Specifiek volgt de opbrengsterkenning het vijfstappenmodel. Stap 1 in dit model is de identificatie van de contracten met de klant; stap 2 de identificatie van de prestatieverplichtingen in de contracten; stap 3 de bepaling van de transactieprijs; stap 4 de toerekening van de transactieprijs aan de prestatieverplichtingen en stap 5 opbrengsterkenning wanneer de prestatieverplichtingen zijn nagekomen.

Op basis van deze hierboven vermelde algemene principes worden de verkopen van goederen en de verlening van diensten opgenomen op het ogenblik dat de producten geleverd worden aan de klant, de klant de producten heeft aanvaard en de inbaarheid van de gerelateerde vorderingen redelijkerwijze verzekerd is.

Opbrengsten uit contracten met klanten

Distributie en transportnetvergoeding

De nettarieven voor elektriciteit en aardgas bestaan uit de distributienetvergoeding die de kosten dekt voor de aanleg en het onderhoud van het distributienet en, specifiek voor elektriciteit, de transmissiekosten die in cascade worden aangerekend door de beheerder van het Belgisch transmissienet voor elektriciteit (Elia) aan Fluvius.

De omzet van de netvergoeding (grid fee) is gebaseerd op de reële facturaties van netvergoeding van de opdrachthoudende verenigingen van het betrokken jaar.

De facturaties van de netvergoeding gebeuren aan de energieleveranciers en andere opdrachthoudende verenigingen aan de goedgekeurde tarieven die o.m. gepubliceerd worden op de websites van de onderscheiden opdrachthoudende verenigingen. De reële facturaties van netvergoedingen bevatten gefactureerde voorschotten (voor jaaropgenomen klanten), afrekeningsfacturen (van jaaropgenomen, manueel maandopgenomen en telegelezen toegangspunten), evenals de rectificatiefacturen geregistreerd in het betrokken kalenderjaar. Iedere maand worden de facturen uitgestuurd aan de leveranciers en worden de opbrengsten erkend.

Verkopen energie – Sociale functie (levering van energie)

Deze opbrengsten betreffen de verkopen van voornamelijk de leveringen van energie aan personen die wegens betaalmoeilijkheden geen leverancier van energie vinden op de markt.

De opbrengsten van deze klantengroep worden opgenomen – niettegenstaande de inbaarheid niet steeds waarschijnlijk is – en aangezien de Groep werkt in een gereguleerde omgeving kunnen de kosten van niet-inbaarheid opgenomen worden via het gereguleerd tarief.

Facturatie werken derden

De opbrengstenstroom uit de facturatie werken derden omvat diverse uitgevoerde werken voor derden in het kader van onder meer EDLB (Energie Diensten voor Lokale Besturen)/ESCO (Energy Service Company), openbare verlichting en voor grond- en kabelwerken. De EDLB/ESCO activiteiten worden aangeboden aan de aangesloten openbare besturen (steden en gemeenten) aan kostprijs ter ondersteuning van het lokale energiebeleid. Daarnaast is de Groep verantwoordelijk voor het beheer van het openbare verlichtingspark van de gemeenten en voor grond- en kabelwerken.

De opbrengsten uit facturatie werken derden worden gewaardeerd op basis van de vergoeding waar de Groep verwacht recht op te hebben in het contract. De contracten omvatten geen variabele elementen. De Groep boekt opbrengsten zodra de prestatieverplichtingen zijn nagekomen,

namelijk wanneer de controle overgedragen wordt aan de klant. Specifiek volgt de opbrengsterkenning het vijfstappenmodel. Stap 1 in dit model is de identificatie van de contracten met de klant; stap 2 de identificatie van de prestatieverplichtingen in de contracten; stap 3 de bepaling van de transactieprijs; stap 4 de toerekening van de transactieprijs aan de prestatieverplichtingen en stap 5 de opbrengsterkenning wanneer de prestatieverplichtingen zijn nagekomen.

De EDLB/ESCO opbrengsten worden erkend op een bepaald punt in de tijd bij de voorlopige oplevering van de werken na aanvaarding van de klant. De opbrengsten uit openbare verlichting en uit grond- en kabelwerken worden tevens erkend op een bepaald punt in de tijd wanneer de prestatieverplichtingen zijn nagekomen.

Andere verkopen

De andere verkopen omvatten de omzet die de Groep behaalt uit de rioleringsactiviteit voornamelijk via de saneringsbijdragen. De saneringsbijdrage wordt door de watermaatschappijen aan de gezinnen aangerekend. Aangezien het rioleringsnetwerk eigendom is van de Groep, behoort de gemeentelijke bijdrage aan de Groep toe. De facturatie aan de watermaatschappijen betreft het bedrag van de heffingen minus een af te houden kostenpercentage dat de logistieke kosten dekt. De omzeterkenning is voor het volledige bedrag met een opname van de kosten in de resultatenrekening.

De Groep levert een dienst aangezien de afvoer en inzameling van afvalwater over het rioleringsnetwerk gaat.

Ex-Infrac OV's en ex-Integan zijn eigenaar van het kabelnetwerk. Dit kabelnetwerk werd in 2008 in erfpacht gegeven aan Telenet. Echter een deel van het netwerk kan gebruikt worden door de ondernemingen van ex-Infrac Groep om een beperkt aantal diensten te leveren. Deze diensten (Fluvius Net/Infra-X) worden geleverd aan de gemeenten voor het internet (internet provider) en telefonie (operator) waarvan de opbrengsten maandelijks worden opgenomen en erkend.

Overige operationele bedrijfsopbrengsten

Diverse recuperaties worden opgenomen naar aanleiding van onder meer subsidies, dienstprestaties voor aansluitingen en premies. Voor de verlening van diensten worden opbrengsten opgenomen op het ogenblik dat de producten geleverd worden aan de klant, de klant de producten heeft aanvaard en de inbaarheid van de gerelateerde vorderingen redelijkerwijze verzekerd is.

Kapitaalsubsidies

Overheidssubsidies worden opgenomen in de balans van zodra er een redelijke zekerheid bestaat dat ze zullen ontvangen worden en dat aan de voorwaarden voldaan wordt die eraan verbonden zijn.

Subsidies die aan een actief verbonden zijn, worden in de balans als 'Kapitaalsubsidies' opgenomen en worden systematisch in de winst- en verliesrekening opgenomen gespreid over de verwachte gebruiksduur van het bijbehorend actief. Omwille van het onzekere karakter betreffende zowel de ontvangst, het tijdstip ervan en de grootte van de toegekende subsidie worden de kapitaalsubsidies met betrekking tot rioleringswerken geboekt bij ontvangst.

Subsidies als compensatie voor gemaakte kosten worden systematisch in de winst- en verliesrekening opgenomen als 'Overige operationele bedrijfsopbrengsten' in dezelfde periode waarin de kosten worden opgenomen.

De post *Andere* bevat éénmalige opbrengsten zoals meerwaarden van de realisatie van verkopen en diverse opbrengsten.

Financiële baten en ontvangen dividenden

Opbrengsten uit intresten worden geboekt wanneer ze verworven zijn en over de periode waarop ze betrekking hebben (rekening houdend met de effectieve rentevoet van het actief), tenzij er twijfel bestaat over de invorderbaarheid.

Rentebaten van derivaten en andere financiële baten worden opgenomen wanneer ze zich voordoen. Deze laatste betreffen voornamelijk ontvangen dividenden en de herwaardering aan reële waarde van de participaties en beschikbare aandelen.

Ontvangen dividenden worden opgenomen in de winst- en verliesrekening op het moment waarop ze worden toegekend.

De Groep boekt een verplichting tot betaling van een dividend wanneer de distributie goedgekeurd is en niet langer in handen is van de Groep. Een corresponderend bedrag wordt opgenomen in het eigen vermogen.

b) Kosten

De kosten worden opgenomen in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin ze zich voordoen.

De Groep heeft de verplichting om *groenestroom- en warmtekrachtcertificaten*, die haar worden aangeboden door producenten van hernieuwbare energie, op te kopen aan een bepaalde prijs. Deze certificaten kan de Groep verkopen op een actieve markt. De waarde van de verkochte certificaten ligt meestal lager dan de aankoopprijs. De kost die hierdoor ontstaat, werd opgenomen onder de rubriek 'Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, Groenestroom – en warmtekrachtcertificaten' evenals de kost naar aanleiding van de waardering aan marktprijs en kosten in verband met solidarisering (zie toelichting 'Handels- en overige vorderingen').

De Groep ontvangt van de Belgische transmissienetbeheerder voor elektriciteit (Elia) *transmissiekosten*, die op basis van de tariefmethodologie goedgekeurd zijn door de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en Gas (CREG). Deze kosten worden verrekend in de nettarieven van de Groep (zie onder a) Opbrengsten - Distributie en transportnetvergoeding).

De *financiële lasten* omvatten voornamelijk intresten van leningen, berekend volgens de effectieve rentevoetmethode, en bankkosten. Alle intresten en andere gemaakte kosten in verband met leningen of andere financiële transacties zoals indekkingsopties en leasing worden als financiële kosten geboekt wanneer ze zich voordoen.

De *belastingen* op het resultaat van het boekjaar omvatten de verschuldigde en uitgestelde belastingen. De belasting op het resultaat wordt geboekt in de winst- en verliesrekeningen tenzij ze betrekking heeft op transacties die direct in het eigen vermogen werden opgenomen. In dat geval worden de belastingen eveneens direct ten laste van het eigen vermogen geboekt.

De courante belastinglasten zijn de verwachte belastingschulden op het belastbaar inkomen van het jaar, gebaseerd op belastingtarieven die gelden op de balansdatum, en elke aanpassing aan belastingschulden aangaande voorgaande jaren. Voor de berekening van de winstbelastingen op het belastbaar inkomen van het jaar worden de op het ogenblik van afsluiting van kracht zijnde belastingtarieven (of belastingtarieven waarvan het wetgevingsproces materieel was afgesloten) gebruikt.

Uitgestelde belastingen worden opgenomen voor de tijdelijke verschillen tussen de fiscale waarden van de activa en de passiva en de boekwaarden voor financiële rapporteringsdoeleinden.

Vanaf 2015 zijn de OV's (met uitzondering van Inter-aqua en Riobra) onderhevig aan de vennootschapsbelasting zoals ook Fluvius System Operator, haar dochteronderneming, deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen onderhevig waren aan de vennootschapsbelasting. Sinds 1 april 2019 is Inter-aqua deel van Fluvius Limburg en is ook onderhevig aan de vennootschapsbelasting (zie toelichting 'Belastingen op het resultaat'). Voor de berekening van de uitgestelde belastingen werd rekening gehouden met de lopende ruling waarbij er geen uitgestelde belastingen worden gerekend op tijdelijke verschillen die ontstaan zijn in het verleden.

c) Immateriële activa

Immateriële activa worden gewaardeerd tegen kostprijs verminderd met eventuele gecumuleerde afschrijvingen en eventuele gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen.

Kosten met betrekking tot onderzoekswerk dat werd uitgevoerd met het oog op het verwerven van nieuwe technische kennis en inzichten, worden opgenomen in de winst- en verliesrekening in de periode waarin ze zich voordoen.

Kosten met betrekking tot de ontwikkelingsfase, waarbij kennis verkregen door onderzoek wordt toegepast om te komen tot een plan of ontwerp voor de productie van nieuwe of aanzienlijk verbeterde producten en processen, worden opgenomen in de balans enkel als het product of het proces technisch en commercieel uitvoerbaar is, de entiteit de nodige middelen heeft om de ontwikkeling te voltooien, het waarschijnlijk is dat de verwachte toekomstige economische voordelen naar de Groep zullen toevloeien en de kostprijs betrouwbaar kan worden bepaald. Het geactiveerde bedrag omvat alle kosten die rechtstreeks toe te rekenen zijn aan het tot stand brengen, de productie en de voorbereiding van het actief zodat het kan functioneren op de wijze zoals door het management bedoeld.

Na de eerste opname van de ontwikkelingskosten als een actief, wordt het actief geboekt tegen kostprijs verminderd met eventuele cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingverliezen. De afschrijving van het actief begint wanneer de ontwikkeling is voltooid en het actief beschikbaar is voor gebruik. Het wordt afgeschreven over de periode van het verwachte toekomstige voordeel. De afschrijving wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening onder de post 'Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijzigingen in voorraad'. Tijdens de ontwikkelingsperiode wordt het actief jaarlijks getest op waardevermindering.

Immateriële activa met een bepaalde gebruiksduur worden afgeschreven volgens de lineaire afschrijvingsmethode over hun verwachte gebruiksduur. Het afschrijven start vanaf het moment van indienstneming.

Een andere afschrijvingsmethode wordt slechts gebruikt indien deze het verwachte verbruikspatroon van de toekomstige economische voordelen van het actief beter weerspiegelt.

Indien de boekwaarde van een immaterieel actief groter is dan de realiseerbare waarde, dan wordt de boekwaarde verlaagd om de bijzondere waardevermindering te weerspiegelen.

Het jaarlijks afschrijvingspercentage op basis van de geschatte gebruiksduur is als volgt:

Licenties en soortgelijke rechten	
Software	10,00%; 20,00%
Kosten voor slimme projecten, clearing house en warmtenetten	10,00%; 20,00%
Exploitatierchten riolering	2,00%
Geactiveerde ontwikkelingskosten	10,00%; 20,00%

d) Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden geboekt aan historische kostprijs verminderd met de tussenkomst van derden, de gecumuleerde afschrijvingen en gecumuleerde bijzondere waardeverminderingen. De historische kostprijs omvat de initiële aankoopprijs vermeerderd met andere directe aanschaffingskosten.

De kostprijs van zelfvervaardigde activa omvat materiaalkosten, directe arbeidskosten en een redelijk deel van de indirecte productiekosten. Deze indirecte productiekosten omvatten het gedeelte van de algemene administratie- en exploitatiekosten dat niet rechtstreeks kan worden aangerekend op geïdentificeerde investeringsuitgaven. Deze kosten (voor het grootste gedeelte personeelskosten) worden onder de vorm van toeslagen aan de kostprijs van de investeringswerken toegevoegd volgens het systeem van interne doorrekening.

Wanneer materiële vaste activa bestaan uit onderdelen met een ongelijke gebruiksduur, worden deze als afzonderlijke posten onder de materiële vaste activa opgenomen.

De Groep neemt de kostprijs op van een uitbreiding of vervangingsonderdeel van dat materieel vast actief wanneer die kosten worden gemaakt, en indien het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen met betrekking tot het actief aan de Groep toekomen en indien de kostprijs van het actief betrouwbaar kon worden bepaald. Alle overige kosten worden als een uitgave opgenomen in de winst- en verliesrekening van zodra ze worden gemaakt.

Netwerken in uitvoering worden geactiveerd onder de rubriek 'Activa in aanbouw'. De investeringen opgenomen in deze rubriek worden niet afgeschreven.

Materiële vaste activa worden afgeschreven volgens de lineaire afschrijvingsmethode over hun verwachte gebruiksduur. Het afschrijven start vanaf het moment van indienstneming. De terreinen worden niet afgeschreven.

De afschrijvingspercentages op basis van de gemiddelde levensduur zijn als volgt:

Constructie en administratieve gebouwen*	2,00%
Netten en leidingen	2,00%; 3,00%
Rioleringsnetten	2,00%; 3,00%
Overige distributie-installaties	3,00%
Dienstleidingen warmte en steunen openbare verlichting	3,00%
Technische installaties gebouwen*	4,00%
Warmtestations, kathodische bescherming (warmte)	5,00%
Afgiftestation warmte, digitale meters	6,67%
Hergebruikte uitrusting in cabines	6,67%
Glasvezel	10,00%
Elektronische meetapparatuur	10,00%
Meubilair en uitrustingen	10,00%; 20,00%
Inrichtingskosten gebouwen*	10,00%; 11,12%
Inrichtingskosten gehuurde gebouwen*	10,00%; 11,12%
Proeftuin EVA (Elektrische Voertuigen in Actie)	50,00%
Oplaadpalen voor elektrische voertuigen	10,00%
Industriële gebouwen	3,00%
Installaties openbare verlichting, kabeltelevisie en andere	5,00%
Elektronische en mechanische uitrusting pompstations en bekkens, armaturen openbare verlichting	6,67%
Technische installaties riolering	7,00%
Inbreng openbare verlichting	8,33%
Overige materiële vaste activa	10,00%

*De met een asterisk aangeduide afschrijvingspercentages werden vanaf boekjaar 2014 gebruikt voor de nieuw verworven investeringen.

De verwachte gebruiksduur en afschrijvingsmethode worden ieder financieel jaar herbekeken en indien nodig prospectief aangepast.

Herstellings- en instandhoudingskosten die de toekomstige economische voordelen niet vergroten, worden als lasten in de winst- en verliesrekening genomen.

De opname van kosten in de boekwaarde van een materieel vast actief wordt beëindigd wanneer het actief op de locatie is en zich in de staat bevindt die noodzakelijk is om te kunnen functioneren op de door het management beoogde wijze.

Meer- en minderwaarde op verkopen

Netto winsten en verliezen gerealiseerd op de verkoop van materiële vaste activa worden opgenomen in de winst- en verliesrekening. Ze worden opgenomen, wanneer de wezenlijke risico's

en voordelen van eigendom worden overgedragen aan de koper, het waarschijnlijk is dat de economische voordelen met betrekking tot de transactie naar de onderneming zullen vloeien, de reeds gemaakte of nog te maken kosten met betrekking tot de transactie op betrouwbare wijze gewaardeerd kunnen worden en er geen feitelijke zeggenschap meer is over de materiële vaste activa.

Bijzondere waardeverminderingen

Voor de materiële vaste activa wordt op elke balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig zou kunnen zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, moet de realiseerbare waarde van het actief worden geschat.

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. Bijzondere waardeverminderingen worden direct opgenomen in de winst- en verliesrekening.

e) Leasing

Gebruiksrecht activa

De Groep neemt activa voor gebruiksrechten op vanaf de ingangsdatum van de lease (d.w.z. de datum waarop de onderliggende activa beschikbaar zijn voor gebruik). Activa voor gebruik worden gewaardeerd tegen kostprijs, verminderd met eventuele gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingverliezen, en gecorrigeerd voor eventuele herwaardering van leaseverplichtingen. De kostprijs van gebruiksrechten omvat het bedrag van de opgenomen leaseverplichtingen, de gemaakte initiële directe kosten en leasebetalingen die op of vóór de ingangsdatum zijn gedaan, verminderd met eventuele ontvangen leasevoordelen. Tenzij de Groep redelijkerwijs zeker is dat de eigendom van het geleasede actief aan het einde van de leaseperiode wordt verkregen, worden de opgenomen gebruiksrechten lineair afgeschreven over de kortere geschatte gebruiksduur en de leaseperiode. De gebruiksrechten zijn onderworpen aan bijzondere waardeverminderingen.

Leaseverplichtingen

Op de ingangsdatum van de lease neemt de Groep leaseverplichtingen op die worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de leasebetalingen die over de leaseperiode moeten worden voldaan. De leasebetalingen omvatten vaste betalingen minus eventuele te ontvangen leasevoordelen, variabele leasebetalingen die afhankelijk zijn van een index of een koers, en bedragen die naar verwachting zullen worden betaald als restwaarde. De leasebetalingen omvatten ook de uitoefenprijs van een aankoopoptie waarvan redelijkerwijs zeker is dat deze door de Groep zal worden uitgeoefend en betalingen van boetes voor het beëindigen van een leaseovereenkomst wanneer het redelijkerwijs zeker is dat de optie ter beëindiging door de Groep zal worden uitgeoefend. De variabele leasebetalingen die niet afhankelijk zijn van een index of een koers, worden opgenomen als last in de periode waarin de gebeurtenis of de voorwaarde die de betaling veroorzaakt, zich voordoet.

Bij de berekening van de contante waarde van de leasebetalingen gebruikt de Groep de impliciete rentevoet of de gewogen gemiddelde rentevoet op de ingangsdatum van de lease als de rentevoet in het leasecontract niet direct kan worden bepaald. Na de ingangsdatum wordt het bedrag van de leaseverplichtingen verhoogd om de aangroei van rente weer te geven en verlaagd voor de betaalde leasebetalingen. Bovendien wordt de boekwaarde van leaseverplichtingen geherwaardeerd als er een wijziging optreedt in de leaseperiode, een wijziging in de wezenlijke vaste leasebetalingen of een wijziging in de beoordeling om het onderliggende actief te kopen.

Leaseovereenkomsten op korte termijn en leasing van activa met een lage waarde

De Groep past de vrijstelling voor de erkenning van huurovereenkomsten op korte termijn toe op de huurovereenkomsten met een huurtermijn van twaalf maanden of minder vanaf de

ingangsdatum en die geen aankoopoptie bevatten. Eveneens wordt de vrijstelling toegepast voor activa met een lage waarde van minder dan 5.000 euro.

Leasebetalingen op korte termijn lease en lease van activa met een lage waarde worden niet op de balans geactiveerd, maar als huurkost ten laste genomen gedurende de leaseperiode.

f) Deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen

De investeringen in een joint venture en een geassocieerde deelneming worden volgens de vermogensmutatiemethode opgenomen en aanvankelijk aan kostprijs gewaardeerd. De boekwaarde van de investeringen wordt aangepast om rekening te houden met wijzigingen sinds de overnamedatum in het aandeel van de Groep in de netto activa van de joint venture of geassocieerde deelneming.

Het aandeel van de Groep in de resultaten van een joint venture en een geassocieerde deelneming wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening van de Groep. Dit aandeel in het resultaat is geen onderdeel van de bedrijfswinst en vertegenwoordigt de winst/verlies over de verslagperiode van de joint venture en geassocieerde deelneming.

g) Overige beleggingen

Elk type belegging wordt geboekt op de transactiedatum.

Beleggingen in instrumenten van eigen vermogen omvatten deelnemingen in ondernemingen waarin de Groep noch zeggenschap noch een belangrijke invloed heeft. Dit is het geval bij ondernemingen waarin de Groep minder dan 20 % van de stemrechten bezit.

De beleggingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde plus eventuele transactiekosten. De reële waardeveranderingen worden verwerkt in het resultaat ('fair value through profit or loss') indien deze aangehouden worden voor handelsdoeleinden en via niet-gerealiseerde resultaten voor de strategische participaties ('fair value through other comprehensive income').

Een bijzondere waardevermindering wordt opgenomen indien de boekwaarde hoger is dan de verwachte realiseerbare waarde.

h) Voorraden

Vorraden worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde die wordt bepaald aan de hand van de methode van het voortschrijdend gewogen gemiddelde.

Een waardevermindering wordt toegepast op voorraadartikelen die, gezien hun verouderde staat, niet meer voor exploitatie bruikbaar zijn of waarvan de geraamde verkoopwaarde lager ligt dan de boekwaarde. Indien voorraadartikelen meer dan één jaar niet gebruikt worden, wordt een waardevermindering van 100% toegepast.

Deze waardeverminderingen worden opgenomen als last in de winst- en verliesrekening.

i) Handels- en overige vorderingen

Handels- en overige vorderingen worden uitgedrukt aan hun geamortiseerde kostprijs.

In het geval van een faillissement of gerechtelijke reorganisatie wordt de vordering onmiddellijk afgeschreven en de belasting over de toegevoegde waarde teruggevorderd.

In het kader van de volledige vrijmaking van de energiemarkt in Vlaanderen per 1 juli 2003 werd voor alle nog openstaande vorderingen per 31 december 2003, ouder dan zes maanden, een provisie voor oninbaarheid aangelegd. Deze bijkomende provisie wordt verder teruggenomen in functie van de realisatie van ontvangsten op deze vorderingen of aangewend bij definitieve afschrijving ervan.

Vorderingen met betrekking tot uitgevoerde werken en geleverde prestaties, met uitzondering van enerzijds de schadegevallen die in behandeling zijn bij de juridische dienst en anderzijds de vorderingen op aangesloten gemeenten worden als dubieus beschouwd.

De Groep neemt een voorziening op voor verwachte kredietverliezen (Expected credit losses - ECL's) voor alle schuldinstrumenten die niet tegen reële waarde worden aangehouden met

verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening. ECL's zijn gebaseerd op het verschil tussen de kasstromen die volgens het contract verschuldigd zijn en alle kasstromen die de Groep verwacht te ontvangen, verdisconteerd tegen een benadering van de oorspronkelijke effectieve rentevoet.

Voor de vorderingen ingevolge energieleveringen door de distributienetbeheerder wordt jaarlijks een provisie voor oninbare vorderingen berekend en aangelegd op basis van de gemiddelde inningsgraad die resulteert uit de statistische gegevens inzake het betalingsverkeer die opgetekend werden sinds de vrijmaking van de energiemarkt voor de voornaamste klantencategorieën.

Vorderingen worden definitief ten laste genomen (afgeboekt) met aanwending van de hiervoor reeds eerder aangelegde provisie voor oninbaarheid van zodra op basis van attesten, aangeleverd door deurwaarders, advocaten of incassokantoren kan worden aangetoond dat er geen recuperatie meer mogelijk is en rekening houdend met de bekomen fiscale ruling.

Ook wanneer kan worden aangetoond dat de opbrengsten verbonden aan een mogelijke recuperatie niet opwegen (m.a.w. niet economisch verantwoord zijn) tegen de te maken kosten voor recuperatie, wordt een vordering definitief afgeboekt met aanwending van mogelijk reeds eerder aangelegde provisies.

Aanvullend op bovenstaande methode wordt er een analyse gedaan op basis van de verwachte toekomstige verliezen voor een periode van twaalf maanden en dit vanaf het moment dat de vordering ontstaat. Vorderingen waarvoor het risico op inning hoger ligt, worden op hun volledige looptijd geanalyseerd. Voor wat betreft vorderingen van energieleveranciers heeft de Groep gekozen om de 'simplified approach' te hanteren. Deze methode vertrekt van de afwaarderingen op de verkopen en de verhouding wordt toegepast op de huidige uitstaande vorderingen om zo tot de waardevermindering op vorderingen te komen.

Voor de sociale leveranciers werd een waardevermindering opgenomen van meer dan 50% van het totale openstaande bedrag. Omdat de Groep werkt in een gereguleerde omgeving, is het mogelijk dat de kosten worden gerecupereerd via de tarieven.

j) Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten omvatten contanten, direct opvraagbare tegoeden bij kredietinstellingen en andere kortlopende, uiterst liquide beleggingen (maximale looptijd van drie maanden) die onmiddellijk kunnen worden omgezet in geldmiddelen. Ze worden gewaardeerd aan nominale waarde die overeenstemt met de reële waarde. In het kasstroomoverzicht worden deze middelen gepresenteerd als geldmiddelen en kasequivalenten.

k) Activa aangehouden voor verkoop

De Groep classificeert vaste activa en groepen activa die worden afgestoten als aangehouden voor verkoop indien hun boekwaarde hoofdzakelijk zal worden gerealiseerd in een verkooptransactie en niet door het voortgezette gebruik ervan. Vaste activa en groepen activa die worden afgestoten, geclassificeerd als aangehouden voor verkoop, worden gewaardeerd tegen de laagste waarde van hun boekwaarde en hun reële waarde minus verkoopkosten.

Aan de criteria voor classificatie als aangehouden voor verkoop wordt alleen geacht te zijn voldaan wanneer de verkoop zeer waarschijnlijk is, en het actief of de groep activa die wordt afgestoten in zijn huidige staat onmiddellijk beschikbaar is voor verkoop. Uit de acties die nodig zijn om de verkoop te voltooien moet blijken dat het onwaarschijnlijk is dat er belangrijke wijzigingen in de verkoop zullen worden aangebracht of dat de beslissing tot verkoop zal worden ingetrokken. Het management moet zich verbinden tot het plan om het actief te verkopen en de verkoop moet naar verwachting binnen één jaar na de datum van de classificatie worden afgerond.

Materiële vaste activa en immateriële activa worden niet afgeschreven zodra zij zijn geclassificeerd als aangehouden voor verkoop.

Activa en verplichtingen geclassificeerd als aangehouden voor verkoop worden afzonderlijk gepresenteerd als kortlopende posten in de balans.

l) Inbreng buiten kapitaal, andere

De inbreng is vertegenwoordigd door aandelen met of zonder nominale waarde, naargelang de OV.

De aandelen zijn ondeelbaar en bestaan uit aandelen en/of winstbewijzen. Verder worden de aandelen benoemd naargelang de activiteit.

Dividenden worden als een verplichting opgenomen in de periode waarin ze worden goedgekeurd.

m) Leningen

Opgenomen rentedragende leningen worden initieel verwerkt tegen reële waarde verminderd met toerekenbare transactiekosten. Na de eerste opname worden rentedragende leningen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, waarbij een verschil tussen de kostprijs en het aflossingsbedrag op basis van de effectieve-rentemethode in de winst- en verliesrekening wordt opgenomen over de looptijd van de leningen.

n) Personeelsbeloningen

Pensioenregelingen en andere vergoedingen toegekend na uitdiensttreding

De bijdragen voor toegezegde-bijdragenregelingen worden ten laste van het resultaat opgenomen op het moment dat ze verschuldigd zijn. De voorziening voor toegezegde-bijdragenpensioenplannen wordt gewaardeerd volgens de Projected Unit Credit (PUC) methode zonder projectie van de toekomstige premie met een variabele rendementsgarantie. Voor het O.F.P. Enerbel wordt het patronale gedeelte berekend volgens de PUC-methode met projectie van de toekomstige premies. Het gedeelte van de werknemer wordt nog steeds via de PUC-methode zonder projectie van de toekomstige premies geëvalueerd gezien de werknemerspremies niet afhankelijk zijn van de anciënniteit.

Het in de balans opgenomen bedrag is het verschil tussen deze voorziening en de reële waarde van de fondsbeleggingen.

De verplichtingen van de Groep betreffende de toegezegd-pensioenregelingen en de kosten die eruit voortvloeien, worden gewaardeerd op basis van de PUC-methode. Het in de balans opgenomen bedrag vertegenwoordigt het verschil van de contante waarde van de omschreven pensioenverplichtingen (Defined Benefit Obligation) en de reële waarde van fondsbeleggingen.

Herwaardering omvat actuariële winst en verlies en het rendement op fondsbeleggingen (exclusief intrest) die direct worden opgenomen in de balans en als winst of last in de periode waarin ze zich voordoen. Ze worden opgenomen in het overzicht van niet-gerealiseerde resultaten, die niet kunnen worden verplaatst naar de winst- en verliesrekening.

Pensioenkosten van verstreken diensttijd worden opgenomen in de winst- en verliesrekening gedurende de periode waarin de wijziging van het pensioenplan plaatsvond.

Netto rentekosten worden berekend op de netto personeelsverplichtingen door toepassing van de disconteringsvoet bij het begin van de periode.

Het bedrag in de winst- en verliesrekening bestaat uit de pensioenkosten (de aan het boekjaar toegerekende pensioenkosten, pensioenkosten van verstreken diensttijd, actuariële winst of verlies op andere langetermijnpersoneelsbeloningen alsook eventuele inperkingen en afwikkelingen) en de netto rentekosten.

De Groep rapporteert de eerste twee kosten in de winst- en verliesrekening op de lijn 'Personeelsbeloningen en Andere financiële resultaten'.

Andere langetermijnpersoneelsbeloningen bevatten afscheids- en jubileumpremies en overgedragen verlof- of overuren.

Deze voordelen worden op dezelfde wijze behandeld als pensioenregelingen, doch de actuariële winsten en verliezen worden onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Alle personeelsbeloningen worden jaarlijks gewaardeerd door een erkende actuaris.

Restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen

Het Energiedecreet van 2015 bepaalt en de huidige tariefmethodologie bevestigt dat de gestrande kosten, die bestaan uit de lasten voor het niet-gekapitaliseerde aanvullend pensioen of het pensioen van de publieke sector in aanmerking komen voor opname in de tarieven. Aangezien het vrijwel zeker is dat deze zullen gedragen worden door derde partijen, werd hiervoor een restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen opgenomen als een actief.

De restitutierechten worden bijgevolg opgenomen aan dezelfde waarde als de desbetreffende opgenomen voorzieningen voor personeelsbeloningen (i.e. reële waarde). De aanpassingen in de periode als gevolg van veranderingen in de veronderstellingen of ervaringsaanpassingen worden opgenomen als niet-gerealiseerde resultaten alsook deze aanpassingen voor de restitutierechten.

o) Afgeleide financiële instrumenten

De Groep maakt gebruik van afgeleide financiële instrumenten (Linear Constant Maturity Swap – LCMS; Interest Rate Swaps - IRS en andere) om de renterisico's af te dekken die voortvloeien uit haar financieringsactiviteit. De afgeleide financiële instrumenten worden bij een eerste opname gewaardeerd tegen reële waarde. De winst of het verlies uit fluctuaties van de reële waarde wordt onmiddellijk opgenomen in de winst- en verliesrekening. De reële waarde van de renteswaps is het geschatte bedrag dat de Groep zou ontvangen of betalen om de swap op balansdatum te beëindigen, waarbij rekening is gehouden met de actuele rente, de waarde van de optie en de kredietwaardigheid van de tegenpartij van de swap.

Bij vroegtijdige afkoop ('unwind') van de renteswap worden de netto kosten gespreid over de resterende looptijd van de lening volgens de effectieve interest rate (EIR) methode.

De Groep past geen hedge accounting toe.

p) Voorzieningen, andere

Voorzieningen worden op de balans aangelegd wanneer de Groep een bestaande (in rechte afdwingbare of feitelijke) verplichting heeft ten gevolge van een gebeurtenis in het verleden, en het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen vereist is om de verplichting af te wikkelen en het bedrag van de verplichting op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Wanneer de Groep verwacht dat sommige of alle uitgaven die vereist zijn om een voorziening af te wikkelen naar verwachting door een andere partij zullen worden vergoed, moet de vergoeding worden opgenomen als en slechts als het vrijwel zeker is dat de vergoeding zal worden ontvangen indien de entiteit de verplichting afwikkelt. De vergoeding moet als een afzonderlijk actief worden behandeld. In de winst- en verliesrekening wordt de last die betrekking heeft op een voorziening gepresenteerd zonder het bedrag dat voor een vergoeding werd opgenomen.

Het bedrag opgenomen als voorziening is de beste schatting op balansdatum van de uitgave nodig om aan de bestaande verplichting te voldoen, eventueel verdisconteerd indien de tijdswaarde van het geld relevant is.

q) Handels- en overige schulden

Handels- en overige schulden worden initieel gewaardeerd aan hun reële waarde en na eerste opname aan hun geamortiseerde kostprijs.

r) Belastingen

Actuele belastingvorderingen en -verplichtingen worden netto voorgesteld enkel en alleen indien de entiteit een in rechte afdwingbaar recht heeft opgenomen om de opgenomen bedragen te salderen en voornemens is om de verplichting op netto basis af te wikkelen of om de vordering te realiseren op hetzelfde moment dat de verplichting wordt afgewikkeld.

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen geven de aftrekbare of belastbare tijdelijke verschillen aan tussen de boekwaarden en de fiscale waarden.

De uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen de belastingvoeten die naar verwachting van toepassing zullen zijn in de periode waarin de vordering

zal worden gerealiseerd of aan de verplichting zal worden voldaan, als deze belastingvoeten aangenomen of quasi aangenomen zijn op balansdatum.

De uitgestelde belastingvorderingen worden geboekt indien het waarschijnlijk is dat belastbare winsten zullen worden behaald waarmee de uitgestelde belastingvorderingen zullen kunnen verrekend worden.

2.4 Samenvatting van de nieuwe standaarden die van toepassing zijn vanaf 2022

De nieuwe standaarden en interpretaties die van kracht zijn vanaf 1 januari 2022 hebben **geen belangrijke invloed** op de geconsolideerde financiële staten van de Groep. Deze standaarden en interpretaties waren de volgende:

- Wijzigingen in IFRS 3 *Bedrijfscombinaties* – Verwijzingen naar het conceptueel kader
- Wijzigingen in IAS 16 *Materiële vaste activa* – Inkomsten verkregen voor het beoogde gebruik
- Wijzigingen in IAS 37 *Voorzieningen, voorwaardelijke verplichtingen en voorwaardelijke activa* - Verlieslatende contracten - kosten om een contract te vervullen
- Jaarlijkse verbeteringscyclus 2018-2020

2.5 Gebruik van ramingen en veronderstellingen

Het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening in overeenstemming met IFRS vereist dat het management beoordelingen, inschattingen en veronderstellingen maakt die een invloed kunnen hebben op de gerapporteerde cijfers, zowel in de balans als de winst- en verliesrekening.

De inschattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De hieruit voortvloeiende resultaten dienen als basis voor het nemen van beslissingen over boekwaarden van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze blijken uit andere bronnen. De uiteindelijke resultaten kunnen afwijken van de gemaakte inschattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend herzien. Herzieningen van boekhoudkundige inschattingen worden opgenomen in de periode waarin de herziening plaatsvindt in zover de herziening enkel die periode betreft, of in de periode van de herziening en toekomstige periodes indien de herziening zowel huidige als toekomstige periodes betreft.

Voorzieningen voor personeelsbeloningen

De kosten van de personeelsbeloningen en de contante waarde van de pensioenverplichtingen worden bepaald door actuariële berekeningen. Hiervoor worden verschillende veronderstellingen gebruikt die van de werkelijke ontwikkelingen in de toekomst kunnen afwijken. Als gevolg van de complexiteit van de actuariële berekeningen en het langetermijnkarakter van de verplichtingen zijn deze personeelsverplichtingen onderhevig aan veranderingen in de veronderstellingen. De belangrijkste actuariële veronderstellingen en een sensitiviteitsanalyse worden opgenomen in de toelichting 'Voorziening voor personeelsbeloningen'.

Gebruiksrecht activa en leaseverplichtingen

De Groep bepaalt de leaseperiode als de niet-opzegbare looptijd van de lease-overeenkomst, samen met eventuele periodes die door een optie de leaseperiode verlengen indien het redelijkerwijs zeker is dat deze zal worden uitgeoefend.

De Groep heeft de mogelijkheid om voor sommige van haar lease-overeenkomsten (huur gebouwen) de activa te leasen voor extra termijnen van drie tot vijf jaar. De Groep past een oordeel toe bij de beoordeling of het redelijkerwijs zeker is om de optie tot verlenging uit te oefenen. Dat wil zeggen, de Groep houdt rekening met alle relevante factoren die een economische stimulans vormen voor het uitvoeren van de vernieuwing. Na de ingangsdatum beoordeelt de Groep de

leaseperiode opnieuw als er een belangrijke gebeurtenis of verandering in omstandigheden is die onder controle is en van invloed is op haar vermogen om de optie om te vernieuwen uit te oefenen. Indien de uitoefening van de verlengingsoptie redelijk zeker is, dan wordt deze mee opgenomen in de leasetermijn.

Cloud toepassingen

Als het management kosten maakt gerelateerd aan de implementatie en configuratie van cloud toepassingen, dan maakt het inschattingen of deze kosten kunnen geactiveerd worden als immateriële vaste activa. Er wordt een eerste inschatting gemaakt of er controle wordt verkregen over de software. Hierbij wordt er rekening gehouden met de beslissing van het 'International Financial Reporting Interpretations Committee' (IFRIC) van maart 2019 over het recht van de klant om toegang te krijgen tot de software van de leverancier, dewelke gehost is in de cloud. Vervolgens wordt de inschatting gemaakt welke implementatiekosten en configuratiekosten in aanmerking komen om gekapitaliseerd te worden. Hierbij wordt er rekening gehouden met de beslissing van het IFRIC van april 2021 die voor verduidelijking zorgde betreffende deze kosten.

Reële waardebepaling financiële instrumenten

De volgende methodes en veronderstellingen worden gebruikt voor het schatten van de reële waarde (Zie toelichting 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde'):

Geldmiddelen en kortetermijnleningen, handelsvorderingen (na aftrek van voorzieningen), handelsschulden en overige schulden benaderen hun netto boekwaarde grotendeels wegens de korte looptijd van deze instrumenten.

De reële waarde van de beleggingen uit een niet-genoteerde markt is gebaseerd op de laatste beschikbare jaarinformatie, met onderscheid voor volgende beleggingen:

- ✓ Publi-T: reële waarde gebaseerd op laatste beschikbare balans met aanpassing voor de aangehouden investeringen in Elia door opname aan de aandelenkoers van Elia
- ✓ Publigas: reële waarde gebaseerd op extern waarderingverslag
- ✓ Aandeel Elia: reële waarde gebaseerd op aandelenkoers van Elia
- ✓ Andere ondernemingen: reële waarde gebaseerd op laatste beschikbare jaarinformatie

De reële waarde van de GSC en WKK wordt opgenomen aan het gegarandeerd bedrag, zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiedecreet.

De afgeleide financiële instrumenten zijn interestswaps. De toegepaste waarderingstechnieken zijn swapmodellen die gebruik maken van actuele waarde berekeningen. De modellen bevatten diverse soorten input waaronder termijnkoersen, rentecurves die worden bekomen op basis van de marktrente en afgeleiden uit marktprijzen van verschillende financiële producten die opgevraagd worden aan verschillende marktpartijen.

De reële waarde van genoteerde obligatieleningen is gebaseerd op de indicatieve noteringen op Bloomberg (Bloomberg is een vooraanstaande nieuwssite voor zakelijke en financiële markten, het levert wereldwijd economisch nieuws, koersen van futures, aandelenkoersen e.a.) op datum van rapportering.

Waardeverminderingen handels- en overige vorderingen

Voor de berekening van de verwachte toekomstige verliezen op handels- en overige vorderingen maakt de Groep gebruik van een provisiematrix waarin vertrokken wordt van de historische afwaarderingen op de verkopen van de afgelopen drie boekjaren. Aanvullend wordt toekomstige indicatieve informatie toegevoegd, zoals bijvoorbeeld de economische omstandigheden, die een mogelijke impact hebben op de activiteiten van de Groep. Op elke rapporteringsdatum dienen de historische afwaarderingen en toekomstige indicatieve informatie geanalyseerd te worden (zie ook verder: energiecrisis).

Uitgestelde belastingen

Uitgestelde belastingen worden opgenomen voor de tijdelijke verschillen tussen de fiscale waarden van de activa en de passiva en de boekwaarden voor financiële rapporteringsdoeleinden.

Vanaf 2015 zijn de OV's (met uitzondering van Inter-aqua – nu Fluvius Limburg - en Riobra) onderhevig aan de vennootschapsbelasting zoals ook Fluvius System Operator, haar

dochteronderneming, deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen onderhevig waren aan de vennootschapsbelasting. In de toekomst zal Inter-aqua (en eventueel Riobra) ook onderhevig zijn aan de vennootschapsbelasting (zie toelichting 'Belastingen op het resultaat'). Maar voor de berekening van de uitgestelde belastingen werd rekening gehouden met de lopende ruling waarbij er geen uitgestelde belastingen worden gerekend op tijdelijke verschillen die ontstaan zijn in het verleden.

Conflict in Oekraïne

De Groep heeft geen activiteiten in Oekraïne of Rusland waardoor er geen rechtstreekse financiële gevolgen zijn. Wel ondervinden alle bedrijven en particulieren de economische gevolgen door een toenemende volatiliteit op de financiële markten en op de energiemarkt. Dit uit zich onder meer in oplopende inflatie en renteniveaus, en in scherpe prijsstijgingen voor elektriciteit en vooral gas.

Voor Fluvius betekenen de vermelde evoluties onder meer:

- ✓ dat de (her)financiering opgenomen voor de entiteiten van de Fluvius Economische Groep duurder is geworden dan het geval was in het recente verleden waarin de rente op zeer lage niveaus stond;
- ✓ dat de reële waarde van de pensioenfondsen sterk afgenomen is ten opzichte van het jaareinde 2021, maar dat de waarde van de pensioenverplichtingen fors gedaald is door de stijgende disconteringsvoet.

Naar aanleiding van de energiecrisis en de hoge inflatie hebben de federale en de Vlaamse regering, om de koopkracht te ondersteunen, tijdelijke maatregelen genomen voor de burgers waaronder btw-verlaging voor elektriciteit naar 6%, uitbreiding van het sociaal tarief, de toekenning van een basispakket energie door tussenkomst in elektriciteit en gas.

Verder werd beslist om de digitale meter en de verledning van het openbareverlichtingspark versneld te implementeren. Op vraag van de gemeenten werd eveneens overgegaan tot het dimmen van de openbare verlichting gedurende bepaalde uren tijdens de nacht.

Fluvius ondersteunt hierbij de gemeenten maar faciliteert ook energiebesparende maatregelen voor de bedrijven en particulieren. Op 1 juli 2022 werden nieuwe regels uitgevaardigd voor premies voor rationeel energiegebruik en werd in samenwerking met Wonen Vlaanderen op 1 oktober 2022 een nieuw aanvraagplatform voor premies in dienst gesteld (website Mijn Verbouwpremie).

Hieronder een overzicht van de effecten en de referenties naar de verschillende toelichtingen:

Omschrijving	Toelichting
De rentelasten met de banken stijgen naar aanleiding van de stijgende intresten op de financiële markten	Financiële resultaten
De reële waarde van de pensioenfondsen is sterk afgenomen ten opzichte van het jaareinde 2021, maar de waarde van de pensioenverplichtingen is fors gedaald door de stijgende disconteringsvoet	Voorzieningen voor personeelsbeloningen
De kostprijs van aangekochte goederen is gestegen in 2022 door inflatie	Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen
De bezoldigingen en sociale lasten zijn gestegen door de indexatie van 10%	Personeelsbeloningen
De voorraden zijn gestegen omdat men anticipeert op langere levertermijnen	Voorraden
De betaalbaarheid van elektriciteit en gas wordt voor meer Vlaamse eindverbruikers problematisch waardoor het risico op wanbetaling toeneemt en wellicht meer eindverbruikers tijdelijk in het systeem van de sociale leverancier terechtkomen	Handels- en overige vorderingen, vorderingen op cashpoolactiviteiten en Financiële instrumenten: risico's en reële waarde
Bepaalde energieleveranciers komen bij deze omstandigheden in financiële problemen waardoor hen de toegang tot het distributienet moet worden ontzegd en Fluvius als noodleverancier voor de betrokken eindklanten moet optreden	Handels- en overige vorderingen, vorderingen op cashpoolactiviteiten en Financiële instrumenten: risico's en reële waarde

Energietransitie en klimaatdoelstellingen

Tijdens de internationale klimaatop (eind 2019) heeft de Europese Commissie een 'European Green Deal-plan' uitgewerkt. Dit plan heeft de ambitie om tegen 2050 Europa klimaatneutraal te maken. Dit plan vormt dan ook 'de' grote uitdaging van de toekomst.

Om te voldoen aan deze ambitieuze doelstellingen wenst Europa de volgende stappen te zetten: het uitwerken van een klimaatwet, de klimaatdoelstelling aanpassen naar minstens 50% minder uitstoot van koolstofdioxide tegen 2030, de klimaatrichtlijnen en energiebelasting herzien, het

uitwerken van een circulaire economie en het invoeren van een koolstofarifiering. Om deze plannen te realiseren zal de nodige financiering noodzakelijk zijn.

In België werd op federaal niveau beslist om de fiscale aftrekbaarheid van bedrijfswagens vanaf 2026 te beperken tot elektrische wagens. In Vlaanderen werden twee beleidskaders ontwikkeld om de klimaatdoelstellingen te behalen: de klimaatstrategie 2050 met een visie om te evolueren naar een klimaatneutrale samenleving en het Vlaams Energie- en Klimaatplan zoals het eind 2021 door de Vlaamse Overheid werd uitgewerkt met concrete sectoriële maatregelen (m.b.t. mobiliteit, verwarming, industrie, ...) om tegen 2030 de broeikasgassen te reduceren. De Vlaamse overheid zet voornamelijk in op elektrificatie.

In dit kader heeft Fluvius haar activiteiten geëvalueerd en een investeringsplan voor het elektriciteitsnet uitgewerkt vertrekkende van de hierboven geschetste maatschappelijke context. De extra investeringen worden geraamd op vier miljard euro voor de periode 2023-2032 bovenop de geplande investeringen die zonder de energietransitie noodzakelijk zijn (zie toelichting 'Leningen op lange en korte termijn'). Na een publieke consultatie dient de Vlaamse energieregulator VREG te beslissen of het investeringsplan van Fluvius wordt goedgekeurd. Dit goedkeuringsproces is lopende.

Voor wat betreft gasdistributie zal het distributienet nog amper uitbreiden en zullen klanten op termijn dienen over te stappen naar alternatieven (groene gassen – biomethaan, groene waterstof – en power-to-gas). De investeringen in gas worden daarom beperkt om tegen 2032 bijna te halveren tot 88 miljoen euro op jaarbasis.

2.6 Standaarden die werden gepubliceerd, maar die nog niet van kracht zijn

De standaarden, wijzigingen aan standaarden en interpretaties die op de datum van publicatie van de geconsolideerde jaarrekening van de Groep waren gepubliceerd maar nog niet van toepassing waren zullen naar verwachting geen belangrijke impact hebben op de geconsolideerde jaarrekening van de Groep. De Groep is van plan de nieuwe en gewijzigde standaarden en interpretaties toe te passen zodra deze van toepassing worden.

- Wijzigingen aan IAS 1 *Presentatie van de Jaarrekening* – Classificatie van schulden op korte of lange termijn, van toepassing (de 2020 en 2021 wijzigingen) per 1 januari 2024*
- Wijzigingen aan IAS 1 *Presentatie van de Jaarrekening* en IFRS Praktijkverklaring 2 – *Toelichting van de grondslagen voor financiële verslaggeving* - van toepassing per 1 januari 2023
- Wijzigingen aan IAS 8 *Grondslagen voor financiële verslaggeving, schattingswijzigingen en fouten*: Definitie van schattingen, van toepassing per 1 januari 2023
- Wijzigingen aan IAS 12 *Winstbelasting*: Uitgestelde belastingen met betrekking tot activa en passiva die voortvloeien uit één enkele transactie, van toepassing per 1 januari 2023
- Wijzigingen aan IFRS 16 *Leaseovereenkomsten*: Leaseverplichting in een Sale and Leaseback, van toepassing per 1 januari 2024*
- Wijzigingen aan IFRS 17 *Verzekeringscontracten*: Initiële toepassing van IFRS 17 en IFRS 9 – Vergelijkende Informatie, van toepassing per 1 januari 2023
- IFRS 17 *Verzekeringscontracten*, van toepassing per 1 januari 2023

* Nog niet goedgekeurd door de EU per 22 december 2022

Gesegmenteerde informatie

3 Gesegmenteerde informatie

Het Managementcomité, verantwoordelijk voor het dagelijks bestuur en de operationele werking van Fluvius System Operator (Fluvius SO), diens dochteronderneming, joint ventures en geassocieerde deelnemingen en de Vlaamse opdrachthoudende verenigingen, wordt geïnformeerd over de financiële data op basis van een rapportering volgens de Belgische boekhoudnormen.

Deze rapportering is voor de OV's opgesteld per energiecomponent elektriciteit en gas, aangezien dit de beste voorstelling is om de aard en het financiële profiel van de activiteiten te duiden. Deze segmentatie reflecteert eveneens het kader waarbinnen gerapporteerd dient te worden naar de regulator VREG en vormt tevens de basis voor de bepaling van de distributietarieven voor de activiteiten elektriciteit en gas. Hierdoor onderscheiden ze zich van elkaar en hebben ze ieder hun eigen costdrivers en ook andere accenten en risico's. De OV's rapporteren eveneens een segment 'Andere' waarin de niet-gereguleerde activiteiten zijn opgenomen zoals de activiteiten die hun oorsprong vonden vóór de liberalisering van de energiemarkt (2003); de activiteiten voor de Energiediensten voor Lokale Besturen/Energy Service Company (EDLB/ESCO); de activiteit warmte (binnen het toegelaten wettelijk kader) en andere activiteiten (de zogenaamde spin-ins zijn projecten in Consulting, Netten Derden, Openbare Verlichting, Telecom en Verticale Infrastructuur) maar sinds de overname van ex-Infrax eveneens de activiteiten water en riolering.

De OV's zijn per regio georganiseerd en passen elk een afzonderlijk netwerktarief toe. Deze informatie per juridische entiteit kan geconsulteerd worden in de afzonderlijke jaarrekening van de DNB's via de balanscentrale bij de Nationale Bank van België.

De activiteiten van de werkmaatschappij Fluvius System Operator en diens dochteronderneming, joint ventures en geassocieerde deelnemingen worden afzonderlijk in de kolom 'Fluvius SO geconsolideerd' gerapporteerd zonder segmentatie per energiecomponent. Alle kosten van deze ondernemingen worden doorgerekend aan kostprijs aan voornamelijk de OV's waar een uitsplitsing per activiteit op basis van een allocatiesysteem wordt uitgevoerd. De resultaten van de werkmaatschappij (Fluvius System Operator Groep) zijn steeds 'nul'.

Op 31 december 2022 en 31 december 2021 rapporteerde de Groep in overeenstemming met IFRS 8 de volgende financiële informatie gegroepeerd per segment en op basis van de Belgische boekhoudnormen (BE-GAAP).

Alle transacties van de Groep vinden plaats in Vlaanderen, België.

Voor de resultatenrekeningen 2022

(In duizenden EUR) - Belgische GAAP	Elektriciteit	Gas	Andere	Fluvius SO, geconsolideerd	Geaggregeerd totaal
Omzet	1.880.264	573.419	252.688	1.938.299	4.644.670
Andere opbrengsten	111.721	10.884	74.647	109.637	306.889
Bedrijfskosten	-1.745.840	-406.759	-363.550	-2.034.664	-4.550.813
Bedrijfswinst (verlies)	246.145	177.544	-36.215	13.272	400.746
Financiële opbrengsten	1.589	1.810	88.286	114.557	206.242
Financiële kosten	-97.261	-45.083	-9.750	-120.599	-272.693
Winst(verlies) van het boekjaar voor belastingen	150.473	134.271	42.321	7.230	334.295
Onttrekking aan/Overboeking naar de uitgestelde belastingen	32	3	757	0	792
Onttrekking aan/Overboeking naar de belastingvrije reserves	91	2	2	0	95
Belastingen op het resultaat	-46.155	-38.624	3.758	-7.230	-88.251
Te bestemmen winst(verlies) van de periode	104.441	95.652	46.838	0	246.931

Voor de balans 2022

(In duizenden EUR) - Belgische GAAP	Elektriciteit	Gas	Andere	Fluvius SO, geconsolideerd	Geaggregeerd totaal
Immateriële & materiële vaste activa	6.759.927	3.799.011	2.056.503	2.357	12.617.798
Financiële vaste activa	1.224	494	438.148	1.570	441.436
VASTE ACTIVA	6.761.151	3.799.505	2.494.651	3.927	13.059.234
Vorderingen op lange termijn	45.035	21.757	332.979	5.140.800	5.540.571
Vorraden	0	0	27.891	175.523	203.414
Vorderingen op korte termijn	655.956	165.097	169.237	1.251.013	2.241.303
Geldbeleggingen & liquide middelen	808	6	14.941	82.410	98.165
Overlopende rekeningen	239.354	106.906	3.343	210.354	559.957
VLOTTENDE ACTIVA	941.153	293.766	548.391	6.860.100	8.643.410
Totaal Activa	7.702.304	4.093.271	3.043.042	6.864.027	21.702.644
Inbreng buiten kapitaal, andere	945.205	622.715	1.218.841	1.284	2.788.045
Inbreng buiten kapitaal, uitgiftepremie	109.127	0	18.298	127	127.552
Herwaarderingsmeerwaarden	742.376	356.264	29.532	0	1.128.172
Reserves	863.557	450.964	473.068	86	1.787.675
Overgedragen resultaat en resultaat van de periode	76.248	82.851	27.320	20	186.439
Kapitaalsubsidies	128	59	313.149	0	313.336
EIGEN VERMOGEN	2.736.641	1.512.853	2.080.208	1.517	6.331.219
BELANG VAN DERDEN	0	0	0	100	100
VOORZIENINGEN	4.877	9.746	60.929	154.869	230.421
Schulden op lange termijn	3.238.398	2.512.738	650.465	5.105.240	11.506.841
Schulden op korte termijn	1.546.640	22.264	241.685	1.526.574	3.337.163
Overlopende rekeningen	175.748	35.670	9.755	75.727	296.900
SCHULDEN	4.960.786	2.570.672	901.905	6.707.541	15.140.904
Totaal Passiva	7.702.304	4.093.271	3.043.042	6.864.027	21.702.644

De reconciliatie van bovenvermelde gegevens van 2022 volgens Belgische GAAP naar de IFRS is als volgt:

(In duizenden EUR)	Activa	Eigen vermogen en Belang van derden	Voorzieningen en Schulden	Winst / (Verlies) van de periode
Geaggregeerd totaal BE-GAAP	21.702.644	6.331.319	15.371.325	246.931
Eliminaties van balansen en transacties	-6.697.820	-27.044	-6.670.776	-3.774
Herclassificaties	-67.520	-313.336	245.816	0
Opname overige beleggingen en langetermijnvorderingen tegen reële waarde	2.520.378	2.520.378	0	37.456
Aanpassingen voor personeelsverplichtingen	-235.971	-363.576	127.605	2.244
Opname uitgestelde belastingen	0	-362.504	362.504	23.702
Anderen waaronder aanpassingen afgeleide financiële instrumenten, provisies en waardeverminderingen en huurcontracten	20.786	37.970	-17.184	39.189
Totaal IFRS	17.242.497	7.823.207	9.419.290	345.748

Voor het segment elektriciteit waren er twee klanten die samen 56% van de omzet behaalden en voor het segment gas waren er drie klanten die samen 58% behaalden van de omzet.

Voor de resultatenrekening 2021

(In duizenden EUR) - Belgische GAAP	Elektriciteit	Gas	Andere	Fluvius SO, geconsolideerd	Geaggregeerd totaal
Omzet	2.296.101	533.742	272.644	1.747.722	4.850.209
Andere opbrengsten	79.414	14.995	45.191	169.239	308.839
Bedrijfskosten	-2.120.312	-359.244	-339.558	-1.901.685	-4.720.799
Bedrijfswinst (verlies)	255.203	189.493	-21.723	15.276	438.249
Financiële opbrengsten	3.029	550	87.109	115.073	205.761
Financiële kosten	-106.993	-45.368	-8.769	-123.207	-284.337
Winst/(verlies) van het boekjaar voor belastingen	151.239	144.675	56.617	7.142	359.673
Onttrekking aan/Overboeking naar de uitgestelde belastingen	6	3	513	0	522
Onttrekking aan/Overboeking naar de belastingvrije reserves	13	1	1	0	15
Belastingen op het resultaat	-45.786	-41.082	-336	-7.142	-94.346
Te bestemmen winst/(verlies) van de periode	105.472	103.597	56.795	0	265.864

Voor de balans 2021

(In duizenden EUR) - Belgische GAAP	Elektriciteit	Gas	Andere	Fluvius SO, geconsolideerd	Geaggregeerd totaal
Immateriële & materiële vaste activa	6.468.203	3.774.391	1.940.994	3.461	12.187.049
Financiële vaste activa	1.224	494	440.211	1.581	443.510
VASTE ACTIVA	6.469.427	3.774.885	2.381.205	5.042	12.630.559
Vorderingen op lange termijn	54.188	28.366	360.405	4.791.858	5.234.817
Voorraden	0	0	48.637	141.116	189.753
Vorderingen op korte termijn	843.937	108.469	158.128	1.218.287	2.328.821
Geldbeleggingen & liquide middelen	1.049	6	40.047	65.916	107.018
Overlopende rekeningen	205.330	85.094	2.985	236.497	529.906
VLOTTENDE ACTIVA	1.104.504	221.935	610.202	6.453.674	8.390.315
Totaal Activa	7.573.931	3.996.820	2.991.407	6.458.716	21.020.874
Inbreng buiten kapitaal, andere	945.107	622.715	1.205.984	1.284	2.775.090
Inbreng buiten kapitaal, uitgiftepremie	109.127	0	18.298	127	127.552
Herwaarderingsmeerwaarden	764.310	366.908	30.280	0	1.161.498
Reserves	843.713	440.666	469.084	86	1.753.549
Overgedragen resultaat en resultaat van de periode	44.733	49.705	35.911	20	130.369
Kapitaalsubsidies	135	69	299.290	0	299.494
EIGEN VERMOGEN	2.707.125	1.480.063	2.058.847	1.517	6.247.552
BELANG VAN DERDEN	0	0	0	100	100
VOORZIENINGEN	5.707	10.646	59.496	196.584	272.433
Schulden op lange termijn	3.125.581	2.149.002	726.526	4.810.494	10.811.603
Schulden op korte termijn	1.475.670	297.948	140.324	1.401.807	3.315.749
Overlopende rekeningen	259.848	59.161	6.214	48.214	373.437
SCHULDEN	4.861.099	2.506.111	873.064	6.260.515	14.500.789
Totaal Passiva	7.573.931	3.996.820	2.991.407	6.458.716	21.020.874

De reconciliatie van bovenvermelde gegevens van 2021 volgens Belgische GAAP naar de IFRS is als volgt:

(In duizenden EUR)	Activa	Eigen vermogen en Belang van derden	Voorzieningen en Schulden	Winst / (Verlies) van de periode
Geagregeerd totaal BE-GAAP	21.020.874	6.247.652	14.773.222	265.864
Eliminaties van balansen en transacties	-6.343.800	-28.214	-6.315.586	-2.720
Herclassificaties	-32.888	-299.494	266.606	0
Opname overige beleggingen en langetermijnvorderingen tegen reële waarde	2.114.356	2.114.356	0	18.663
Aanpassingen voor personeelsverplichtingen	-91.693	-445.382	353.689	5.213
Opname uitgestelde belastingen	0	-376.341	376.341	-5.903
Anderen waaronder aanpassingen afgeleide financiële instrumenten, provisies en waardeverminderingen en huurcontracten	32.331	34.784	-2.453	20.831
Totaal IFRS	16.699.180	7.247.361	9.451.819	301.948

Voor het segment elektriciteit waren er drie klanten die samen 57% van de omzet behaalden en voor het segment gas waren er drie klanten die samen 55% behaalden van de omzet.

Resultaten van het jaar

4 Bedrijfsopbrengsten

(In duizenden EUR)	2022	2021
Distributie- en transportnetvergoeding	2.153.323	2.857.901
Verkopen energie	110.560	52.025
Facturatie werken derden	28.774	39.618
Andere verkopen	107.757	88.749
Totaal opbrengsten uit contracten met klanten	2.400.414	3.038.293
Diverse recuperaties	178.390	116.195
Andere	27.692	51.092
Overige operationele bedrijfsopbrengsten	206.082	167.287
Geactiveerde, intern uitgevoerde werkzaamheden	642.568	566.234
Totaal bedrijfsopbrengsten	3.249.064	3.771.814

Totaal opbrengsten uit contracten met klanten

Opbrengsten uit contracten met klanten bedragen 2.400.414 k euro op 31 december 2022 en 3.038.293 k euro op 31 december 2021, een daling van 637.879 k euro.

De opbrengsten uit de distributie- en transportvergoeding en de verkopen van energie worden op maandbasis erkend. De opbrengsten uit de facturatie werken derden worden erkend op een bepaald punt in de tijd. De andere verkopen voor de activiteit riolering worden opgenomen enerzijds voor de prestatie-erkenning voor het onderhoud op het moment in de tijd en anderzijds voor de investeringen gespreid over de periode. Hierdoor worden de saneringsbijdragen over de periode van de uitgevoerde werken opgenomen.

De Groep behaalde het gros van haar opbrengsten uit de vergoeding voor het transport van elektriciteit en gas via haar distributienetten. Deze opbrengsten moeten samen met de regulatoire overdrachten en saldi worden geëvalueerd. De distributie- en transportnetvergoeding worden vastgelegd op basis van de tariefmethodologie opgesteld door de VREG voor de periode 2021 tot 2024 (zie hoofdstuk 'Werken in een gereguleerde omgeving').

De totale distributie- en transportnetvergoeding bedraagt 2.153.323 k euro op eind 2022 en 2.857.901 k euro op eind 2021.

De distributienetvergoeding voor elektriciteit bedraagt 1.352.662 k euro op eind 2022 en 1.542.388 k euro op eind 2021; de transportnetvergoeding voor elektriciteit bedraagt 347.842 k euro op eind 2022 en 809.148 k euro op eind 2021.

De distributienetvergoeding voor gas daalt en bedraagt 452.818 k euro op eind 2022 en 506.364 k euro op eind 2021.

Op 22 december 2021 heeft de VREG de distributienettarieven voor 2022 bekendgemaakt. Deze tarieven voor elektriciteit en gas, die het toegelaten inkomen van de distributienetbeheerders bepalen, dalen ten opzichte van 2021 (zie toelichting 'Werken in een gereguleerde omgeving'). Deze daling was eveneens mogelijk door beslissingen van de overheid omtrent de verkoop van groenestroomcertificaten (afgekort GSC) (117,4 miljoen euro), de aanrekening van de openbare dienstverplichtingen en de omvorming van federale toeslagen naar bijzondere accijnzen (380,6

miljoen euro) (Zie toelichting 'Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen'). Eveneens speelt het effect van de hoge energieprijzen waardoor de eindverbruiker zuiniger omgaat met het energieverbruik.

De verkopen energie zijn voornamelijk de leveringen van energie aan personen die wegens betaalmoeilijkheden geen energieleverancier vinden op de markt. Deze post kende een stijging op eind 2022 van 58.535 k euro tegenover eind 2021 omwille van de opname door Fluvius van klanten die door een energieleverancier werden bediend die in betalingsmoeilijkheden kwam door de hoge energieprijzen. Eveneens speelt hier het effect van de inflatie en de hogere energiekost.

De facturatie werken derden omvat voornamelijk de werken uitgevoerd voor Energiediensten aan Lokale Besturen en Energie Service Companies (EDLB/ESCO) en openbare verlichting.

De contracten met klanten bestaan in het algemeen uit drie beloften. De eerste belofte is het uitvoeren van een studie naar mogelijke energiebesparingen. Na deze studie worden de werkzaamheden gestart en staat de Groep in voor de projectcoördinatie en de uitvoering. Deze drie beloften vormen één prestatieverplichting aangezien de Groep een significante dienst van integratie levert om deze beloften te bundelen tot een gecombineerd project voor de klant.

De prestatieverplichting is voldaan bij voorlopige oplevering en de betaling is gemiddeld genomen verschuldigd tussen 30 tot 60 dagen na de voorlopige oplevering.

Een waarborgperiode van twaalf maanden wordt toegestaan aan de klant. Dit is een standaardgarantie die niet beschouwd wordt als een afzonderlijke prestatieverplichting.

De contracten met klanten voor de openbare verlichting bestaan in het algemeen uit twee beloften. De eerste belofte is de afbraak van de huidige openbare verlichting. Na de afbraak wordt de nieuwe openbare verlichting opgebouwd. Deze beloften worden beschouwd als twee afzonderlijke prestatieverplichtingen. De prestatieverplichtingen zijn voldaan bij oplevering en de betaling is gemiddeld genomen verschuldigd tussen 30 tot 60 dagen na de oplevering.

De andere verkopen bevatten de opbrengsten uit de rioleringsactiviteit (2022: 71.081 k euro; 2021: 70.757 k euro) die de aanrekeningen van de gemeentelijke saneringsbijdrage door de drinkwatermaatschappijen weergeven (zie hoofdstuk 'Werken in een gereguleerde omgeving').

De opbrengsten van de activiteit distributie kabeltelevisie stegen (18.516 k euro), en de opbrengsten met betrekking tot Infra-GIS en Infra-X-net bleven nagenoeg constant.

Overige operationele bedrijfsopbrengsten

De diverse recuperaties bedragen 178.390 k euro in 2022 en 116.195 k euro in 2021. Deze post bevat de vergoedingen aangerekend voor exploitatiewerkzaamheden bij klanten (2022: 65.418 k euro; 2021: 57.470 k euro), terugbetalingen van algemene onkosten door aannemers, verzekeringen of diverse operationele subsidies en recuperaties bij het personeel evenals de recuperaties voor REG-premies (2022: 65.427 k euro; 2021: 14.313 k euro) (zie toelichting 'Diensten en diverse goederen').

De andere operationele bedrijfsopbrengsten bedragen 27.691 k euro op eind 2022 en 51.092 k euro op eind 2021 en bevatten voornamelijk vergoedingen voor schadegevallen en recuperaties van kosten voor netgebonden kosten en openbardienstverplichtingen voor 12.036 k euro op eind 2022 (2021: 21.644 k euro). Verder worden hier recuperaties opgenomen van tijdens vorige periodes opgenomen kosten van handelsvorderingen (347 k euro in 2022 en 705 k euro in 2021) alsook meerwaarden op de realisatie van materiële vaste activa (2.285 k euro in 2022 en 3.022 k euro in 2021).

Geactiveerde, intern uitgevoerde werkzaamheden

Alle kosten met betrekking tot distributienetactiviteiten werden als bedrijfskost geregistreerd. Periodiek werd een afrekening gemaakt en werden bepaalde kosten m.b.t. investeringen geactiveerd via de rubriek geactiveerde, intern uitgevoerde werkzaamheden. Bijgevolg kan deze opbrengst niet beschouwd worden als een exploitatieopbrengst. Deze rubriek bevat ook de opbrengst in het kader van tussenkomsten ontvangen van klanten (152.856 k euro in 2022 en

144.232 k euro in 2021) die eveneens als een geactiveerde kost in mindering wordt opgenomen (-152.856 k euro in 2022 en -144.232 k euro in 2021).

5 Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen

(In duizenden EUR)	2022	2021
Transportnetkosten	400.418	781.052
Aankopen energie	53.836	32.168
Aankopen handelsgoederen	253.448	204.441
Aankopen netverliezen	51.901	30.094
Groenestroom- en warmte-krachtcertificaten	401.548	480.187
Totaal	1.161.151	1.527.942

De daling van de handelsgoederen, grond- en hulpstoffen is het gevolg van de daling van kosten voor de transportnetvergoeding (van elektriciteit aan Elia) van 781.052 k euro op eind 2021 naar 400.418 k euro op eind 2022 of 380.634 k euro en de daling van de kosten voor de opkoop van de certificaten (groenestroomcertificaten (GSC) en warmtekrachtcertificaten (WKC)) van 480.187 k euro op eind 2021 naar 401.548 k euro op eind 2022 of 78.639 k euro.

Het kabinet van de federale minister, bevoegd voor Energie heeft in de brief van 7 december 2021 de principiële beslissing meegedeeld tot de hervorming van onder meer de federale openbaredienstverplichtingen naar de bijzondere accijns. Hierdoor rekent de transmissienetbeheerder Elia Transmission Belgium vanaf 1 januari 2022 geen federale openbaredienstverplichtingen meer door aan de distributienetbeheerders (die in cascade dus niet meer doorgerekend worden – zie toelichting ‘Bedrijfsopbrengsten’).

De kost voor groenestroom- en warmte-krachtcertificaten dalen tegenover eind 2021 omdat de Vlaamse Regering besliste om in 2022 de kosten van de openbaredienstverplichting in de elektriciteitsfactuur voor de eindklant te verminderen met 147 miljoen euro door de opkoop van groenestroomcertificaten en deze uit de markt te halen (Energiebesluit 6.4.14/2 §2). Hierdoor dalen de kosten bij de distributienetbeheerders en de doorrekening naar de eindklant (zie toelichting ‘Handels- en overige vorderingen’).

Verder werd de kost opgenomen van het aantal aangekochte certificaten (in 2022: 2.682.717 GSC en 4.296.034 WKC; in 2021: 2.907.458 GSC en 4.896.581 WKC) en de eventuele ontstane kost van verkoop (zie toelichting ‘Handels- en overige vorderingen’).

De kosten voor aankopen energie elektriciteit en gas voor de sociale en gedropte klanten en aankoop netverliezen stijgen met respectievelijk 21.668 k euro en 21.807 k euro als gevolg van de stijgende energieprijzen. De stijging van de aankopen handelsgoederen met 49.006 k tegenover eind 2022 is het gevolg van de stijgende grondstoffenkost.

6 Diensten en diverse goederen

(In duizenden EUR)	2022	2021
Aannemerskosten voor aanleg en onderhoud netten	126.650	121.005
Directe aankopen voor exploitatie	33.886	29.079
Vergoedingen waaronder gebruik installaties en retributie	68.064	66.206
Advertentie, informatie, documentatie, receptie e.d.	8.401	5.347
Premies voor rationeel energiegebruik (REG)	94.269	70.903
Contracten en beheerskosten	36.487	27.379
Consultancy en andere prestaties	99.026	98.865
Andere	64.276	56.156
Totaal	531.059	474.940

Diensten en diverse goederen bedragen 531.059 k euro op 31 december 2022 en 474.940 k euro op 31 december 2021, een stijging van 56.119 k euro.

De post premies voor Rationeel EnergieGebruik (REG) uitbetaald aan particulieren en ondernemingen wordt als een kost opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Deze premies worden toegekend wanneer de particulieren en ondernemingen investeren in energiebesparingen (het plaatsen van isolatie, hoogrendementsbeglazing, relighting) en toepassingen van hernieuwbare energie (zonneboiler, warmtepomp, warmtepompboiler). Deze premies worden ieder jaar geëvalueerd in overleg met de Vlaamse Overheid en kunnen variëren in grootte en toepassing. Per kalenderjaar wordt een REG-actieplan afgesproken.

Premies voor rationeel energiegebruik (REG) bedragen 94.269 k euro op 31 december 2022 en 70.903 k euro op 31 december 2021, een stijging van 23.366 k euro. Deze kosten weerspiegelen de betaling van de premies voor REG aangevraagd door particulieren en ondernemingen.

In 2022 konden premies aangevraagd worden voor isolatie (daken, muren, vloer en beglazing), premies voor hernieuwbare energie (zonneboiler, warmtepomp, warmtepompboiler) en extra premies voor beschermde afnemers of kwetsbare huurders. Sinds 1 oktober 2022 werd voor deze energiepremie en de renovatiepremie een nieuwe website ter beschikking gesteld www.Mijnverbouwpremie.be.

In 2021 konden premies aangevraagd worden voor isolatie (muren, vloeren, zolder), hoogrendementsbeglazing, warmtepomp, warmteboiler en zonneboiler.

De rubriek 'Andere' bevat voornamelijk kosten voor nutsvoorzieningen, communicatie, vervoer, verzekeringen, kosten voor studies en dergelijke.

7 Personeelsbeloningen

(In duizenden EUR)	2022	2021
Bezoldigingen	446.471	409.508
Sociale zekerheidsbijdragen	118.164	108.719
Lasten voor pensioenregelingen en bovenwettelijke verzekeringen	70.169	70.742
Andere personeelskosten	27.213	26.681
Totaal	662.017	615.650

Personeelsbeloningen bedragen 662.017 k euro op 31 december 2022 en 615.650 k euro op 31 december 2021, een stijging van 46.367 k euro.

De lijnen bezoldigingen en sociale lasten stijgen met 36.963 k euro en 9.445 k euro respectievelijk of een stijging van 9%. Deze stijging reflecteert de stijging van de inflatie gedurende 2022. De salarissen evolueren immers op maandbasis mee met de stijgende inflatie.

De lasten voor pensioenregelingen en bovenwettelijke verzekeringen blijven nagenoeg gelijk maar gedurende het jaar werden bijkomende stortingen in het pensioenfonds gedaan als gevolg van de herbepaling van de financieringspercentages die gecompenseerd werden door de reële waarde aanpassingen van de pensioenprovisies.

De andere personeelskosten bevatten de kosten voor maaltijdcheques, tariefvoordelen, geneeskundige dienst en dergelijke.

Het gemiddeld aantal personeelsleden bedroeg 5.695 gedurende 2022.

8 Afschrijvingen, waardeverminderingen en wijziging in voorzieningen

(In duizenden EUR)	2022	2021
Afschrijvingen immateriële activa	42.166	39.304
Afschrijvingen materiële vaste activa en gebruiksrecht activa	492.445	463.607
Totaal afschrijvingen	534.611	502.911
Waardeverminderingen op handelsvorderingen	16.510	24.148
Wijziging in voorzieningen	185	468
Totaal	551.306	527.527

De totale afschrijvingen bedragen 534.611 k euro op 31 december 2022 en 502.911 k euro op 31 december 2021, een stijging van 31.700 k euro.

Vanaf 2015 houdt de provisie voor dubieuze debiteuren rekening met de principes van de Belgische fiscaliteit waardoor de waardeverminderingen gebeuren op basis van de statistische gegevens van

de inningsgraad die beschikbaar zijn voor de voornaamste klantenrubrieken sinds de vrijmaking van de energiemarkt.

De waardeverminderingen op handelsvorderingen bevatten in 2021 een verdere aanleg voor onterechte vorderingen voor groenestroomcertificaten. Bijkomend werden in 2021 provisies opgenomen voor de energieleveranciers die betalingsmoeilijkheden ondervonden en werden waardeverminderingen op sociale leveranciers opgenomen (Zie toelichting 'Handels- en overige vorderingen' en 'Financiële instrumenten: risico's en reële waarde').

De post 'Wijziging in voorzieningen' bevat hoofdzakelijk de beweging van de voorziening voor personeelsbeloningen die niet erkend kon worden onder de IAS 19 standaard (zie toelichting 'Voorzieningen voor personeelsbeloningen'). Deze provisie is volledig afgebouwd op eind 2022 en daardoor werd een terugname opgenomen (2022: -1.321 k euro; 2021: -115 k euro).

Verder werd voor de voorziening voor saneringskosten een netto toevoeging van 1.506 k euro voor 2022 en een netto toename van 603 k euro voor 2021 opgenomen. De stijgingen zijn het gevolg van de opname van een provisie voor bijkomende saneringskosten en de daling van de voorzieningen is te wijten aan de aanwendungen en specifieke elementen waardoor de raming van de saneringskosten verminderd kon worden (zie toelichting 'Voorzieningen, andere').

9 Overige operationele bedrijfskosten

(In duizenden EUR)	2022	2021
Verlies op de verkoop/buitengebruikstelling van vaste activa	89.578	79.014
Minderwaarde realisatie handelsvorderingen	12.130	8.883
Andere	4.075	2.998
Totaal	105.783	90.895

Overige operationele bedrijfskosten bedragen 105.783 k euro op 31 december 2022 en 90.895 k euro op 31 december 2021, een stijging van 14.888 k euro. Deze stijging is het gevolg van de stijging in alle posten. De minderwaarde op de realisatie van handelsvorderingen steeg voor de categorie van de gewone handelsvorderingen en de categorie die verhuisde en geen nieuw adres aangaf. In de post andere zijn de diverse bedrijfsbelastingen de grootste stijger.

10 Regulatorische overdrachten

De Groep rapporteert sinds 2011 de toevoegingen, recuperaties en regularisaties van regulatorische overdrachten in deze afzonderlijke rubriek onder de 'Bedrijfskosten'.

De Groep is van mening dat het saldo tussen de werkelijke kosten/opbrengsten en de gebudgetteerde kosten/opbrengsten geen deel uitmaakt van de opbrengsten, aangezien de recuperatie via de tarieven in een latere periode zal gebeuren.

De kosten of opbrengsten in de rubriek 'Toevoeging en recuperatie overdrachten' hebben betrekking op de toegestane bijkomende omzetboeking (in plus of min) met betrekking tot het wegwerken van het verschil tussen de werkelijke kosten/opbrengsten en de gebudgetteerde kosten/opbrengsten zoals goedgekeurd door de regulator. Het op deze wijze bijgeboekte resultaat zal worden gerecupereerd via de tarieven van volgende jaren (Zie toelichting 'Werken in een gereguleerde omgeving').

De regulatoire overdrachten zijn als volgt:

(In duizenden EUR)	2022	2021
Toevoeging regulatoire overdrachten	-144.972	145.086
Recuperatie regulatoire overdrachten	-41.373	-55.189
Totaal	-186.345	89.897

De post 'Toevoeging regulatoire overdrachten' betreft een opbrengst in 2022 en een kost in 2021.

11 Financiële resultaten

(In duizenden EUR)	2022	2021
Rentebaten banken	167	4
Rentebaten derivaten	46.720	25.430
Andere financiële baten	103.050	101.047
Financiële baten	149.937	126.481
Rentelasten uit lange termijn financieringen	148.218	158.265
Rentelasten uit korte termijn financieringen	1.449	981
Andere financiële lasten	14.066	10.001
Financiële lasten	163.733	169.247

Financiële baten bedragen 149.937 k euro op 31 december 2022 en 126.481 k euro op 31 december 2021, een stijging van 23.456 k euro. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van de stijging van de rentebaten derivaten. Deze bevatten de reële waarde aanpassing (2022: 41.590 k euro; 2021: 20.941 k euro) en de gespreide opname van de opbrengst van de afgekochte derivaten (2022: 4.836 k euro; 2021: 4.489 k euro).

De andere financiële baten bevatten de ontvangen dividenden en herwaarderingen van investeringen en overige beleggingen in ondernemingen en aandelen (2022: 54.908 k euro en 6.826 k euro; 2021: 54.356 k euro en 7.701 k euro). Verder werden de vergoedingen van het telecommunicatiebedrijf Telenet opgenomen voor een bedrag van 32.273 k euro op eind 2022 en 31.433 k euro op eind 2021 (zie toelichting 'Langetermijnvorderingen, andere'), kapitaalsubsidies (2022: 6.840 k euro; 2021: 6.193 k euro) en ook ontvangen financiële kortingen van leveranciers (183 k euro op eind 2022; 177 k euro op eind 2021).

De rentelasten uit lange termijn financieringen dalen met 10.047.k euro in vergelijking met 2021 naar aanleiding van de afgeloste leningen die bijna allen een degressieve intrestbetaling hebben en de nieuw opgenomen leningen in december 2022 waarvoor slechts een (hogere) provisie voor interest opgenomen diende te worden.

De rentelasten uit korte termijn financiering stijgt met 468 k euro in vergelijking met 2021 als gevolg van voornamelijk de stijgende intrestvoeten. De andere financiële lasten bedragen 14.066 k euro op eind 2022 en bevatten voornamelijk de rentekosten op toegezegd-pensioenverplichtingen, de uitgiftekosten van schulden, de intrestkosten van leasing (2022: 1.830 k euro; 2021: 1.633 k euro) en de diverse bankkosten.

De andere financiële lasten bevatten voornamelijk de financiële kosten voor personeelsverplichtingen (2022: 8.929 k euro; 2021: 3.661 k euro).

12 Belastingen op het resultaat

(In duizenden EUR)	2022	2021
Belastingen op het resultaat van het boekjaar	-87.749	-94.174
Belastingen op vorige boekjaren	-502	-172
Uitgestelde belastingen: opbrengsten (+) / kosten (-)	23.702	-5.903
Belastingen op het resultaat	-64.549	-100.249

Belastingen op het resultaat

Op basis van de Programmawet van 19 december 2014 zijn de OV's, behalve deze voor water en riolering vanaf het boekjaar 2015 onderworpen aan de vennootschapsbelasting en niet meer aan de rechtspersonenbelasting (RPB).

Hieronder de berekening van de belastbare grondslag volgens de BE-GAAP principes:

(In duizenden EUR)	2022	2021
Belastbare winst (verlies)	335.182	360.210
Gedeelte onderworpen aan rechtspersonenbelasting	-1.619	-2.054
Effect van niet-afrekbare kosten	17.434	18.542
Belastbare grondslag	350.997	376.698
Belastingen op het resultaat van het boekjaar *	-87.749	-94.174

Het wettelijk Belgisch belastingtarief voor vennootschappen bedraagt 25,00% en wordt berekend op de belastbare basis. Deze bevat het resultaat van het boekjaar evenals kosten die, volgens de belastingen niet in mindering van het resultaat kunnen komen. Deze niet-afrekbare kosten bevatten dus verworpen uitgaven voor voornamelijk herwaarderingsmeerwaarden (2022: 53.448 k euro; 2021: 53.360 k euro), sociale- en personeelsvoordelen (2022: 21.210 k euro; 2021: 20.724 k euro) en niet-belastbare dividenden en kapitaalsubsidies (2022: 61.619 k euro; 2021: 60.025 k euro).

Uitgestelde belastingen

Aangezien de bovenvermelde Programmawet werd bekrachtigd in 2014, werden vanaf december 2014 uitgestelde belastingen opgenomen voor de tijdelijke verschillen tussen de fiscale waarden van de activa en de passiva en de boekwaarden voor financiële rapporteringsdoeleinden, conform de toepassing van IAS 12 *Winstbelasting*.

In de periode 2015-2016 werden diverse voorafgaande beslissingen (rulings) aangevraagd bij de Federale Overheidsdienst Financiën, Dienst Voorafgaande Beslissingen, voor de ex-Eandis en ex-Infrax OV's waarbij deze onder meer werden gevraagd inzake de correcte fiscale verwerking van onder andere de herwaarderingsmeerwaarden van de vaste activa, de notionele intrestaftrek,

kapitaalsubsidies, waardeverminderingen van handelsvorderingen en de aftrekbaarheid van minderwaarden door definitieve afboeking.

Deze rulings waren geldig tot en met boekjaar 2019 en werden, waar nodig verlengd of aangepast tot en met boekjaar 2024.

In 2015 werd eveneens een aparte aanvraag ingediend voor Inter-aqua en Riobra, en werd voor deze OV's een voorafgaande beslissing afgeleverd waardoor Inter-aqua en Riobra zekerheid verkregen over hun onderworpenheid aan de RPB conform artikel 220, 3° van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992. Deze voorafgaande beslissing zal eveneens van toepassing zijn tot en met het aanslagjaar 2020.

Inmiddels werd voor Riobra een nieuwe ruling verkregen die bevestigde dat Riobra nog steeds onderworpen is aan de RPB (en niet aan de vennootschapsbelasting) en dit tot en met het boekjaar 2024.

Wanneer Inter-aqua en/of Riobra fusioneren met een of meerdere andere ex-Eandis en/of ex-Infrac OV's, waardoor de activiteit riolering mee wordt ondergebracht in een OV die onderhevig is aan de vennootschapsbelasting, zal de onderworpenheid aan de RPB normaliter verloren gaan, en zal ook de activiteit riolering onderhevig zijn aan toepassing in de vennootschapsbelasting.

Naar aanleiding van de fusie door overneming van Inter-aqua (RPB) door Inter-energa (vennootschapsbelasting) werd een aanvraag tot het bekomen van een voorafgaande beslissing ingediend met betrekking tot de fiscale gevolgen van deze voorgestelde fusie door overneming. Op 26 maart 2019 werd een voorafgaande beslissing afgeleverd waarin bevestigd werd dat de fusie geen belastbaarheid in de RPB met zich meebrengt in hoofde van Inter-aqua, het kapitaal van Inter-aqua kwalificeert als fiscaal gestort kapitaal, de onder de RPB opgebouwde reserves en kapitaalsubsidies als belaste reserves kwalificeren, de fiscale waarde van de overgenomen activa in hoofde van Inter-energa gelijk is aan de werkelijke waarde van de activa en de boekhoudkundige terugwerkende kracht fiscaal tegenstelbaar is.

Indien Riobra in de toekomst in een vergelijkbare situatie van vennootschapsrechtelijke herstructurering zou belanden, zal eveneens het verkrijgen van een vergelijkbare voorafgaande beslissing worden onderzocht.

In het kader van het aanbod Openbare Verlichting aan de gemeenten werd een ruling verkregen om rechtszekerheid te verwerven dat de kosten (n.a.v. de investeringen, het onderhoud, het energieverbruik) aanzien worden als fiscaal aftrekbare kosten in de vennootschapsbelasting en dat de in dit kader aangewende middelen geen abnormale of goedgunstige voordelen inhouden. De ruling zal van toepassing zijn tot en met boekjaar 2030.

De uitgestelde belastingen zijn ontstaan als gevolg van volgende posten en resulteren in de volgende bewegingen op de balans:

(In duizenden EUR)	2022	2021
Materiële vaste activa	-447.186	-460.548
Afgeleide financiële instrumenten	22	10.310
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	90.894	111.345
Voorzieningen	-5.810	-6.578
Vorderingen	0	-30.780
Andere	-424	-90
Uitgestelde belastingvorderingen/(schulden)	-362.504	-376.341

De bewegingen via de winst- en verliesrekening en het eigen vermogen zijn als volgt op eind 2022:

(In duizenden EUR)	Beweging via resultaten- rekening	Beweging via OCI*
Materiële vaste activa	3.337	10.025
Afgeleide financiële instrumenten	-10.288	0
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	-561	-19.890
Voorzieningen	768	0
Vorderingen	30.780	0
Andere	-334	0
Uitgestelde belastingopbrengsten/(kosten)	23.702	-9.865
Netto beweging van het jaar	13.837	

*OCI = Other Comprehensive Income, niet-gerealiseerde resultaten

Op eind 2021

(In duizenden EUR)	Beweging via resultaten- rekening	Beweging via OCI*
Materiële vaste activa	3.352	10.015
Afgeleide financiële instrumenten	-5.205	0
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	-1.304	-32.917
Voorzieningen	294	0
Vorderingen	-2.704	0
Andere	-336	-4
Uitgestelde belastingopbrengsten/(kosten)	-5.903	-22.906
Netto beweging van het jaar	-28.809	

*OCI = Other Comprehensive Income, niet-gerealiseerde resultaten

De belangrijkste tijdelijke verschillen betreffen de herwaardering van de materiële vaste activa en de voorzieningen voor personeelsbeloningen. Voor de herwaardering van de materiële vaste activa werd een uitgestelde belastingenschuld opgenomen van 447.186 k euro (460.548 k euro in 2021) aangezien volgens het Belgisch fiscaal recht deze kost niet aftrekbaar is. Voor de voorzieningen voor personeelsbeloningen zal de kost volgens de Belgische fiscale wetgeving aftrekbaar zijn, waardoor er een uitgestelde belastingvordering ontstaat van 90.894 k euro (111.345 k euro in 2021). Voor de vorderingen werd tot 2021 een uitgestelde belasting opgenomen voor de uitdrukking van de toekomstige vorderingen op Telenet. Aangezien deze vordering op het einde van het boekjaar 2022 diende opgenomen te worden als een actief opgenomen voor verkoop en rekening houdende met de bekomen fiscale rulling, werd de uitgestelde belasting tegengeboekt. Voor de afgeleide financiële instrumenten werd naar aanleiding van de impact van de rentevoeten een daling van de schuld opgenomen (zie toelichting 'Afgeleide financiële instrumenten') waardoor de uitgestelde belastingvordering daalde.

De netto opgenomen belastingschulden zijn als volgt samengesteld:

(In duizenden EUR)	2022	2021
Uitgestelde belastingvorderingen	90.916	121.655
Uitgestelde belastingschulden	-453.420	-497.996
Uitgestelde belastingschulden, netto	-362.504	-376.341

De bewegingen van de post uitgestelde belastingverplichtingen zijn als volgt:

(In duizenden EUR)	2022	2021
Totaal op 1 januari	-376.341	-347.532
Belastingopbrengsten/(kosten) opgenomen in winst- en verliesrekening	23.702	-5.903
Belastingopbrengsten/(kosten) opgenomen in niet-gerealiseerde resultaten	-9.865	-22.906
Totaal op einde van de verslagperiode	-362.504	-376.341

Activa

13 Immateriële activa

(In duizenden EUR)	Licenties en soortgelijke rechten	Geactiveerde ontwik- kelingskosten	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2022	5.024	517.634	522.658
Aanschaffingen	70	37.624	37.694
Activa aangehouden voor verkoop	0	-6.089	-6.089
Andere	-3.102	3.102	0
Aanschaffingswaarde op 31 december 2022	1.992	552.271	554.263
Gecumuleerde afschrijvingen op 1 januari 2022	4.884	397.447	402.331
Afschrijvingen	67	42.099	42.166
Activa aangehouden voor verkoop	0	-3.775	-3.775
Andere	-3.102	3.102	0
Gecumuleerde afschrijvingen op 31 december 2022	1.849	438.873	440.722
Netto boekwaarde op 31 december 2022	143	113.398	113.541

(In duizenden EUR)	Licenties en soortgelijke rechten	Geactiveerde ontwik- kelingskosten	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2021	4.931	472.399	477.330
Aanschaffingen	93	45.235	45.328
Andere	0	0	0
Aanschaffingswaarde op 31 december 2021	5.024	517.634	522.658
Gecumuleerde afschrijvingen op 1 januari 2021	4.834	358.193	363.027
Afschrijvingen	50	39.254	39.304
Andere	0	0	0
Gecumuleerde afschrijvingen op 31 december 2021	4.884	397.447	402.331
Netto boekwaarde op 31 december 2021	140	120.187	120.327

Deze rubriek bevat de geactiveerde bedragen in verband met Fiber-to-the-home (FTTH is de uitrol van glasvezel tot in de woning), Hydronaut (studie ten behoeve van de dimensionering van het globale rioleringsnet), Smallworld GIS (grafisch informatiesysteem van de netten) en sinds de totstandkoming van de geïntegreerde onderneming Fluvius System Operator cv ook kosten met betrekking tot 'New Foundations' (het nieuwe ERP systeem).

Investerings gedurende 2022 betreffen voornamelijk New Foundations en gedurende 2021 voornamelijk New Foundations, een publiek neutraal glasvezelnetwerk FTTH en studies voor riolering.

In 2022 en 2021 werden geen kosten van onderzoek opgenomen. Er waren geen immateriële activa met onbepaalde gebruiksduur.

14 Materiële vaste activa

(In duizenden EUR)	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Overige	Activa in aanbouw	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2022	432.273	19.521.042	298.941	20.756	955.315	21.228.327
Aanschaffingen	8.609	387.794	23.825	17	566.795	987.040
Verworven van derden	26	23.116	0	0	103	23.245
Overdrachten	-119	-1.526	-6.622	-90	0	-8.357
Buitengebruikstellingen	-3.748	-281.409	-24.043	-188	0	-309.388
Activa aangehouden voor verkoop	0	-315.207	0	0	-23.061	-338.268
Overboeking van een post naar een andere	3.420	496.529	0	-0	-501.486	-1.537
Aanschaffingswaarde op 31 december 2022	440.461	19.830.339	292.101	20.495	997.666	21.581.062
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2022	151.262	8.778.802	243.415	19.139	0	9.192.618
Afschrijvingen	7.726	446.307	22.484	387	0	476.904
Overdrachten	-10	-1.011	-6.476	-90	0	-7.587
Buitengebruikstellingen	-2.612	-193.076	-24.043	-154	0	-219.885
Activa aangehouden voor verkoop	0	-199.813	0	0	0	-199.813
Overboeking van een post naar een andere	-82	-1.455	0	-0	0	-1.537
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2022	156.284	8.829.754	235.380	19.282	0	9.240.700
Netto boekwaarde op 31 december 2022	284.177	11.000.585	56.721	1.213	997.666	12.340.362

(In duizenden EUR)	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Overige	Activa in aanbouw	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2021	418.238	19.091.236	285.968	20.590	827.076	20.643.108
Aanschaffingen	12.853	351.227	25.188	112	505.239	894.619
Verworven van derden	0	7.224	0	0	103	7.327
Overdrachten	-629	-42.812	-10.293	-43	-198	-53.975
Buitengebruikstellingen	-320	-261.245	0	47	-744	-262.262
Overboeking van een post naar een andere	2.131	375.412	-1.922	50	-376.161	-490
Aanschaffingswaarde op 31 december 2021	432.273	19.521.042	298.941	20.756	955.315	21.228.327
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2021	143.953	8.580.875	234.484	18.777	0	8.978.089
Afschrijvingen	7.491	420.900	20.828	391	0	449.610
Overdrachten	-208	-41.936	-10.203	-43	0	-52.390
Buitengebruikstellingen	-287	-181.928	0	14	0	-182.201
Overboeking van een post naar een andere	313	891	-1.694	0	0	-490
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2021	151.262	8.778.802	243.415	19.139	0	9.192.618
Netto boekwaarde op 31 december 2021	281.011	10.742.240	55.526	1.617	955.315	12.035.709

De aanschaffingen voor de investeringen gedurende 2022 en 2021 betroffen voornamelijk investeringen voor meetinrichting inclusief de installatie van de digitale elektriciteit en gasmeter. Verder werden in het segment elektriciteit voornamelijk investeringen genoteerd voor het laagspanningsnet en het middenspanningsnet. In het segment aardgas daalden de investeringen in het net tegenover 2021. De grootste investeringen werden genoteerd in installaties van lagedruk en middendruk.

De verbintenissen voor de verwerving van materiële vaste activa op eind 2022 bedroegen 3.524 k euro en 3.431 k euro op eind 2021.

De netto boekwaarde bevat onder andere de door cliënten betaalde tussenkomsten met betrekking tot bepaalde activa (tussenkomsten van derden) en komt overeen met de reële waarde van de netten van de Groep.

Op 31 december 2022 en 2021 bestonden er geen beperkingen op eigendom en op materiële vaste activa die als zekerheid dienen voor verplichtingen.

15 Gebruiksrecht en leaseverplichtingen

Hieronder het overzicht van het gebruiksrecht op 31 december 2022:

(In duizenden EUR)	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2022	25.816	2.831	50.275	78.922
Aanschaffingen	2.645	49	8.507	11.201
Buitengebruikstellingen	-641	-202	-5.073	-5.916
Andere	-5.578	0	-454	-6.032
Aanschaffingswaarde op 31 december 2022	22.242	2.678	53.255	78.175
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2022	7.952	1.454	30.883	40.289
Afschrijvingen	5.032	283	10.227	15.542
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-641	-203	-4.682	-5.526
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2022	12.343	1.534	36.428	50.305
Netto boekwaarde op 31 december 2022	9.899	1.144	16.827	27.870

Hieronder het overzicht van het gebruiksrecht op 31 december 2021:

(In duizenden EUR)	Terreinen en gebouwen	Installaties, machines en uitrustingen	Meubilair en rollend materieel	Totaal
Aanschaffingswaarde op 1 januari 2021	24.269	2.594	46.585	73.448
Aanschaffingen	7.007	523	4.599	12.129
Buitengebruikstellingen	-5.460	0	-909	-6.369
Andere	0	-286	0	-286
Aanschaffingswaarde op 31 december 2021	25.816	2.831	50.275	78.922
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 1 januari 2021	7.778	1.065	22.459	31.302
Afschrijvingen	4.410	389	9.198	13.997
Buitengebruikstellingen	-4.236	0	-774	-5.010
Gecumuleerde afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen op 31 december 2021	7.952	1.454	30.883	40.289
Netto boekwaarde op 31 december 2021	17.864	1.377	19.392	38.633

Hieronder de leaseverplichtingen en de bewegingen gedurende 2022 en 2021:

(in duizenden EUR)	2022	2021
Leaseverplichtingen op 1 januari	41.473	44.807
Toevoegingen	4.782	10.491
Verhoging interest	1.830	1.632
Betalingen	-16.472	-15.457
Leaseverplichtingen op 31 december	31.613	41.473
Langlopende leaseverplichtingen	21.055	29.379
Kortlopende leaseverplichtingen	10.558	12.094

De leaseverplichtingen op 31 december 2022 hadden betrekking op de rubriek terreinen en gebouwen voor 11.122 k euro (2021: 19.184 k euro), op de rubriek installaties, machines en uitrusting voor 297 k euro (2021: 507 k euro) en op de rubriek meubilair en rollend materieel voor 20.194 k euro (2021: 21.782 k euro).

De volgende intrestvoeten werden gebruikt bij de bepaling van de leaseverplichtingen:

- Voor gebouwen: 2,00%, 3,08% en 7,00%
- Voor IT materiaal: 2,00%
- Voor wagens: tussen 3,00% en 6,00%

De opgenomen kosten m.b.t. huurverplichtingen bedragen 3.700 k euro op 31 december 2022 (2021: 6.402 k euro) en bevatten 2.284 k euro kosten voor lage waarde en korte termijn huur (2021: 4.730 k euro) en 1.416 k euro huurlasten en service kosten (2021: 1.672 k euro). Deze kosten werden opgenomen in de toelichting 'Diensten en diverse goederen'.

16 Investerings in joint ventures en geassocieerde deelnemingen

De investeringen in ondernemingen bedragen 2.017 k euro op eind 2022 en 2.017 k euro op eind 2021. Deze investeringen worden aangehouden in Atrias cv, Synductis cv en S-Lim.

Op 9 mei 2011 werd **Atrias cv** opgericht als een gezamenlijk initiatief van de grootste werkmaatschappijen voor energie van België: Fluvius, Ores, Sibelga en RESA.

Atrias is een centraal clearing house (kruispuntbank) ten behoeve van de Opdrachthoudende Verenigingen en belast met het ontwikkelen van een Message Implementation Guide (MIG), de ontwikkeling van een clearing house toepassing en het beheer en onderhoud van deze toepassing. MIG beschrijft hoe de communicatiestroom tussen de verschillende spelers op de energiemarkt dient te gebeuren.

De Groep bezit 50% (2021: 50%) van de aandelen voor een bedrag van 9 k euro (2021: 9 k euro). Atrias is een niet-beursgenoteerde onderneming en heeft geen officiële prijsnotering.

Op 21 december 2012 werd **Synductis cv** opgericht met als doel de infrastructuurwerken van verschillende nutsbedrijven in de Vlaamse steden en gemeenten op elkaar af te stemmen en het minderhinderbeleid te stimuleren.

De participatie van Fluvius bedraagt 8 k euro met een aandelenpercentage van 34,38% op eind 2022 en 34,47% op eind 2021.

Synductis is een niet-beursgenoteerde onderneming en heeft geen officiële prijsnotering.

De Groep ontvangt haar aandeel van de werkingskosten van Atrias en Synductis en verleent eveneens diensten en financiering (zie toelichting 'Verbonden partijen').

S-Lim cv (Smart Region Limburg) werd opgericht op 7 augustus 2017 door Fluvius Limburg (ex Inter-media), Nuhmeris en Nuhma met als missie om van Limburg een betere en aantrekkelijker samenleving te maken door inzet van technologie en innovatie. S-Lim begeleidt de aangesloten gemeenten in het vertalen van concrete bestuurlijke en maatschappelijke behoeftes in technologische en softwarematige toepassingen. De Groep bezit een participatie van 2.000 k euro (50%).

17 Overige beleggingen

Overige beleggingen bedragen 2.789.354 k euro op 31 december 2022 en 2.413.967 k euro op 31 december 2021, een stijging van 375.387 k euro.

De overige beleggingen bevatten in 2022 en 2021 de opgenomen **participaties in Publi-T** (48,03%) en **Publigas** (30,36%).

De opname aan reële waarde van deze participaties en de aangehouden **aandelen in Elia** op 31 december 2022 bedroeg 2.784.135 k euro met verwerking van de reële waardeverandering in niet-gerealiseerde resultaten ('fair value through other comprehensive income') voor 368.565 k euro en 6.594 k euro via financiële opbrengsten.

Op 31 december 2021 bedroeg de reële waarde van deze participaties en de aangehouden aandelen 2.408.975 k euro met verwerking van de reële waardeverandering in niet-gerealiseerde resultaten ('fair value through other comprehensive income') voor 342.131 k euro en 7.514 k euro via financiële opbrengsten.

De OV's Fluvius Antwerpen, Fluvius Limburg, Gaselwest, Imewo, Fluvius West, Intergem, Iverlek en PBE bezitten samen 48,03% van het aandelenkapitaal van Publi-T, de referentieaandeelhouder in de Belgische transmissienetbeheerder voor elektriciteit Elia.

In juni 2022 heeft Elia een kapitaalverhoging doorgevoerd voor een totaal bedrag van 590,11 miljoen euro. Publi-T heeft op deze kapitaalverhoging proportioneel ingeschreven voor 264,51 miljoen euro. De financiering gebeurde tijdelijk via leningen van twee aandeelhouders, met een overbruggingskrediet van de bank en met eigen beschikbare middelen. Er wordt gewerkt aan een verdere structurele financiering.

De overige beleggingen bevatten participaties die de Groep aanhoudt in **bedrijvencentra** op het grondgebied van Gaselwest (bedrijvencentra Kortrijk, Vlaamse Ardennen en Waregem), Imewo (bedrijvencentra Brugge en Gent) en PBE (bedrijvencentra Leuven en Tienen).

Gedurende 2021 werd het bedrijvencentrum Oostende verkocht (minderwaarde 25 k euro, waarvan 16 k euro via niet-gerealiseerde resultaten) en gedurende 2022 werd de participatie in de onderneming M@G (Limburghal) verkocht (5 k euro).

Eveneens worden participaties gehouden in **bedrijven** door Fluvius West (dienstverlenende onderneming Leiedal, West-Vlaamse Intercommunale en de Intercommunale Centrum voor Informatica (CEVI) VZW), door Fluvius Limburg en Fluvius Antwerpen (dienstverlenende onderneming Cipal) en houdt de Groep een participatie in het bedrijf EthiasCo, Duwolim cv en Poolstok.

De opname aan reële waarde m.b.t. deze overige beleggingen bedraagt 5.219 k euro op 31 december 2022 (2021: 4.992 k euro) met verwerking van de reële waardeverandering voor een bedrag van 232 k euro via financiële opbrengsten en 5 k euro via financiële kosten (2021: verwerking van de reële waardeverandering voor een bedrag van 187 k euro via financiële opbrengsten en 36 k euro via financiële kosten).

18 Langetermijnvorderingen, andere

Langetermijnvorderingen, andere bedragen 99.516 k euro op 31 december 2022 en 551.959 k euro op 31 december 2021, een daling van 452.443 k euro.

Deze daling is het gevolg van de opname op eind 2022 van de vorderingen op het telecommunicatiebedrijf Telenet onder de post Activa aangehouden voor verkoop (zie toelichting Activa aangehouden voor verkoop) en op eind 2021 bedroeg deze vordering 442.450 k euro.

In deze rubriek voornamelijk vorderingen opgenomen aan gemeentebesturen voor leningen in het kader van onder meer de overname van de financieringsverenigingen (2022: 52.150 k euro; 2021: 59.572 k euro) en voor ESCO (Energy Service Company) (2022: 5.948 k euro; 2021: 6.059 k euro), aan Atrias cv (2022: 40.300 k euro; 2021: 42.750 k euro) (Zie toelichting 'Verbonden partijen').

19 Voorraden

(In duizenden EUR)	2022	2021
Grond- en hulpstoffen	171.347	146.331
Gecumuleerde waardeverminderingen op voorraden	-7.627	-5.215
Totaal	163.720	141.116

De voorraad is gestegen als gevolg van de opbouw van materialen naar aanleiding van de uitrol van digitale meters, de verleding van de openbare verlichting en de voorraad netgebonden goederen. Verder werd er geanticipeerd op langere levertermijnen omwille van de grondstoffenschaarste ten gevolge van de herstellende economie na de pandemie en de stijgende grondstoffen- en materiaalkost als gevolg van de stijgende inflatie.

Het deel van de voorraad dat betrekking heeft op de activiteit die zal stopgezet worden, bedraagt 11.803 k euro en werd opgenomen in de post 'Activa aangehouden voor verkoop' (zie toelichting 'Activa aangehouden voor verkoop').

De netto toename van de waardeverminderingen op voorraden bedroeg 2.412 k euro in 2022 (2021: 194 k euro netto terugname). Deze bedragen werden opgenomen in de winst- en verliesrekening.

20 Handels- en overige vorderingen

(In duizenden EUR)	2022	2021
Handelsvorderingen - bruto	570.437	833.450
Gecumuleerde waardeverminderingen op vorderingen	-171.949	-155.393
Totaal handelsvorderingen - netto	398.488	678.057
Totaal overige vorderingen	553.867	408.153
Totaal handels- en overige vorderingen	952.355	1.086.210

Het aandeel van de geassocieerde deelneming werd opgenomen in de toelichting 'Verbonden partijen'.

Het detail van de **netto handelsvorderingen** is als volgt:

(In duizenden EUR)	2022	2021
Handelsvorderingen m.b.t. de distributienetvergoedingen		
Openstaande vorderingen	249.550	533.773
Geboekte waardeverminderingen	-8.431	-9.267
Handelsvorderingen - sociale leveranciers		
Openstaande handelsvorderingen	127.355	121.028
Geboekte waardeverminderingen	-81.459	-77.621
Overige handelsvorderingen		
Openstaande handelsvorderingen	164.738	144.129
Werken derden	12.123	20.052
Geboekte waardeverminderingen	-82.059	-68.551
Handelsvorderingen openbare besturen, staat en provincie	9.014	7.387
Andere	7.657	7.127
Totaal handelsvorderingen - netto	398.488	678.057

De netto handelsvorderingen met betrekking tot de distributienetvergoedingen dalen met 283.387 k euro tot 241.119 k euro. De daling van de openstaande vorderingen is te wijten aan de facturen voor december 2021 die uitzonderlijk later werden opgemaakt waardoor de betalingstermijn pas in 2022 viel. Als gevolg van de energiecrisis sinds 2021 (zie toelichting 'Ramingen en veronderstellingen') werden waardeverminderingen opgenomen voor de energieleveranciers die betalingsmoeilijkheden ondervonden. Bijkomend werd eveneens een provisie opgenomen volgens de principes van IFRS 9 'Financiële instrumenten' – verwachte kredietverliezen.

De netto handelsvorderingen sociale leveranciers blijven nagenoeg onveranderd en bedragen 45.897 k euro in 2022 en 43.407 k euro in 2021.

De 'Overige handelsvorderingen' bevatten bedragen van dubieuze vorderingen uit de periode vóór de vrijmaking van de energiemarkt alsook vorderingen met betrekking tot uitgevoerde werken en

geleverde prestaties en nog door te rekenen kosten met betrekking tot werken derden. Eveneens worden hier de bedragen opgenomen naar aanleiding van de verkopen van groenestroomcertificaten.

In het kader van ten onrechte aangevraagde betalingen dienden bijkomende provisies opgenomen te worden voor de verkopen van groenestroomcertificaten.

De handelsvorderingen m.b.t. de distributienetvergoeding zijn betaalbaar binnen de 18 kalenderdagen na verzending van de factuur zoals bepaald in het toegangsreglement. De betalingstermijnen voor particuliere en professionele klanten bedragen 30 dagen, voor gemeentebesturen 60 dagen en voor Ministeries 90 dagen.

Het detail van de **Overige vorderingen** is als volgt:

(In duizenden EUR)	2022	2021
Terug te vorderen btw	17.619	13.783
Diverse vorderingen gemeenten	9.502	13.469
Groenestroom- en warmte-krachtcertificaten	363.727	202.528
Vorderingen opties	3.266	3.012
Overige kortlopende vorderingen	20.715	54.409
Overdrachten DNB-tarief	15.376	0
Complement bij de jaarlijkse energieverkopen	89.798	68.450
Financiële reconciliatie	19.510	2.345
Over te dragen kosten	13.779	17.982
Verkregen opbrengsten	575	32.175
Totaal Overige vorderingen	553.867	408.153

Het totaal overige vorderingen bedraagt 553.867 k euro op eind 2022 en 408.153 k euro op eind 2021, een stijging van 145.714 k euro.

Deze stijging was voornamelijk het gevolg van de de stijging van de vorderingen voor nog niet verkochte groenestroom- en warmte-krachtcertificaten (GSC en WKC) met 161.199 k euro en gecompenseerd door de daling van de posten 'Overige kortlopende vorderingen' met 33.694 k euro en 'Verkregen opbrengsten' met 31.600 k euro.

De waarde van de aangehouden voorraad **groenestroom en warmte-krachtcertificaten** (GSC en WKC) bedraagt 363.727 k euro op eind 2022 en 202.528 k euro op eind 2021.

De OV's zijn verplicht om op basis van het Energiedecreet (artikel 7.1.6) certificaten van hernieuwbare energie op te kopen, die worden aangeboden door de eigenaars van zonnepanelen, van installaties van warmte-kranchkoppeling en andere producenten van hernieuwbare energiebronnen. De minimumsteun varieert tussen 90 euro en 450 euro voor groenestroomcertificaten en bedraagt 27 euro of 31 euro voor warmte-krachtcertificaten.

De elektriciteitsleveranciers dienen een hoeveelheid groenestroom en warmte-krachtcertificaten in te leveren bij de regulator in verhouding tot een bepaald percentage van de geleverde hoeveelheid energie aan zijn eindklanten. De OV's kunnen dus de opgekochte certificaten te koop aanbieden aan deze energieleveranciers en traders.

De verkoopprijs op deze markt is meestal echter beduidend lager dan de door de OV's uitbetaalde minimumsteun.

De Vlaamse regering besliste de GSC vanaf juni 2019 te waarderen aan 93 euro (voorheen 88 euro per certificaat) en de WKC aan 27 en 31 euro (wat gelijk is aan de minimumsteun in functie van de periode waarop ze betrekking hebben) – (voorheen 20 euro).

De ontstane kost en het verschil tussen de verkoopprijs en de waarderingsprijs wordt opgenomen in de post 'Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen'.

Door een aanpassing in het Energiedecreet dient vanaf 2018 minstens éénmaal per jaar een verkoop plaats te vinden, waar dit vroeger op regelmatige basis diende te gebeuren.

In 2022 werden verkopen georganiseerd via twee veilingen die plaatsvonden in het eerste en het derde kwartaal. Er werden GSC verkocht voor een bedrag van 176.693 k euro en WKC voor een bedrag van 8.470 k euro. De gemiddelde prijs voor een GSC bedroeg 95,61 euro en voor een WKC 24,71 euro.

Eveneens werden minicompetities georganiseerd waar enkel GSC werden verkocht voor een bedrag van 8.393 k euro.

De Groep ontving in december 2022 een bedrag van 148.000 k euro via de opkoop en vernietiging van 328.889 GSC aan 450 euro per GSC door het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) en VREG. Hiervan werd 117.413 k euro in mindering van de kosten geboekt.

In 2021 werden verkopen georganiseerd via twee veilingen die plaatsvonden in het eerste en het derde kwartaal. Er werden GSC verkocht voor een bedrag van 191.966 k euro en WKC voor een bedrag van 32.971 k euro. De gemiddelde prijs voor een GSC bedroeg 91,98 euro en voor een WKC 25,22 euro.

Eveneens werden minicompetities georganiseerd door het Vlaams Energiebedrijf waar enkel GSC werden verkocht voor een bedrag van 8.370 k euro.

De Groep ontving in december 2021 een bedrag van 91.512 k euro als gevolg van de opkoop en vernietiging van GSC door het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) en VREG op basis van de regeling Diensten van Algemeen Economisch Belang (DAEB).

De **overige kortlopende vorderingen** bevatten voornamelijk de vordering op het telecommunicatiebedrijf Telenet voor 48.632 k euro op eind 2021. Op eind 2022 werd deze vordering opgenomen in de toelichting 'Activa aangehouden voor verkoop'.

Voor de regulatoire **overdrachten** werd op eind 2022 een vordering van 15.376 k euro opgenomen en op eind 2021 betrof dit een schuld van 185.793 k euro (zie toelichting Handels- en overige schulden). Deze posten betreffen de correcties op de omzet die in de volgende jaren in aanmerking komen om opgenomen te worden als recuperatie via het distributienettarief. (zie toelichting Werken in een gereguleerde omgeving – Het afrekeningsmechanisme).

Het **complement bij de jaarlijkse energieverkopen** (2022: 89.789 k euro; 2021: 68.450 k euro) betreft de raming van de geleverde maar nog niet gefactureerde energie aan de sociale klanten. De post **verkregen opbrengsten** (2022: 576 k euro; 2021: 32.176 k euro) bevat voornamelijk de nog te ontvangen netvergoedingen van de gedropte klanten. Deze beide posten zijn aldus verbonden en dienen samen geëvalueerd te worden.

De **financiële reconciliatie** betreft een bedrag dat kan gerecupereerd worden ten belope van kosten gemaakt voor minimale leveringen van aardgas en een nog te recupereren saldo voor energieleveringen aan het sociaal tarief.

De **over te dragen kosten** hebben voornamelijk betrekking op de ontvangen facturen met kosten voor handelsgoederen en diensten voor 2023 (2022: 9.784 k euro; 2022: 14.583 k euro).

21 Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten bedragen 80.229 k euro op 31 december 2022 en 89.336 k euro op 31 december 2021, een daling van 9.107 k euro.

De liquide middelen omvatten banktegoeden, kasgelden en beleggingen in fondsen die onmiddellijk kunnen worden omgezet in gelden. Als gevolg van de opgenomen leningen gedurende het jaar 2022 en 2021 werden deze 'overschotten' aan geldmiddelen tijdelijk als cash aangehouden.

Alle middelen zijn uitgedrukt in euro.

22 Activa aangehouden voor verkoop

Op 19 juli 2022 hebben Fluvius en Telenet aangekondigd dat zij een bindende overeenkomst hebben bereikt voor een partnerschap rond 'het datanetwerk van de toekomst' in Vlaanderen.

Beide ondernemingen zullen een nieuwe onafhankelijke zelffinancierende infrastructuuronderneming oprichten (werknaam "NetCo") waarin de vaste netwerkactiva van beide ondernemingen worden samengebracht. Telenet zal 66,8% en Fluvius 33,2% van de nieuwe entiteit bezitten, via een gezamenlijke holdingvennootschap.

Fluvius zal haar bestaande HFC-netwerk (hybrid fiber coax) en glasvezelactiva (in eigendom bij de opdrachthoudende ondernemingen; aandeelhouders van Fluvius S.O., en bij Interkabel Vlaanderen cv) overdragen aan NetCo evenals de langlopende erfpachtovereenkomst voor haar huidige netwerk in ongeveer een derde van Vlaanderen inbrengen. Deze overeenkomst zal ophouden te bestaan vanaf de datum waarop de transactie wordt afgesloten. De activiteiten worden uitgevoerd in de volgende segmenten – die deel uitmaken van de segmentrapportering 'Overige' – zijn kabel distributie, Fiber to the Home, Telecom, Fluviusnet alsook de activiteiten van elektriciteit voor de glasvelnetten en télétransmissie. Voor Fluvius S.O. zal dat gedeelte van de voorraad dat betrekking heeft op deze activiteiten worden overgedragen aan NetCo.

NetCo zal investeren in de geleidelijke evolutie van het huidige HFC-netwerk tot een FTTH-netwerk (fiber-to-the-home), met een doelstelling van 78% van de gecombineerde footprint in Vlaanderen tegen 2038 door een combinatie van eigenbouw en/of een mogelijke samenwerking met externe partners. De partners van NetCo zijn ervan overtuigd dat dit initiatief het Vlaams Gewest kan voorbereiden op het digitale leven van morgen en een nieuwe digitale kloof kan voorkomen. Het goedkeuringsproces in de vennootschapsorganen van Fluvius S.O., Interkabel Vlaanderen cv en de opdrachthoudende verenigingen met betrekking tot de verdere formalisering van het tussen Fluvius en Telenet bereikte akkoord, om via een gemeenschappelijk bedrijf snel internet te realiseren in Vlaanderen, werd in de maand december 2022 afgerond.

De transactie dient nog groen licht te krijgen in toezichtprocedures zoals deze bij de Europese Commissie. Fluvius en Telenet verlenen in dit verband hun volledige medewerking, en dit op constructieve wijze, om dit zo spoedig mogelijk succesvol te kunnen afronden. Dit heeft wel tot gevolg dat de start van NetCo veeleer tegen de zomer van 2023 zal plaatsvinden.

Op eind december 2022 werd bepaald dat de in te brengen activa voldeden aan de voorwaarden van IFRS 5 '*Vaste activa aangehouden voor verkoop en beëindigde bedrijfsactiviteiten*' en mede omdat de transactie geen belangrijke hoofdactiviteit bevat, werd deze opgenomen als 'Activa aangehouden voor verkoop'. Vanaf dat moment werden de afschrijvingen voor deze activa stopgezet en werden de activa gewaardeerd tegen boekwaarde en reële waarde minus verkoopkosten. Dit resulteerde niet in afwaarderingen.

De activa die in het kader van deze transactie in aanmerking komen zijn als volgt:

(In duizenden EUR)	Toelichting	2022
Vaste activa		585.175
Immateriële activa	12	2.314
Materiële vaste activa	13	138.455
Langetermijnvorderingen, andere	17	444.406
Vlottende activa		62.646
Voorraden	18	11.803
Handels- en overige vorderingen	19	50.843
Activa aangehouden voor verkoop		647.821
VERPLICHTINGEN		565
Langlopende verplichtingen		503
Kapitaalsubsidies	27	503
Kortlopende verplichtingen		62
Handels- en overige schulden		62
Verplichtingen in verband met activa aangehouden voor verkoop		565
Netto-activa in verband met activa aangehouden voor verkoop		647.256

De immateriële vaste activa betreffen die activa die aangehouden worden voor de activiteit FTTH en bevatten de gekapitaliseerde kosten van de pilootprojecten.

De materiële vaste activa bevatten activa voor wachtbuizen voor elektriciteit, teletransmissienetwerken, glasvezelnetwerken, investeringen voor FTTH projecten.

De Langetermijnvorderingen, andere betreffen de vorderingen op het telecommunicatiebedrijf Telenet BV (hierna Telenet) en bedragen 444.406 k euro op 31 december 2022 (31 december 2021: 442.450 k euro – opgenomen als een Langetermijnvordering, andere).

De stijging van deze vorderingen is voornamelijk te wijten aan de betalingen door Telenet en de opname van de vergoeding voor de verdere investeringen in overeenstemming met de contracten. De opgenomen vorderingen werden opgenomen in het kader van volgende overeenkomsten.

Op 24 juni 1996 besloten vier Vlaamse kabelintercommunales (Inter-media ov (heden Fluvius Limburg ov), PBE ov, WVEM ov (heden Fluvius West ov) en Integan ov (heden Fluvius Antwerpen ov) (allen Kabelmaatschappijen genoemd)), om hun krachten te bundelen, wat leidde tot de oprichting van de werkmaatschappij Interkabel. Hierbij brachten de Kabelmaatschappijen elk 5% van hun kabelnet en de gebruiksrechten op dit kabelnet in. Uit de onderhandelingen van Interkabel met het Telenet volgde het akkoord om deze gebruiksrechten toe te kennen aan Telenet. Dit gebruiksrecht liet Telenet toe om telefonie en internet aan te bieden aan de inwoners van de gemeenten die aandeelhouders zijn van de Kabelmaatschappijen. De opbrengsten die de Kabelmaatschappijen via Interkabel ontvangen van Telenet betreffen een annuïteitenvergoeding en een cliëntèle fee.

De cliëntèle fee wordt berekend op het aantal connectiepunten op het kabelnet. Ook hiervoor wordt een vordering op lange termijn opgenomen vermits de Kabelmaatschappijen tot het jaar 2046 verzekerd zijn van jaarlijkse ontvangsten.

De annuïteitenvergoeding betreft inkomsten voor de investeringen die de Kabelmaatschappijen doen en ook de cliëntèle fee wordt opgenomen als een financiële lease omdat er een volledige terugbetaling is van de gemaakte investeringen en dit over de economische levensduur van de investeringen. Hierdoor werden de investeringen opgenomen als een vordering op lange termijn. Door de opkomende digitalisering werd besloten om nieuwe afspraken vast te leggen met Telenet. Op 28 juni 2008 werd de inbreng van de bedrijfstak van de digitale en analoge kabelklanten en de kabeltelevisieproducten met Telenet overeengekomen en werd een erfpacht op het kabelnet gevestigd voor 38 jaar tot 2046. Deze Erfpachtovereenkomst resulteert in jaarlijks terugkerende vergoedingen op enerzijds de initiële waarde van het kabelnet bij aanvang van de overeenkomst en anderzijds uit bijkomende vergoedingen voor de jaarlijks bijkomende investeringen (aanwassende erfpacht). Deze investeringen worden door Telenet terugbetaald over een periode van 15 jaar verhoogd met een billijke vergoeding.

De voorraadgoederen die op 31 december 2022 worden aangehouden voor de activiteiten aangehouden voor verkoop bedragen 11.803 k euro.

De handels- en overige vorderingen betreffen het korte termijn gedeelte van de lange termijn vorderingen (zie hierboven) en andere openstaande vorderingen.

De kapitaalsubsidies betreffen de opgenomen subsidies voor de aanleg van optische netwerken in gemeenten (Fluvius Limburg ov).

Passiva

23 Eigen vermogen

Het eigen vermogen bedraagt 7.823.207 k euro op 31 december 2022 en 7.247.361 k euro op 31 december 2021, een stijging van 575.846 k euro.

De diverse componenten van het eigen vermogen en de bewegingen van 2021 tot einde 2022 werden weergegeven in het 'Geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen'.

Inbreng buiten kapitaal, andere

Inbreng buiten kapitaal, andere bedraagt 2.762.203 k euro op 31 december 2022 en 2.749.249 k euro op 31 december 2021, een stijging van 12.954 k euro.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de inbreng van iedere OV op einde 2022 en 2021.

OV	Inbreng buiten kapitaal, andere	Inbreng buiten kapitaal, andere	Inbreng buiten kapitaal, andere	Inbreng buiten kapitaal, andere
	Aantal	(in duizenden EUR)	Aantal	(in duizenden EUR)
	31 december 2022	31 december 2022	31 december 2021	31 december 2021
Gaselwest	32.199.679	360.730	32.199.677	360.730
Imewo	28.849.650	361.135	28.778.177	359.348
Intergem	17.082.942	127.890	17.082.942	127.890
Iveka	11.342.834	133.648	11.303.032	132.653
Iverlek	41.694.383	292.778	41.694.383	292.778
Sibelgas	3.264.362	70.924	3.264.362	70.924
Fluvius OV	984	24	984	24
Fluvius West	9.983.468	249.587	9.979.580	249.490
Fluvius Limburg	23.539.450	581.914	23.539.449	581.914
Fluvius Antwerpen	30.884.865	432.103	30.313.625	417.822
PBE	2.573	8	2.573	8
Riobra	6.109.812	151.462	6.279.475	155.668
Totaal	204.955.002	2.762.203	204.438.259	2.749.249

De aandelen in Sibelgas betreffen aandelen C.

Het vermogen is vertegenwoordigd door aandelen met of zonder nominale waarde, naargelang de OV.

De aandelen zijn op naam van de deelnemende steden en gemeenten. De deelnemers zijn niet hoofdelijk aansprakelijk maar zij zijn slechts aansprakelijk tot beloop van het bedrag van hun inschrijvingen voor de verbintenissen van de Opdrachthoudende Vereniging.

De aandelen zijn opgesplitst per activiteit: elektriciteit, gas, riolering, kabelnetwerken, warmte, strategische participaties en openbare verlichting. Elke deelnemer dient ten minste één aandeel te onderschrijven en te volstorten per activiteit waarvoor hij toetreedt.

De distributienetbeheerders die enkel gereguleerde activiteiten uitvoeren voor elektriciteits- en aardgasdistributie zijn Gaselwest, Fluvius Antwerpen, Imewo, Fluvius West, Fluvius Limburg,

Intergem, Iveka, Iverlek, PBE (enkel elektriciteit) en Sibelgas. Zij staan ook in voor de warmteactiviteit.

De OV's die de gereguleerde rioleringsactiviteit uitvoeren zijn Fluvius West, Fluvius Limburg, Fluvius Antwerpen en Riobra.

De OV's die actief zijn in de activiteit kabel-tv infrastructuur zijn Fluvius West, Fluvius Limburg, Fluvius Antwerpen en PBE.

De opdrachthoudende verenigingen hebben eveneens winstbewijzen uitgegeven. Enkel de winstbewijzen van Fluvius West en Fluvius Limburg en bepaalde aandelen, behalve voor de activiteiten riolering en openbare verlichting, geven recht op een dividend.

De aandelen zijn opgesplitst in preferente aandelen (503.822 aandelen bij Fluvius Antwerpen), niet-preferente aandelen (200.246.596 aandelen) en aandelen zonder stemrecht (5.889.290 aandelen).

Structuurwijzigingen

De Vlaamse Regering besliste bij decreet van 16 november 2018 inzake energie (zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 14 december 2018) om het grondgebied van Vlaanderen op te delen in homogene lokale geografische aaneengesloten exploitatiegebieden voor elektriciteit en gas met als doel om zo de operationele efficiëntie te verhogen.

De structuurwijzigingen betreffen de decretale verplichting dat elke stad en gemeente dezelfde distributienetbeheerder heeft voor elektriciteit en aardgas tegen 1 januari 2023 en de decretale verplichting van elke distributienetbeheerder om een aaneensluitend geografisch afgebakend gebied met minstens 200.000 aangesloten afnemers te vormen tegen 1 januari 2025.

Om aan deze verplichtingen te voldoen hebben gemeenten partiële splitsingen doorgevoerd en zullen tussen de distributienetverdelers onderling fusies plaatsvinden per 1 januari 2025.

Deze wijzigingen hebben geen invloed op het totaal van de rekeningen van deze Groep.

Evolutie van de Inbreng buiten kapitaal, andere gedurende 2022 en 2021:

(In duizenden euro)	Inbreng buiten kapitaal, andere	Inbreng buiten kapitaal, uitgiftepremie	Totaal
1 januari 2021	2.688.588	126.903	2.815.491
Openbare verlichting	-528	0	-528
Terugbetaling aandelen in eigen vermogen	-528	0	-528
Verhoging Inbreng Publi-T	54.680	0	54.680
Incorporatie onbeschikbare reserves	70	0	70
Riolering	5.631	508	6.139
Openbare Verlichting	808	0	808
Uitgifte inbreng buiten kapitaal	61.189	508	61.697
31 december 2021	2.749.249	127.411	2.876.660
Openbare verlichting	-139	0	-139
Riolering	-4.206	0	-4.206
Terugbetaling aandelen in eigen vermogen	-4.345	0	-4.345
Incorporatie onbeschikbare reserves	97	0	97
Openbare Verlichting	17.202	0	17.202
Uitgifte inbreng buiten kapitaal	17.299	0	17.299
31 december 2022	2.762.203	127.411	2.889.614

De incorporatie in kapitaal van onbeschikbare reserves is, conform de statuten van Fluvius West, een jaarlijkse toekenning van aandelen voor de gemeentelijke tussenkomsten bij het ondergronds brengen van laagspanningsnetten en kabeltelevisienetten om het aantal luchtlijnen te doen dalen. Deze toekenning gebeurt op basis van de intrinsieke waarde van een aandeel op 31 december van het vorige jaar.

Bij Riobra gebeurt er een jaarlijkse toevoeging aan het rioleringsfonds via een lopende rekening (Zie toelichting 'Werken in een gereguleerde omgeving'). De aanwending van deze fondsen verloopt via deze lopende rekening en dient eventueel aangezuiverd te worden door omzetting van aandelen indien de rekening negatief zou staan door opname van een schuld.

- **Transacties in 2021**

Als gevolg van de fusie op 1 januari 2019 van **Deinze en Nevele** werd de fusiestad Deinze bediend door twee verschillende OV's, namelijk Gaselwest en Imewo. Vanaf 1 januari 2021 werd een partiële splitsing door overneming uitgevoerd ten voordele van Imewo. Deze transactie heeft geen invloed op de financiële resultaten van de Groep. Naar aanleiding van deze transactie werd de ruilverhouding van het aantal aandelen ten opzichte van het eigen vermogen aangepast waardoor het aantal aandelen wijzigde.

Een netto kapitaalsverhoging met betrekking tot de **openbare verlichting** van 280 k euro is het gevolg van een kapitaalvermindering door de uittrekking van de gemeente Kortemark uit dit segment

voor 528 k euro en een kapitaalsverhoging van 808 k euro naar aanleiding van de inbreng in natura van de openbare verlichting door de gemeente Bornem.

In 2019 is Elia overgegaan tot een kapitaalverhoging van EUR 435 miljoen. **Publi-T** heeft daarop beslist proportioneel mee in te tekenen op deze kapitaalverhoging voor een totaalbedrag van EUR 195,11 miljoen, waarvan EUR 165 miljoen werd gefinancierd met een eigen kapitaalverhoging. Voor de negen betrokken opdrachthoudende verenigingen uit de Fluvius Economische Groep ging het om een bedrag van EUR 79,3 miljoen. Dit bedrag werd in afwachting van een structurele financiering gefinancierd uit de cash pool van Fluvius System Operator. In 2021 werd de definitieve financiering van de kapitaalverhoging Publi-T binnen de betrokken OV gefinaliseerd.

Bij Fluvius Antwerpen, Gaselwest, Imewo, Intergem, Iveka en Iverlek gebeurde dit door de uitgifte van nieuwe aandelen. De aandeelhouders konden bij de intekening op deze aandelen kiezen tussen een financiering via de inbreng van eigen middelen, een financiering via de OV (d.i.de aanwending van aanwezige liquiditeiten in het segment 'Strategische participaties') en/of indien nodig een schuldfinanciering via een banklening.

Hieronder de schematische voorstelling:

TOTAAL Inbreng buiten kapitaal, andere	Eigen middelen	Rekening- courant	Transfer van overge- dragen winst (1)	Transfer inbreng buiten kapitaal, andere (2)	Transfer uit reserves (1)(3)	Financiële onder- steuning (3)
15.213	8.243	6.158		812		
28.090			28.090			
10.400					10.400	
1.789						1.789
55.492	8.243	6.158	28.090	812	10.400	1.789

(1) Zie 'Financiële staten - Verkort geconsolideerd mutatieoverzicht van het eigen vermogen'

(2) Verschuiving binnen 'Inbreng buiten kapitaal, andere' van het segment Elektriciteit naar het segment Publi-T

(3) Financiering via een banklening voor 12.189 k euro

De gemeenten die ervoor gekozen hebben hun intekening geheel of gedeeltelijk met eigen middelen te financieren hebben de verschuldigde bedragen (8.243 k euro) gestort begin 2021. Eveneens werd 6.158 k euro van de beschikbare middelen aangewend.

Voor de financiering via het aanwenden van de aanwezige liquiditeiten in het segment 'Strategische participaties' vond een incorporatie of een verschuiving plaats binnen het eigen vermogen van de OV: transfer uit de overgedragen winst voor een bedrag van 28.090 k euro en 812 k euro van 'inbreng buiten kapitaal, andere' van het segment elektriciteit naar het segment Publi-T.

Verder werd een bedrag van 10.400 k euro uit de reserves geïncorporeerd. Aangezien deze reserves al dienden ter dekking van eerdere investeringen, hebben deze OV's hiervoor een lening opgenomen. Voor de schuldfinanciering via een banklening werd op 26 januari 2021 een banklening afgesloten met een looptijd van vijf jaar en met vaste jaarlijkse annuïteiten aan een interestvoet van 0,3% en namen bepaalde OV's voor een totaal bedrag van 12.189 k euro op. De aflossingen van de vordering gebeuren niet door jaarlijkse opvragingen bij de gemeenten maar met de nettowinsten van het segment 'Strategische participaties' die volgens het uitkeringsplan 2021-2025 niet uitgekeerd kunnen worden en op deze manier worden de reserves na vijf jaar weer met 10.400 k euro aangevuld. Voor 1.789 k euro van de betreffende lening was er geen incorporatie van reserves mogelijk en geldt een ander regime. Deze financiering werd opgenomen als een 'financiële steunverlening' en hierdoor werd er ook een vordering op de betreffende aandeelhouders geboekt (op lange termijn 1.434 k euro en korte termijn 356 k euro). De

verrekening van de aflossingen en de interestlasten worden rechtstreeks doorgerekend aan de gemeenten.

Bij Fluvius Limburg, Fluvius West en PBE werd geen kapitaalverhoging doorgevoerd. Deze OV's hebben voor de financiering van de nieuwe aandelen Publi-T een beroep gedaan op schuldfinanciering via de banklening en ingetekend op 23.229 k (in totaliteit werd dus voor 35.418 k euro gefinancierd via een banklening. Het resterend deel van hun participatie in Publi-T (de investeringen vóór 2019 ter waarde van EUR 73,23 miljoen) bleef nog steeds gefinancierd door de cash pool van Fluvius System Operator. Daarom beslisten deze OV's in juni 2021 om dit bedrag structureel te financieren middels een allocatie van een deel van de obligatie-uitgifte van Fluvius System Operator van 14 juni 2021.

De kapitaalverhoging van 5.604 k euro betreft de toetreding op 1 januari 2021 van de gemeente **Lennik** voor haar activiteit riolering tot Riobra.

In december 2021 vond de definitieve waardering plaats voor de inbreng door de gemeente Pittem van haar rioleringsinfrastructuur in Fluvius West. Er werd een bijkomende vergoeding van 27 k euro in aandelen riolering opgenomen.

- **Transacties in 2022**

Een netto kapitaalverhoging met betrekking tot de **openbare verlichting** van 17.063 k euro is het gevolg van een kapitaalvermindering door de hernieuwde keuze van de gemeente Kapellen als gevolg van gebiedsuitwisselingen om de aandelen conform de gemeenten van dat gebied om te zetten naar een gedeelte geldmiddelen (25% of 139 k euro) en een kapitaalverhoging van 17.202 k euro naar aanleiding van de inbreng in natura van de openbare verlichting door Antwerpen en de gemeenten Herentals, Knokke-Heist en Wommelgem .

- **Inbreng buiten kapitaal, uitgiftepremie**

De inbreng buiten kapitaal, uitgiftepremie bedraagt 127.411 k euro op 31 december 2022 en op 31 december 2021.

Gedurende 2021 kende deze post een stijging van 508 k euro als gevolg van de toetreding van de gemeente Pittem.

Het overzicht van de **reserves** is als volgt:

(In duizenden EUR)	Onbeschikbare reserve	Beschikbare reserve	Totaal
Totaal op 1 januari 2021	525.433	1.228.475	1.753.908
Verhoging inbreng Publi-T	1.789	-12.189	-10.400
Andere bewegingen	-70	0	-70
Uitgifte inbreng buiten kapitaal	1.719	-12.189	-10.470
Bewegingen voor de winstverdeling	0	-40.598	-40.598
Beweging herwaarderingsmeerwaarde	31.987	0	31.987
Bewegingen naar de reserves	-113	0	-113
Dotatie/afname aan reserves	31.874	-40.598	-8.724
Totaal op 31 december 2021	559.026	1.175.688	1.734.714
Andere bewegingen	-97	0	-97
Bewegingen voor de winstverdeling	0	992	992
Beweging herwaarderingsmeerwaarde	33.326	0	33.326
Bewegingen naar de reserves	-497	356	-141
Dotatie/afname aan reserves	32.829	1.348	34.177
Totaal op 31 december 2022	591.758	1.177.036	1.768.794

Sinds 2008 werden bedragen opgenomen als onbeschikbare reserve gelijk aan de afschrijvingen van de (RAB-meerwaarde) herwaarderingsmeerwaarde conform de dading met de regulator CREG. Vanaf 2010 werd rekening gehouden met de meerwaarde van de tijdens het boekjaar verkochte terreinen, gebouwen en installaties. Verder werd in 2014 het totaal van de onbeschikbare reserves voor het bedrag van 380.801 k euro overgeboekt naar de beschikbare reserves waardoor deze rekening werd gesaldeerd op 1 januari 2016. Sindsdien werden opnieuw dotaties als een onbeschikbare reserve opgenomen. In 2017 werd, om te voldoen aan de fiscale regelgeving die was bekomen via een ruling, ook een onttrekking aan de reserves opgenomen.

De **niet-gerealiseerde resultaten** zijn als volgt:

(In duizenden EUR)	2022	2021
M.b.t. voorziening personeelsverplichtingen	165.091	-113.023
M.b.t. restitutierecht op voorziening personeelsverplichtingen	-200.044	-1.491
M.b.t. reële waarde overige beleggingen	2.335.638	1.967.072
M.b.t. uitgestelde belastingen	-329.281	-319.415
Totaal niet-gerealiseerde resultaten	1.971.404	1.533.143

De beweging van de niet-gerealiseerde resultaten (2022: 438.261 k euro; 2021: 450.909 k euro) is afkomstig van de bewegingen in de boekhoudperiode (zie Geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten').

Ingehouden winsten bedragen 1.193.295 k euro op 31 december 2022 en 1.102.744 k euro op 31 december 2021, een stijging van 90.551 k euro.

- **Minderheidsbelangen**

De minderheidsbelangen bedragen 100 k euro op 31 december 2022 (2021: 100 k euro) en werden opgenomen voor de participatie aangehouden door Farys/TMVW in De Stroomlijn cv en de gedurende 2019 opgenomen participatie door De Watergroep in De Stroomlijn cv (7 k euro).

- **Dividend**

De winst (volgens de Belgische boekhoudprincipes) wordt in overeenstemming met de statuten in evenredigheid met de tegenwaarde binnen het eigen vermogen van de aandelen A en winstbewijzen C aan iedere deelnemer uitgekeerd.

Dividendbeleid 2021-2024 en uitbetaling

Tot en met boekjaar 2021 gelden er voor de respectieve OV's diverse regels betreffende de uitbetaling van de dividenden. De OV's met een ratio (gebaseerd op BE-GAAP cijfers) Eigen vermogen ten opzichte van Regulated Asset Base (RAB) groter dan 40% ontvangen een extra dividend over boekjaar 2021 ten bedrage van 20% op het reeds gecommuniceerde geregleerde dividend. Indien van toepassing op de specifieke OV wordt de uitbetaling van dit extra dividend afzonderlijk toegelicht.

Bij Imewo, Gaselwest, Intergem, Iverlek, Iveka, Fluvius Antwerpen en Sibelgas wordt het dividend van de geregleerde activiteiten voor 11/12de als interimdividend uitbetaald in het huidige jaar en het restant, zijnde 1/12de, als saldodividend in het daaropvolgende jaar. Voor de niet-geregleerde activiteiten [Publi-T, Publigas, Elia (enkel Intergem) en kabeltelevisie (enkel Fluvius Antwerpen)] wordt het niet-geregleerde dividend voor 90% uitgekeerd als interimdividend in het lopende jaar en 10% als saldodividend in het daaropvolgende jaar. Een eenmalig extra dividend Publi-T dat volgde uit de creatie en toekenning van nieuwe aandelen in maart 2021, wordt integraal in december 2021 uitgekeerd. De forfaits openbare verlichting worden integraal afgehouden van het interimdividend.

Bij PBE wordt het dividend van de geregleerde en niet-geregleerde activiteiten voor 50% uitbetaald als interimdividend in december van het lopende jaar en voor 50% als saldodividend in het daaropvolgende jaar. De verhoging met 20% wordt gelijktijdig betaald met het reeds gecommuniceerde dividend over boekjaar 2021; 50% als voorschot in december van het lopende jaar en 50% als saldo in juni van het volgende jaar. De forfaits openbare verlichting worden integraal afgehouden van beschikbare fondsen.

Bij Fluvius West bestaat de uitbetaling van het dividend van de geregleerde activiteiten uit een eerste interimdividend betaald in juni van het lopende jaar, een tweede interimdividend in december van het lopende jaar en een saldodividend in het daaropvolgende jaar. Het dividend Publi-T wordt tegelijk met het geregleerd dividend van elektriciteit uitgekeerd. De verhoging met 20% wordt samen met het saldo uitbetaald in juni 2022. De forfaits openbare verlichting worden integraal afgehouden van het interimdividend in december 2021.

Bij Fluvius Limburg werd tot en met betalingsjaar 2020 het dividend van de totale activiteit elektriciteit samen met het dividend Publi-T integraal uitbetaald in het huidige jaar en het dividend van gas en kabeltelevisie in het daaropvolgende jaar. Deze betalingswijze werd in 2022 aangepast. **Vanaf boekjaar 2022** wordt een uniforme verdeling ingevoerd tussen interimdividend en saldodividend. Zowel de dividenden uit de geregleerde als de niet-geregleerde activiteiten over een bepaald boekjaar worden voor 90% uitbetaald als interimdividend in december van dat jaar en voor 10% als saldo in juni van het daaropvolgende jaar. Evenwel worden de forfaits openbare verlichting integraal afgehouden van het interimdividend.

Voor de uitbetaling in 2022 werd het bedrag zoals afgesproken voor de begroting 2022 uitgekeerd uit de winst van het boekjaar en ingehouden winst of bij onvoldoende middelen als een thesaurievoorschot.

Tijdens het boekjaar 2022 werd 221.020 k euro als dividenden uitbetaald waarvan 163.436 k euro dividend van 2022 en 57.584 k euro afkomstig van een dividend dat was goedgekeurd, maar niet werd uitbetaald in 2021.

Tijdens het boekjaar 2021 werd 285.197 k euro als dividenden uitbetaald waarvan 240.409 k euro dividend van 2021 en 44.788 k euro afkomstig van een dividend dat was goedgekeurd, maar niet werd uitbetaald in 2020.

Hieronder de tabel met de goedgekeurde en betaalde dividenden per OV in 2022 en 2021.

OV (In duizenden EUR)	2022	2021
Gaselwest	34.531	45.839
Imewo	34.142	47.712
Intergem	16.240	22.083
Iveka	10.773	14.823
Iverlek	26.601	43.812
Sibelgas	1.525	4.733
Fluvius West	15.711	16.652
Fluvius Limburg	38.310	41.786
PBE	9.636	6.365
Fluvius Antwerpen	33.551	41.392
Totaal	221.020	285.197

Na de balansdatum hebben de Raden van Bestuur van elk van de OV's een dividendvoorstel gedaan. De Algemene Vergadering van Aandeelhouders van de verschillende OV's heeft de mogelijkheid om de uitkering van deze dividenden goed te keuren. Volgens de IFRS worden deze dividenden slechts opgenomen in het jaar dat de dividenden worden goedgekeurd. Het saldodividend voor 2022 bedraagt 21.490 k euro en zal opgenomen worden in 2023; het saldodividend voor 2021 bedroeg 57.584 k euro en werd opgenomen in 2022. De vermelde bedragen zijn de netto dividenden vóór afhouding van de roerende voorheffing.

De **winst** van de Groep bevat de kapitaalkostenvergoeding voor de DNB's en de andere vergoedingen van de OV's, zoals onder meer beschreven in de toelichting 'Werken in een gereguleerde omgeving'.

24 Leningen op lange en korte termijn

(In duizenden EUR)	2022	2021
Leningen op lange termijn	6.335.497	5.977.365
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	958.004	733.515
Leningen op korte termijn	319.512	485.228
Leningen op korte termijn	1.277.516	1.218.743
Totaal	7.613.013	7.196.108

Leningen op lange en korte termijn bedragen 7.613.013 k euro op 31 december 2022 en 7.196.108 k euro op 31 december 2021, een stijging van 416.905 k euro.

Deze stijging wordt toegelicht in het overzicht 'bewegingen van de leningen op lange en korte termijn'.

Gedurende 2022 werd een institutionele obligatielening van 500.000 k euro verstrekt aan de OV's om onder andere bankleningen terug te betalen, een op eindvervaldag gekomen obligatielening te herfinancieren in de activiteit elektriciteit en korte termijn tekorten te herfinancieren op langere termijn.

De private obligatieleningen met een totale waarde van 200.000 k euro werden gebruikt om investeringen in de digitale gasmeter te financieren (periode tot 2026) en herfinanciering van korte termijn tekorten in gas en riolering naar langere termijn. De 350.000 k euro fondsen van de EIB werden opgenomen om de investeringen voor de energietransitie (elektrificatie) in de periode 2022-2026 te kunnen verwezenlijken. Via de banken werd een totaal van 250.000 k euro opgenomen. Tevens vonden in 2022 uitkeringen plaats van dividenden voor 221.020 k euro.

De in 2021 opgenomen fondsen werden aangewend voor de herfinanciering van de vervallen obligatielening van 500.000 k euro en om bankleningen terug te betalen voor een bedrag van 235.573 k euro. Verder werd de participatie in Publi-T gefinancierd voor 35.418 k euro als gevolg van de kapitaalverhoging van Elia. Tevens vonden uitkeringen plaats van dividenden voor 285.197 k euro.

Fluvius, ten behoeve van de OV's, financiert verder in het project van de digitale meter, de algemene investeringen en voor de openbare verlichting en zijn activiteit warmte.

De **bewegingen van de leningen op lange en korte termijn** kunnen als volgt worden geanalyseerd:

(In duizenden EUR)	2022		2021	
	Cash	Non-cash	Cash	Non-cash
Totaal op 1 januari	7.196.108		6.588.474	
Bewegingen leningen op lange termijn (LT)				
Opname leningen op lange termijn	1.295.031	0	1.426.463	0
Mutatie leningen op lange termijn	0	2.648	0	3.313
Mutatie korte termijn gedeelte van LT lening naar KT	0	-939.547	0	-732.919
Bewegingen leningen op korte termijn (KT)				
Opname leningen op korte termijn	319.512	0	485.228	0
Mutatie korte termijn gedeelte van LT lening naar KT	0	939.547	0	732.919
Mutatie leningen op korte termijn	0	-4.484	0	-4.221
Aflossing korte termijn gedeelte van LT lening	-710.574	0	-730.549	0
Terugbetaling leningen op korte termijn	-485.228	0	-572.600	0
Totaal bewegingen	418.741	-1.836	608.542	-908
Totaal op einde van de verslagperiode	7.613.013		7.196.108	

De post 'Mutatie leningen op lange en korte termijn' bevat de opname/terugname van de agio/disagio van verschillende leningen.

Leningen op lange termijn

Deze post bevat de schulden met betrekking tot de uitgifte van private plaatsingen, obligatieleningen sinds 2010 en de opname van bankleningen.

Alle uitstaande leningen zijn uitgedrukt in euro.

De bankleningen werden voornamelijk aan vaste intrestvoet afgesloten, maar er zijn ook enkele bankleningen die lopen aan variabele rentevoet en enkele leningen met een derivatenstructuur. Voor de bankleningen met derivatenstructuur werden **renteswaps** aangegaan om de variabele intrest om te zetten naar een vaste intrestvoet of werden forward renteswaps afgesloten (zie toelichting 'Afgeleide financiële instrumenten').

Voor alle obligatieleningen geldt als **principe** dat de opdrachthoudende verenigingen zich elk **garant stellen** op een niet-hoofdelijke en niet-solidaire basis, beperkt tot het proportioneel aandeel in het 'inbreng buiten kapitaal' van hun toenmalige werkmaatschappij (ex-Eandis of ex-Infrac). Het aandeel in de inbreng werd vastgelegd op het moment van uitgifte en ligt vast voor de resterende looptijd van de obligatieleningen.

Als gevolg van de fusie (ex-Eandis en ex-Infrac tot Fluvius System Operator) van 1 juli 2018 zullen voor de overgenomen EMTN-obligatieleningen die op naam van Infrac cv stonden, enkel de opdrachthoudende verenigingen van ex-Infrac garant staan. Analoog geldt dat voor de obligatieleningen die op naam van Eandis System Operator cv stonden, dat enkel de opdrachthoudende verenigingen van ex-Eandis garant staan.

Voor uitgiften onder het 2020 EMTN-programma geldt als principe dat alle opdrachthoudende verenigingen die deel uitmaken van de economische groep Fluvius zich elk garant stellen op een

niet-hoofdelijke en niet-solidaire basis maar beperkt tot het proportioneel aandeel van hun inbreng in de werkmaatschappij.

Het opgenomen krediet bij de EIB wordt gewaarborgd door de tien individuele opdrachthoudende verenigingen, aandeelhouders van Fluvius SO met elektriciteitsactiviteiten elk in verhouding tot het aandeel dat de betrokken opdrachthoudende vereniging aanhoudt in de totale inbreng, maar gecorrigeerd voor de uitsluiting van Riobra die geen elektriciteitsactiviteiten heeft. De EIB lening werd niet doorgeleend aan Riobra.

Overzicht betreffende de verschillende leningen op lange termijn per categorie.
Op eind 2022

(In duizenden EUR)	2022	Uitgifte	Huidige intrestvoet %	Vervaldatum
Obligatieleningen - retail	199.919	200.000	2,00 - 2,00	2025 - 2025
Obligatieleningen - EMTN*	4.641.741	4.660.500	0,25 - 4,78	2023 - 2042
Obligatieleningen - privaat**	446.471	450.000	1,05 - 3,55	2023 - 2044
Bankleningen - vaste intrestvoet	1.740.633	2.411.024	0,14 - 4,91	2023 - 2037
Bankleningen - variabele intrestvoet	7.708	37.403	-0,39 - 4,61	2024 - 2033
Bankleningen - met derivatenstructuur	257.029	994.322	2,84 - 4,75	2023 - 2036
Totaal	7.293.501	8.753.249		
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	-958.004	0		
Totaal leningen op lange termijn	6.335.497	8.753.249		

Op eind 2021

(In duizenden EUR)	2021	Uitgifte	Huidige intrestvoet %	Vervaldatum
Obligatieleningen - retail	199.887	200.000	2,00 - 2,00	2025 - 2025
Obligatieleningen - EMTN*	4.443.387	4.460.500	0,25 - 4,50	2021 - 2033
Obligatieleningen - privaat**	446.233	450.000	1,05 - 3,55	2023 - 2044
Bankleningen - vaste intrestvoet	1.276.396	2.608.345	0,14 - 5,27	2021 - 2036
Bankleningen - variabele intrestvoet	12.215	70.518	0,00 - 1,88	2021 - 2033
Bankleningen - met derivatenstructuur	332.762	1.104.322	2,07 - 4,75	2022 - 2036
Totaal	6.710.880	8.893.684		
Kortlopend deel van leningen op lange termijn	-733.515	0		
Totaal leningen op lange termijn	5.977.365	8.893.684		

* EMTN: Euro Medium Term Note (is een programma dat de Groep de flexibiliteit geeft om obligatieleningen uit te geven met variërende looptijden).

** Privaat: betreft uitgifte van obligatieleningen volgens Duits recht: Schuldschein en Namensschuldverschreibung en eveneens private uitgiftes aan institutionele beleggers (stand alone).

Overzicht van de opgenomen leningen op lange termijn gedurende het jaar 2022 en 2021:

(In duizenden EUR)	2022	2021	Uitgifte	Intrestvoet %	Verval-datum
Bankleningen - vaste rentevoet	149.868		150.000	1,57	2027
Obligatieleningen - EMTN*	496.046		500.000	4,00	2032
Obligatieleningen - EMTN*	49.909		50.000	4,28	2034
Obligatieleningen - EMTN*	49.799		50.000	4,78	2042
Obligatieleningen - EMTN*	49.908		50.000	4,63	2034
Obligatieleningen - EMTN*	14.961		15.000	4,61	2034
Bankleningen - vaste rentevoet	199.805		200.000	3,25	2027
Obligatieleningen - EMTN*	34.858		35.000	4,25	2042
Bankleningen - vaste rentevoet	250.000		250.000	3,44	2037
Totaal op 31 december 2022	1.295.154		1.300.000		
Obligatieleningen - EMTN*	99.613	99.595	100.000	0,81	2033
Obligatieleningen - EMTN*	496.859	496.597	500.000	0,25	2028
Obligatieleningen - EMTN*	595.646	595.416	600.000	0,63	2031
Bankleningen - vaste rentevoet	28.377	35.418	35.418	0,30	2026
Bankleningen - vaste rentevoet	199.834	199.820	200.000	0,14	2028
Totaal 31 december 2021	1.420.328	1.426.846	1.435.418		

* EMTN: Euro Medium Term Note (is een programma dat de Groep de flexibiliteit geeft om obligatieleningen uit te geven met variërende looptijden).

Het rendement bij uitgifte geeft het bruto actuair rendement weer.
Het kapitaal van de leningen is terugbetaalbaar op vervaldatum.

Gedurende 2022 werd voor een nominaal bedrag van 1.300.000 k euro aan lange termijn financiering opgehaald: twee bankleningen en alle obligatieleningen werden uitgegeven via de werkmaatschappij en één banklening werd opgenomen via de opdrachthoudende verenigingen:

- ✓ Een institutionele obligatielening werd uitgegeven ter waarde van 500.000 k euro met een uitgifteprijs van 99,190%, met een looptijd van 10 jaar, aan een vaste couponrente van 4,00% en volledig terugbetaalbaar op vervalddag 6 juli 2032.
- ✓ Vijf private plaatsingen werden uitgegeven ter waarde van:
  - 50.000 k euro met een uitgifteprijs van 99,820%, met een looptijd van 12 jaar aan een vaste couponrente van 4,278% en volledig terugbetaalbaar op vervalddag 20 september 2034;
  - 50.000 k euro aan uitgifteprijs van 99,600%, met een looptijd van 20 jaar, aan een vaste couponrente van 4,778% en volledig terugbetaalbaar op de vervalddag 28 oktober 2042;
  - 50.000 k euro aan uitgifteprijs van 99,820%, met een looptijd van 12 jaar, aan een vaste couponrente van 4,625% en volledig terugbetaalbaar op de vervalddag 7 november 2034;
  - 15.000 k euro aan uitgifteprijs van 99,760%, met een looptijd van 12 jaar, aan een vaste couponrente van 4,610% en volledig terugbetaalbaar op de vervalddag 15 november 2034 en
  - 35.000 k euro aan uitgifteprijs van 99,600%, met een looptijd van 20 jaar, aan een vaste couponrente van 4,254% en volledig terugbetaalbaar op de vervalddag 15 december 2042.
- ✓ Er werden twee tranches van een lening bij de Europese Investeringsbank (EIB) opgenomen voor een totaal van 350.000 k euro.
Op eind 2021 werd met de EIB een akkoord bereikt over een tweede leningscontract van 150.000 k euro. Het betreft een eerste schijf binnen een totale leningsfaciliteit van 350.000 k euro in juni 2022 werd opgenomen. In mei 2022 werd met de EIB overeengekomen dat de

tweede schijf van 200.000 k euro kon opgenomen worden. Deze opname vond plaats in november 2022.

De eerste schijf werd aangegaan met een looptijd van 5 jaar, aan een vaste rentevoet van 1,574% en is volledig terugbetaalbaar op vervalddag 1 juni 2027.

De tweede schijf werd aangegaan met een looptijd van 5 jaar, aan een vaste rentevoet van 3,254% en is volledig terugbetaalbaar op vervalddag 15 november 2027.

- ✓ Tenslotte hebben de OV's, behalve Riobra, een krediet afgesloten, met een totale waarde van 250.000 k euro, met een looptijd van 15 jaar, aan een vaste rentevoet van 3,435% met jaarlijkse kapitaalaflossingen en intrestbetalingen.

Verder hebben de OV's een herstructurering van bestaande leningen doorgevoerd waarvoor het (IFRS 9) principe van 'loan modification' werd toegepast.

De OV's hadden verscheidene leningen lopen bij een bank voor een bedrag van 267,0 miljoen euro. De gewogen gemiddelde rentevoet bedroeg 3,33% (hoogste 4,764% en laagste 1,567%) en de gemiddelde looptijd tot vervalddag was nog 7 jaar (waarbij de langste looptijden nog tot 2036 liepen). Deze leningen werden geherstructureerd tot één lening per OV met een rentevoet van 3,02%, semestriële aflossingen en een looptijd van 10 jaar. Hierdoor werd de gemiddelde financieringskost verbeterd en door het verlengen van de looptijd werd de intrestlast evenrediger gespreid.

Gedurende 2021 werd voor een nominaal bedrag van 1.435.418 k euro aan lange termijn financiering opgehaald waarvan een banklening en obligatieleningen werden uitgegeven via de werkmaatschappij en een banklening die werd opgenomen via de opdrachthoudende verenigingen:

- ✓ Een private obligatielening werd uitgegeven ter waarde van 100.000 k euro met een uitgifteprijs aan 99,659%, met een looptijd van 12 jaar, aan een vaste couponrente van 0,81% en volledig terugbetaalbaar op de vervalddag 8 april 2033.
- ✓ Een institutionele obligatielening werd uitgegeven ter waarde van 500.000 k euro met een uitgifteprijs aan 99,289%, met een looptijd van 7 jaar, aan een vaste couponrente van 0,25% en volledig terugbetaalbaar op de vervalddag 14 juni 2028.
- ✓ Tenslotte werd een institutionele obligatielening uitgegeven ter waarde van 600.000 k euro aan een uitgifteprijs aan 99,251%, met een looptijd van 10 jaar, aan een vaste couponrente van 0,625% en volledig terugbetaalbaar op de vervalddag 24 november 2031.
- ✓ Op eind 2020 werd een akkoord gesloten met de EIB om voor een totaal opneembaar kredietbedrag van 425.000 k euro te voorzien voor de uitrol van de digitale elektriciteitsmeters door Fluvius. Hiervan werd in 2021 een bedrag van 200.000 k euro opgenomen.
- ✓ Een banklening van 35.418 k euro werd aangegaan met een looptijd van 5 jaar, aan een vaste rentevoet van 0,30%, terugbetaalbaar in jaarlijkse tussentijdse aflossingen met eindvervalddag in 2026.

Leningen op korte termijn

De leningen op korte termijn bevatten het gedeelte van de leningen op lange termijn die binnen het jaar terugbetaalbaar zijn (958.004 k euro op einde 2022; 733.515 k euro op einde 2021) en de leningen opgenomen bij financiële instellingen en derde partijen zoals hieronder opgenomen:

(In duizenden EUR)	Vervaldag opnames	Beschikbaar bedrag	Opgenomen bedrag	Niet gebruikt bedrag	Gemiddelde intrestvoet *
Commercial paper	(1)	500.000	300.000	200.000	0,25%
Vaste voorschotten	Nvt	200.000	0	200.000	Nvt
Fixed loans / Bankschulden	Dagelijks	200.000	12	199.988	9,01%
Fixed loans	Nvt	25.000	0	25.000	Nvt
Lening van derden	Nvt	19.500	19.500	0	0,84%
Totaal op 31 december 2022		944.500	319.512	624.988	
Commercial paper	(1)	500.000	300.000	200.000	-0,35%
Vaste voorschotten	Nvt	200.000	0	200.000	Nvt
Fixed loans / Bankschulden	Dagelijks	200.000	160.228	39.772	0,40%
Fixed loans	Nvt	25.000	0	25.000	Nvt
Lening van derden	Nvt	25.000	25.000	0	0,00%
Totaal op 31 december 2021		950.000	485.228	464.772	

*De gemiddelde intrestvoet van de opgenomen bedragen op het einde van de periode

(1) Op 31 december 2022: vervaldagen tussen 30 januari 2023 en 28 februari 2023; op 31 december 2021: vervaldagen tussen 10 januari 2022 en 8 februari 2022

Nvt: Niet van toepassing

Fluvius System Operator kan alle leningen op korte termijn, behalve de lening van derden opnemen in naam van de opdrachthoudende verenigingen. Voor de bankschulden (in 2021 voor een straightloan contract ten belope van 160.120 k euro en een debetstand op de zichtrekeningen van in totaal 108 k euro) is er geen borgstelling. Voor de overige leningen op korte termijn stellen de distributienetbeheerders zich garant voor hun aandeel in het kapitaal van Fluvius System Operator, en ze treden solidair op als mededebiteur.

IBOR hervorming

Een fundamentele hervorming van de belangrijkste rentebenchmarks dient te worden doorgevoerd, waarbij sommige interbank offered rates (IBOR's) worden vervangen door alternatieve bijna risicovrije tarieven.

De Groep heeft financiële instrumenten die zullen worden hervormd naar aanleiding van dit wereldwijde initiatief. De belangrijkste IBOR in gebruik bij de Groep op de verslagdatum is de EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate). Daarnaast wordt ook gebruik gemaakt van de Eonia. De alternatieve referentierente voor de Eonia is gekend en wordt de €STER. Voor de Euribor heeft de beheerder ervan, het European Money Markets Institute (EMMI), in 2019 een transitie ingezet naar een nieuwe methodologie voor de berekening van Euribor. Sinds eind 2019 wordt de Euribor op een nieuwe hybride methodologie berekend op basis van een combinatie van transacties in de markt en quotes van banken. De beheerder is van mening dat met de nieuwe berekening van Euribor de onderliggende rente niet verandert. Sinds 2 juli 2019 heeft de EMMI een vergunning gekregen van de Belgische toezichthouder. Het verkrijgen van deze vergunning bevestigt dat het EMMI voldoet aan de vereisten van de Europese Benchmarkverordening en ook is opgenomen in het Europese register van ESMA (European Securities and Markets Authority), waardoor de

benchmark ook na 1 januari 2020 kan worden gebruikt. Het is dus de bedoeling dat EURIBOR vooralsnog gehandhaafd blijft. De 'Working Group on Euro Risk-Free Rates' onderzoekt momenteel geschikte terugvalopties die zijn gebaseerd op €STR voor het geval EURIBOR voorgoed ophoudt te bestaan of niet langer representatief is. De banken volgen eveneens de ontwikkelingen in de markt en zullen hun klanten indien nodig hier tijdig over informeren. De Autoriteit Financiële Markten houdt toezicht op de implementatie van de EU Benchmarkverordening door de banken.

Evaluatie van de omzetting

Het enige contract dat gerelateerd is aan de Eonia verviel op 31 december 2022. Dit contract werd op 6 december 2022 vernieuwd en is vanaf 2023 voortaan gerelateerd aan de referentierentevoeten €STER en Euribor.

Aangezien er momenteel nog geen concrete beslissing bestaat om de Euribor niet meer te gebruiken, wordt het risico dat contracten zouden omgezet of stopgezet worden zeer laag geacht in de periode tot 2024. Na 2024 gaat het momenteel om de korte termijn leningen (het Commercial Paper-programma, het straightloan contract) en de gewapte bankleningen.

Hieronder het overzicht van de leningen op lange en korte termijn op 31 december 2022 en 31 december 2021 die na 2024 nog lopen en Euribor gerelateerd zijn.

(in duizenden EUR)	31	31	Uitgifte	intrestvoet	Eindvervaldatum
	december	december		%	
	2022	2021			
Banklening - met derivatenstructuur	72.199	88.293	250.000	4,18	2026
Banklening - met derivatenstructuur	69.427	83.312	250.000	3,55	2027
Banklening - met derivatenstructuur	41.003	43.932	74.000	2,84	2036
Banklening - met derivatenstructuur	30.625	34.125	70.000	3,31	2031
Totaal	213.253	249.661	644.000		

Het lange termijn gedeelte van deze leningen op 31 december 2022 bedraagt 176.063 k euro (31 december 2021: 213.253 k euro).

25 Voorzieningen voor personeelsbeloningen

Toegezegde-bijdragenregelingen

Het uitvoerend personeel aangeworven vanaf 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vanaf 1 mei 1999 genieten van toegezegde-bijdragenregelingen: deze regelingen voorzien in een kapitaal bij pensionering voortvloeiend uit de betaalde bijdragen en de rendementen toegekend door de pensioeninstellingen, alsook een kapitaal en wezenrente bij overlijden voor pensionering. De financiering gebeurt door werknemersbijdragen en werkgeversbijdragen, die gestort worden aan pensioenfondsen (O.F.P. Enerbel en O.F.P. Powerbel) en groepsverzekeringen.

De activa van de pensioenfondsen worden beheerd door fondsen Esperides, uitgegeven in Luxemburg met vier verschillende risicoprofielen (laag risico, medium risico, hoog risico en dynamische allocatie (dynamic asset allocation)). Het risiconiveau moet ook rekening houden met de leeftijd van de leden. Dit is de reden waarom de trustees van Powerbel aan haar leden een nieuwe optie voor het beheer van hun activa hebben voorgesteld (2015). Deze optie 'Life-Cycle' houdt rekening met een evolutie van het risico van 'Groei' naar meer 'Defensief' gedurende de carrière van de personeelsleden. Elk jaar heeft de deelnemer de mogelijkheid om zijn beleggingsstrategie te wijzigen, voor de toekomstige toelagen van de werkgever of voor het geheel van de opgebouwde sommen op zijn rekening.

Voor het O.F.P. Enerbel wordt vanaf 2018 het patronale gedeelte berekend volgens de PUC-methode met projectie van de toekomstige premies. Het gedeelte van de werknemer wordt nog steeds via de PUC-methode zonder projectie van de toekomstige premies geëvalueerd gezien de werknemerspremies niet afhankelijk zijn van de anciënniteit.

De rendementswaarborg is variabel en jaarlijks te aligneren op basis van 85% van het gemiddeld rendement over de laatste 24 maanden van de lineaire obligaties van de Belgische Staat (OLO's) met een duurtijd van tien jaar (minstens 1,75% en maximaal 3,75%).

De gebruikte rendementswaarborg bedraagt vanaf 2016 1,75% en wordt toegepast volgens de verticale methode voor alle betaalde premies aan de pensioenfondsen en in de verzekeringsonderneming (producten Tak 21 met rendementsgarantie).

De pensioenfondsen zijn niet onderworpen aan de Solvency II reglementering van de verzekeringsmaatschappijen en kunnen betere verwachte rendementen behalen bij diversificatie van de beleggingen. Hierdoor werden in 2016, voor de actieve kaderleden die hiervoor opteerden, de reserves en een compensatie van de groepsverzekering overgedragen naar een pensioenfonds O.F.P. Powerbel/O.F.P. Enerbel in een vorm van een toegezegde-bijdragenregeling (cash-balance plan) met een gewaarborgd rendement van 3,25%.

In 2018 kregen kaderleden de keuze om over te stappen van het pensioenfonds Powerbel naar een Cash Balance Plan Powerbel New. Voor het pensioenkapitaal leven geldt een systeem "Cash Balance", dit wil zeggen dat enerzijds de formule in het reglement de patronale premies bepaalt en anderzijds het rendement van 3,25% is vastgelegd. Er worden geen persoonlijke bijdragen voorzien. Voor de voordelen bij overlijden en invaliditeit geldt een "te bereiken doel" ('defined benefit') systeem. Dit wil zeggen dat een formule de verschillende voordelen bepaalt. De te betalen bijdragen worden aan dit doel aangepast.

Op 1 april 2019 werd het voltallige contractueel personeel van de ex-Infrac OV's/DNB's en van ex-Integan overgenomen door Fluvius System Operator. De bedienden van ex-Infrac en ex-Integan behouden hun vaste bijdrage regeling bij Ethias. De personeelsverplichtingen voor de kaderleden van ex-Infrac die overgestapt zijn naar het Fluvius SO statuut en de kaderleden van ex-Integan werden opgenomen in de bestaande structuur Cash Balance Plan Powerbel New. De kaderleden die niet overgestapt zijn naar het Fluvius SO statuut, behouden hun vaste bijdrage regeling bij Ethias. De kaderleden van ex-Infrac zullen elk jaar de optie krijgen om over te stappen naar het Fluvius SO statuut. In dat geval zullen zij aangesloten worden aan het Cash Balance Plan Powerbel New plan. Bedienden die in de toekomst promotie maken tot kaderlid, zullen eveneens aangesloten worden aan het Cash Balance Plan Powerbel New Plan.

Het vaste bijdrage plan bij Ethias wordt horizontaal beheerd waardoor op de premies vanaf 2016 een rendementsgarantie van 1,75% wordt toegepast en voor de premies vóór 2016 een rendementsgarantie van 3,25%. De evaluatie van het plan gebeurt volgens de PUC-methode maar zonder projectie van de toekomstige premies.

Toegezegd-pensioenregelingen

De collectieve arbeidsovereenkomst van 2 mei 1952 voorzag een bijkomend pensioen gelijk aan 75% van het laatste jaarinkomen na aftrek van het paritair wettelijk pensioen na een volledige loopbaan, alsook een overlevingspensioen en wezenrente. Deze toegezegd-pensioenregeling is door de werkgever volledig gefinancierd (behalve voor personeelsleden die voor 2007 met pensioen zijn gegaan) en de pensioenen werden rechtstreeks door de werkgever aan de begunstigden uitgekeerd.

De meerderheid van het uitvoerend personeel aangeworven vóór 1 januari 2002 en het kaderpersoneel aangeworven vóór 1 mei 1999 genieten van toegezegd-pensioenregelingen die voorzien in de uitkering van een kapitaal bij pensionering, en een kapitaal en wezenrente bij overlijden voor pensionering. Die voordelen worden berekend rekening houdend met het laatste jaarinkomen en de diensttijd. De financiering gebeurt door werknemersbijdragen en

werkgeversbijdragen, die gestort worden aan pensioenfondsen (O.F.P. Elgabel en O.F.P. Pensiobel) en groepsverzekeringen.

Als gevolg van veranderingen aan de pensioenregelingen in België kregen leden van het pensioenplan Pensiobel de mogelijkheid om vanaf 1 januari 2015 over te stappen naar het plan toegezegd-bijdragenregeling Powerbel. De in het verleden opgebouwde en verbeterde verworven rechten (in Pensiobel) worden gekapitaliseerd aan marktconforme rendementen maar met een minimaal rendement gelijk aan 3,25% (het gegarandeerd rendement in een Cash Balance Best-Of Plan is het maximum tussen 3,25% en het gemiddelde rendement van het fonds).

In 2020 werd na sectorale onderhandelingen een gedeeltelijk akkoord bereikt over een “vernieuwd” pensioenplan - het Masterplan. Op 1 oktober 2020 werden de voorwaarden van het Masterplan vastgelegd in een cao: wijzigingen werden aangebracht aan het te bereiken doel-plan Elgabel voor de gebaremiseerde bedienden met oude arbeidsvoorwaarden per 1 januari 2022; het solidariteitsfonds binnen het O.F.P. Elgabel werd opgeheven en opgenomen in het O.F.P. Elgabel per 1 januari 2022; de mogelijkheid werd opgenomen om eventuele surplussen van het O.F.P. Elgabel, onder bepaalde voorwaarden, te transfereren naar een ander pensioenvehikel en er werden eveneens verbeteringen aangebracht aan het vaste bijdrage plan-Enerbel.

Voor het in 2018 overgenomen vastbenoemd personeel (ex-Infrac) bestaan eveneens toegezegd-pensioenregelingen die per OV verschillend zijn. De OV's zijn toegetreden tot het 'Gesolidariseerd Pensioenfonds' dat sinds 2017 wordt beheerd door de Federale Pensioendienst. Deze toetreding had tot gevolg dat een belangrijk deel van lopende en toekomstige wettelijke pensioenverplichtingen werd overgenomen door dit gesolidariseerd pensioenfonds. Als tegenprestatie is er de verplichting om pensioenbijdragen aan dit fonds te betalen op basis van de loonmassa van het vastbenoemd personeel, de zogenaamde basisbijdragen en eventuele aanvullende pensioenbijdragen voor individuele responsabilisering indien het bedrag van de pensioenbetalingen ten laste van het gesolidariseerd fonds hoger is dan het bedrag van de basisbijdragen.

De overgenomen OV's hebben voor de financiering en de betaling van de bijdragen verschuldigd aan de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, elk afzonderlijk een verzekering afgesloten waarbij deze laatste de betaling van de pensioenbijdragen (basisbijdragen en responsabiliseringsbijdragen) verzekert en het beheer en de betalingen uitvoert van de pensioenen ten laste van het Gesolidariseerde Pensioenfonds. Door de toetreding wordt het basispensioen gesolidariseerd over talrijke openbare besturen. De lopende pensioenen worden grotendeels overgenomen door de RSZ en de nieuwe pensioenen zijn sowieso ten laste van de RSZ. De te betalen patronale bijdragen volgen de basisbijdragen bepaald door de RSZ, aangevuld met een responsabiliseringsbijdrage. De bestaande reserves in de eigen pensioenfondsen blijven eigendom van de OV en zullen worden aangewend om de verwachte stijging van de basisbijdrage en de responsabiliseringsbijdrage mee te financieren.

Deze bijdragenverzekering heeft tot doel de basispensioenbijdragen en de aanvullende pensioenbijdragen voor individuele responsabilisering te verzekeren. Via de opbouw van reserves beogen de OV's dat deze reserves moeten toelaten de responsabiliseringsbijdrage te betalen en deze, vanaf het moment dat er geen vastbenoemd personeel meer is, gelijk zijn aan de op dat moment lopende en toekomstige pensioenverplichtingen van de OV's ten laste van het Gesolidariseerd Pensioenfonds.

De waardering van deze plannen werd opgenomen op basis van de verdisconteerde waarde van alle toekomstige responsabiliseringsbijdragen rekening houdend met de huidige pensioenen, de toekomstige pensioenen op basis van de opgebouwde rechten op overnamedatum en geprojecteerde wedden op pensioendatum.

Voor de niet door het Gesolidariseerd Pensioenfonds overgenomen pensioenverplichtingen werden deze verplichtingen ondergebracht in een groepsverzekering, eerste pijler genoemd. Deze verzekert de oudste wettelijke pensioenen die niet door het Gesolidariseerd Pensioenfonds werden

overgenomen op het moment van de toetreding, en het pensioencomplement dat het verschil betreft tussen het bedrag van de nieuwe pensioenen geopend vanaf toetreding en dus ten laste van dit fonds valt (wettelijke berekening) en het bedrag van het pensioen berekend volgens het destijds toepasselijke statuut van de vastbenoemde personeelsleden.

Naargelang de OV werden vanaf 2015 of 2016 deze laatste pensioenverplichtingen ten overstaan van de actieven overgeheveld naar een aanvullende pensioenverplichting (ook wel tweede pijler genoemd). De toezegging omvat een te bereiken doel regeling uitgedrukt in rente en is per OV verschillend ingevolge de destijds verschillende pensioenstatuten.

Op 1 maart 2019 werd het vastbenoemd personeelsbestand van ex-Integan overgenomen door één van de ex-Infrac OV's waardoor de pensioenregelingen van deze OV eveneens van toepassing werden voor deze personeelsleden. In 2020 werden voor deze personeelsgroep verbeterde pensioenregelingen uitgewerkt.

Op 1 april 2019 werd het voltallig vastbenoemd personeel overgedragen van de ex-Infrac DNB's/OV's naar Fluvius OV.

De Groep verstrekt eveneens **vergoedingen** toegekend **na uitdiensttreding**, zoals een tussenkomst in de gezondheidszorgen en korting op de gas- en elektriciteitsrekening.

De **andere personeelsbeloningen op lange termijn** bevatten de afscheids- en jubileumpremies en opgespaard verlof of overuren.

De huidige toegezegd-pensioenregelingen worden gefinancierd via pensioenfondsen waar de aan specifieke plannen toegewezen activa worden geïdentificeerd. De Belgische wetgeving en de pensioenregulering stipuleren dat de toegewezen activa uitsluitend dienen tot financiering van de relevante voordelen. Dit resulteerde in de bepaling van een **actiefplafond**. De bepaling van dit plafond houdt rekening met de totale geprojecteerde betaalbare voordelen in lijn met de regels van de pensioenplannen en gebruik makend van de veronderstellingen gelinkt aan het plan.

Restitutierecht

Het Energiedecreet van 2015 bepaalt en de huidige tariefmethodologie bevestigt dat de gestrande kosten die bestaan uit de lasten voor het niet-gekapitaliseerde aanvullend pensioen of het pensioen van de publieke sector in aanmerking komen voor opname in de tarieven. Aangezien het vrijwel zeker is dat deze zullen worden gedragen door derde partijen werd hiervoor een restitutierecht op voorzieningen voor personeelsbeloningen opgenomen als een actief.

De restitutierechten worden bijgevolg opgenomen aan dezelfde waarde als de desbetreffende opgenomen voorzieningen voor personeelsbeloningen (i.e. reële waarde). De aanpassingen in de periode als gevolg van veranderingen in de veronderstellingen of ervaringsaanpassingen worden alle opgenomen als niet-gerealiseerde resultaten alsook deze aanpassingen voor de restitutierechten.

De restitutierechten bedragen in totaal 15.461 k euro op eind december 2022 (2021: 208.061 k euro).

Actuariële risico's

De verschillende personeelsverplichtingen stellen de Groep bloot aan verschillende actuariële risico's:

Beleggingsrisico

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen is berekend aan de hand van een disconteringsvoet waarvan de opbrengst is afgestemd met deze van hoogwaardige bedrijfsobligaties. Indien het rendement op de fondsbelegging lager ligt dan deze disconteringsvoet, dan zal er een tekort ontstaan. De pensioenplannen beleggen momenteel in relatief evenwichtige investeringen. Het detail werd opgenomen in de tabel 'Indeling van de fondsbeleggingen op de balansdatum'.

Door het langetermijnkarakter van de verplichtingen acht de Raad van Bestuur van de pensioenfondsen het passend dat een redelijk deel van de fondsbeleggingen wordt geïnvesteerd in aandelen om het verwacht rendement op de fondsen te behalen.

Renterisico

Een daling van de rente op obligaties zal een stijging van de verplichting tot gevolg hebben. Dit zal echter gedeeltelijk gecompenseerd worden door een stijging van het rendement op de fondsbeleggingen van het plan.

Levensverwachting

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen wordt berekend rekening houdend met de beste schatting van de levensverwachting van de deelnemers aan het plan zowel tijdens als na hun tewerkstelling. Een toename van de levensverwachting van de deelnemers aan het plan zal een toename van de verplichting tot gevolg hebben.

De prospectieve sterftetafels werden gebruikt waarmee de verbeteringen van de levensverwachtingen in de toekomst kunnen worden weergegeven, zoals gedefinieerd in de IAS 19 standaard.

Loonsverhogingen

De contante waarde van de toegezegd-pensioenregelingen wordt berekend op basis van de toekomstige lonen van de deelnemers aan het plan. Een loonsverhoging van de deelnemers zal een toename van de verplichting tot gevolg hebben.

De voornaamste actuariële veronderstellingen die werden gebruikt op de balansdatum bij de bepaling van de voorzieningen voor pensioenregelingen en andere vergoedingen werden hieronder samengevat.

Afhankelijk van het statuut van de personeelsleden (oud, nieuw of statutair) verschillen de pensioenplannen en de gerelateerde disconteringsvoeten evenals de verwachte salarisstijgingen en het personeelsverloop.

	2022	2021
Disconteringsvoet - pensioenen DB, cash balance, andere premies	3,64%	0,47%
Disconteringsvoet - pensioenen DC, gezondheidszorgen, tarifaire voordelen, verlof	3,75%	1,02%, 1,14%
Disconteringsvoet - andere	3,64%	0,19%, 0,46%
	0,40%, 0,70%	
Verwachte gemiddelde salarisstijging (zonder inflatie) - oud*	1,05%	0,40%, 0,70%
Verwachte gemiddelde salarisstijging (zonder inflatie) - nieuw***	2,08%, 2,35%	1,91%, 2,15%
Verwachte gemiddelde salarisstijging (zonder inflatie) -bijkomend- contractueel	1,90%	1,75%
Verwachte gemiddelde salarisstijging (zonder inflatie) - bijkomend - statutair	1,62%	1,05%
Verwachte inflatie	1,90%	1,75%
Verwachte stijging van de ziektekosten (inclusief inflatie)	2,90%	2,75%
Verwachte stijging van de tariefvoordelen	1,90%	1,75%
Gemiddeld verwachte pensioenleeftijd	63	63
	IA BE	IA BE
	Prospective	Prospective
	Tables	Tables
Sterftetafels		
Personeelsverloop - oud*	0,45%, 0,35%	0,36%, 0,54%
Personeelsverloop - nieuw**	1,78%, 3,07%	2,20%, 2,85%
Personeelsverloop - statutair	0,00%	0,00%
Levensverwachting uitgedrukt in jaren van een gepensioneerde op 65 jaar:		
- Man	20	20
- Vrouw	24	24
Voor een 65-jarige binnen 20 jaar:		
- Man	22	22
- Vrouw	26	26

Boekhoudkundige verwerking

In het kader van het langer werken kunnen bepaalde toegekende voordelen om vervroegd met pensioen te gaan (anticipatieve voordelen) niet opgenomen worden als een voorziening voor personeelsbeloningen. De Groep heeft een “vernieuwd” pensioenplan uitgewerkt om hieraan een oplossing te geven. De implementatie van dit plan heeft grotendeels plaatsgevonden in 2021 en werd afgerond in 2022.

De cijfers van 31 december 2021 hielden rekening met dit vernieuwd pensioenplan en de modaliteiten maar het overblijvend gedeelte waarvoor nog geen akkoord werd bereikt, werd opgenomen als anticipatieve voordelen voor 1.321 k euro. De verwerking gebeurde niet als een voorziening voor personeelsbeloningen, maar er werd voor dit bedrag een feitelijke verplichting op de balanspost ‘**Voorziening, andere**’ opgenomen. Op 30 juni 2022 werd het vernieuwd plan verder afgerond, waardoor geen verdere voorzieningen, andere meer dienden opgenomen te worden.

De hieronder opgenomen toelichtingen bevatten voor 2022 en 2021 de provisie voor personeelsverplichtingen volgens IAS19.

De bewegingen van de andere voorzieningen (1.321 k euro voor 2022 en 115 k euro voor 2021) genereren boekhoudkundig enkel een beweging via de winst- en verliesrekening en werden opgenomen in de toelichting 'Afschrijvingen en waardeverminderingen, wijzigingen in voorzieningen'.

Verder werd een bedrag van 15.461 k euro op eind 2022 (2021: 208.061 k euro) op de balanspost '**Restitutierecht**' opgenomen aangezien het kan gecupereerd worden via de toekomstige tarieven.

Bedragen opgenomen in het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	2022	2021
Aan het dienstjaar toegerekende kosten - belastingen inbegrepen	-66.596	-68.405
Rentekosten	-21.856	-7.718
Rentebaten - exclusief rentebaten op actiefplafond	12.927	4.057
Kosten van verstreken diensttijd	-5.318	0
Actuariële winsten (verliezen) onmiddellijk opgenomen in winst- en verliesrekening	9.089	-8.129
Kosten van toegezegd-pensioenregelingen opgenomen in winst of verlies	-71.755	-80.195
Actuariële (winsten) verliezen op brutoverplichtingen:		
veranderingen in financiële veronderstellingen	-688.237	-229.483
veranderingen in demografische veronderstellingen	1.632	1.343
veranderingen in ervaringsaanpassingen	225.354	-29.922
Actuariële (winsten) verliezen op fondsbeleggingen	184.600	-129.685
Veranderingen in minimum financieringsvereisten/actiefplafond	-1.463	14.120
Kosten opgenomen als niet-gerealiseerde resultaten	-278.114	-373.628

Bedragen opgenomen in de balans

(In duizenden EUR)	Contante waarde van de brutoverplichting	Reële waarde van de fondsbeleggingen	Totaal
Pensioenen - gefinancierd	1.268.065	-1.337.194	-69.129
Pensioenen - niet gefinancierd	71.554	0	71.554
Gezondheidszorgen en tarifaire voordelen - niet gefinancierd	143.334	0	143.334
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	20.612	-25.057	-4.445
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - niet gefinancierd	114.122	0	114.122
Effect van minimum financieringsvereisten/actiefplafond	0	34.941	34.941
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2022	1.617.687	-1.327.310	290.377
Pensioenen - gefinancierd	1.639.873	-1.538.265	101.608
Pensioenen - niet gefinancierd	75.730	0	75.730
Gezondheidszorgen en tarifaire voordelen - niet gefinancierd	211.062	0	211.062
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - gefinancierd	25.626	-21.112	4.514
Andere langetermijnpersoneelsbeloningen - niet gefinancierd	130.282	0	130.282
Effect van minimum financieringsvereisten/actiefplafond	0	36.234	36.234
Totaal toegezegd-pensioenregeling en andere langetermijnpersoneelsbeloningen op 31 december 2021	2.082.573	-1.523.143	559.430

Wijziging in de contante waarde van de brutoverplichting

(In duizenden EUR)	2022	2021
Totaal op 1 januari	-2.082.573	-2.340.113
Actuariële winsten (verliezen) - financiële veronderstellingen	724.693	234.588
Actuariële winsten (verliezen) - demografische veronderstellingen	-1.152	-1.134
Actuariële winsten (verliezen) - ervaringsaanpassingen	-253.203	16.479
Aanschaffingen/verkopen	0	-112
Aan het dienstjaar toegerekende kosten & belastingen inbegrepen	-66.596	-68.405
Bijdragen door deelnemers	-2.088	-2.120
Rentekosten	-21.856	-7.718
Betaalde beloningen & belastingen inbegrepen	90.406	85.962
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	-5.318	0
Totaal op 31 december voor belastingen op niet-gefinancierde verplichtingen	-1.617.687	-2.082.573
Belastingen op niet-gefinancierde verplichtingen	0	0
Totaal op 31 december	-1.617.687	-2.082.573

Wijziging van de reële waarde van de fondsbeleggingen

(In duizenden EUR)	2022	2021
Totaal op 1 januari	1.559.377	1.455.712
Actuariële winsten (verliezen) - aanpassing aan fondsbeleggingen op 1 januari	-2.101	31.053
Rendement uit fondsbeleggingen (exclusief rentebaten)	-182.499	98.632
Aanschaffingen/verkopen	0	94
Rentebaten	13.097	4.057
Bijdragen door werkgever & belastingen inbegrepen	36.317	33.705
Bijdragen door deelnemers	2.088	2.120
Betaalde beloningen & belastingen inbegrepen	-64.029	-65.996
Totaal op 31 december	1.362.251	1.559.377
Niet-recupereerbaar overschot (effect van actiefplafond)	-34.941	-36.234
Totaal op 31 december	1.327.310	1.523.143

Wijzigingen in het actiefplafond

(In duizenden EUR)	2022	2021
Totaal op 1 januari	36.234	22.114
Rentebaten	170	0
Wijzigingen aan actiefplafond	-1.463	14.120
Totaal op 31 december	34.941	36.234

Wijzigingen in niet-gerealiseerde resultaten

(In duizenden EUR)	2022	2021
Totaal op 1 januari	113.023	486.651
Niet-gerealiseerde verliezen (winsten)	-278.114	-373.628
Totaal op 31 december	-165.091	113.023

Indeling van de fondsbeleggingen op de balansdatum

De indeling van de fondsbeleggingen met betrekking tot pensioenregelingen in functie van de belangrijkste categorie van activa op eind 2022

Categorie	Elgabel %	Pensiobel %	Verzekeringsondernemingen %	Powerbel en Enerbel %	Andere %	Totaal %
Beursgenoteerde beleggingen	92,19	92,45	85,19	92,39	89,11	90,62
Aandelen (Eurozone)	14,68	14,48	5,17	12,70	17,31	15,69
Aandelen (Buiten eurozone)	19,19	13,44	0,00	17,15	13,12	15,19
Staatsobligaties (Eurozone)	0,00	0,00	15,52	6,55	30,81	16,47
Andere obligaties (Eurozone)	24,55	27,83	60,37	24,86	20,18	22,90
Andere obligaties (Buiten eurozone)	33,77	36,40	4,13	31,13	7,69	20,37
Niet-beursgenoteerde beleggingen	7,81	7,85	14,81	7,61	10,89	9,38
Onroerende goederen	2,04	1,29	0,83	2,16	4,52	3,23
Liquide middelen	5,34	4,44	4,31	4,94	6,37	5,71
Andere	0,42	2,13	9,67	0,51	0,00	0,44
Totaal (in %)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Totaal (in duizenden EUR)	357.127	137.859	7.056	171.988	688.223	1.362.251

De indeling van de fondsbeleggingen met betrekking tot pensioenregelingen in functie van de belangrijkste categorie van activa op eind 2021

Categorie	Elgabel %	Pensiobel %	Verzekeringsondernemingen %	Powerbel en Enerbel %	Andere %	Totaal %
Beursgenoteerde beleggingen	78,04	81,80	84,85	82,80	89,11	84,52
Aandelen (Eurozone)	16,44	9,04	12,52	12,45	17,31	15,56
Aandelen (Buiten eurozone)	20,63	1,35	24,68	18,72	13,12	14,64
Staatsobligaties (Eurozone)	0,00	21,29	0,00	13,65	30,81	19,04
Andere obligaties (Eurozone)	25,76	47,23	30,51	25,89	20,18	25,43
Andere obligaties (Buiten eurozone)	15,20	2,90	17,15	12,34	7,69	9,85
Niet-beursgenoteerde beleggingen	21,96	18,20	15,15	16,94	10,89	15,48
Onroerende goederen	2,41	4,08	2,27	2,40	4,52	3,62
Liquide middelen	4,06	1,36	3,08	4,38	6,37	4,93
Andere	15,50	12,76	9,80	10,16	0,00	6,94
Totaal (in %)	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
Totaal (in duizenden EUR)	430.579	171.244	10.525	182.543	764.486	1.559.377

Detail van de toegezegd-pensioenregeling per type deelnemer en per soort voordeel

(In duizenden EUR)	2022	2021
Detail van de toegezegd-pensioenregeling per type deelnemer	-1.617.687	-2.082.573
Actieve deelnemers	-1.328.642	-1.878.557
Niet-actieve deelnemers met uitgestelde voordelen	-216.619	-156.550
Gepensioneerden en begunstigten	-72.427	-305.006
Detail van de toegezegd-pensioenregeling per voordeel	-1.617.687	-2.082.573
Pensioenen	-1.360.231	-1.982.505
Andere vergoedingen (gezondheidszorg en tarifaire voordelen)	-143.334	-241.082
Afscheids- en jubileumpremies	-114.122	-116.526

Om de schattingonzekerheden toe te lichten is hieronder het effect van de **gevoeligheidsanalyse** op de voorziening voor personeelsbeloningen opgenomen:

(In duizenden EUR)	Effect: stijging (-) / daling (+)
Disconteringsvoet (+0,25%)	56.640
Inflatie (+0,25%)	-50.743
Salarisstijging (+0,10%)	-7.571
Ziektekosten (+0,10%)	-208
Tariefvoordelen (+0,50%)	-1.328
Personeelsverloop (+0,50%)	4.984
Levensverwachting gepensioneerden (+1 jaar)	-33.178

De jaarlijkse balans van de toegezegd-pensioenregelingen wordt door de Groep gefinancierd door een bijdrage, uitgedrukt als een percentage van het totale salaris. Dit percentage wordt gedefinieerd door de geaggregeerde kostmethode en wordt jaarlijks herzien. Deze methode van financiering bestaat erin dat toekomstige kosten worden opgenomen over de resterende looptijd van het plan. De kosten worden geraamd op verwachte basis (salarisgroei en de inflatie in aanmerking genomen).

De veronderstellingen met betrekking tot salarisverhoging, inflatie, personeelsverloop en sterfte worden gedefinieerd op basis van historische statistieken van de Groep. De gebruikte sterftetafels zijn degene die overeenkomen met de waargenomen ervaring binnen de pensioenfondsen. De disconteringsvoet werd afgestemd op de investeringsstrategie van de ondernemingen.

Deze veronderstellingen worden herzien op een regelmatige basis.

Specifieke gebeurtenissen (zoals wijziging van het plan, verandering van veronderstellingen, een te korte indekkingsperiode...) kunnen uiteindelijk leiden tot bijkomende stortingen door de Groep.

De gemiddelde duur van de toegezegd-pensioenregelingen op 31 december 2022 bedraagt 14 jaar (2021: 17 jaar) en voor de toegezegde-bijdragenregelingen op 31 december 2022 18 jaar (2021: 15 jaar).

De Groep schat dat in 2023 minimaal een bedrag van 40.591 k euro zal worden bijgedragen aan toegezegd-pensioenregelingen en 12.229 k euro aan toegezegde-bijdragerregelingen.

26 Afgeleide financiële instrumenten

De Groep heeft renteswaps aangegaan om de variabele rente op de lange termijn leningen om te zetten naar een vaste rente en heeft forward renteswaps afgesloten.

Afgeleide financiële instrumenten bedragen 2.076 k euro op 31 december 2022 en 41.776 k euro op 31 december 2021, een daling van 39.700 k euro.

Op 31 december 2022 bedragen de op het actief opgenomen afgeleide financiële instrumenten 1.890 k euro (2021: 0 k euro).

De reële waarde van afgeleide financiële instrumenten afgesloten ter afdekking van het renterisico werd berekend op basis van verdisconteerde verwachte toekomstige kasstromen rekening houdend met actuele termijenkoersen en rentecurves over de resterende looptijd van het instrument. De evoluties in de reële waarde werden verwerkt via de winst- en verliesrekening (Zie toelichting 'Financiële resultaten').

Overzicht van de afgeleide financiële instrumenten

Een Linear Constant Maturity Swap in het kader van een lening van € 200 miljoen op 20 jaar opgenomen in december 2004, trad in werking in december 2009.

Een Bonus Range Accrual in het kader van een lening van € 250 miljoen op 20 jaar opgenomen in december 2006, trad in werking in december 2011.

Een Varifix, in het kader van een lening van € 250 miljoen op 20 jaar opgenomen in december 2007, werd afgesloten in oktober 2010.

Een forward fixing IRS swap werd afgesloten in juli 2013 in het kader van een nog op te nemen lening in december 2013 voor een bedrag van € 150 miljoen op 10 jaar.

De van ex-Infracx overgenomen afgeleide instrumenten zijn als volgt:

Een Interest rate swap in het kader van een lening van € 40 miljoen op 10 jaar opgenomen in november 2012, trad in werking in november 2012 *.

Een Interest rate swap in het kader van een lening van € 20 miljoen op 10 jaar opgenomen in november 2012, trad in werking in november 2012 *.

Een Interest rate swap in het kader van een lening van € 58,6 miljoen op 20 jaar opgenomen in mei 2013, trad in werking in september 2016.

Een Interest rate swap in het kader van een lening van € 30 miljoen op 10 jaar opgenomen in november 2012, trad in werking in november 2012 *.

Een Interest rate swap in het kader van een lening van € 10 miljoen op 10 jaar opgenomen in november 2012, trad in werking in november 2012 *.

Een Interest rate swap in het kader van een lening van € 10 miljoen op 10 jaar opgenomen in november 2012, trad in werking in november 2012 *.

Een Interest rate swap in het kader van een lening van € 70 miljoen op 20 jaar opgenomen in september 2011, trad in werking in september 2011.

* Is vervallen in 2022

27 Voorzieningen, andere

(In duizenden EUR)	Sanering	Andere	Totaal
Totaal op 1 januari 2021	7.316	1.456	8.772
Afnames	-397	-135	-532
Totaal op 31 december 2021	7.919	1.321	9.240
Toevoegingen	3.067	0	3.067
Afnames	-1.561	-1.321	-2.882
Totaal op 31 december 2022	9.425	0	9.425

De voorzieningen bevatten de verplichtingen opgenomen voor de **sanering** van de gasfabrieksterreinen en andere vervuilde gronden. De OV's zijn eigenaar van verschillende gasfabrieksterreinen waarop in het verleden bodem- en grondwaterverontreiniging werd veroorzaakt. Op vrijwillige basis werd reeds begonnen met de aanpak van deze verontreiniging en in 2001 werd een raamakkoord met de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) afgesloten. Ondertussen is het aantal te saneren terreinen gereduceerd. In een nieuw akkoord met OVAM werd bepaald wat de spreiding in de tijd, het budget, de prioriteitsorde en de uitvoeringsmodaliteiten van de bodemsaneringswerken zijn en desgevallend welke andere maatregelen nodig zullen zijn.

Er werd in 2022 een bedrag van 6.346 k euro (2021: 6.346 k euro) in pand gegeven aan OVAM.

Op bepaalde reeds verkochte terreinen zijn nog saneringsverplichtingen mogelijk voor een bedrag van 710 k euro in 2022 en 710 k euro in 2021 (zie toelichting 'Verplichtingen en onzekerheden').

De stijging van de voorzieningen voor saneringen was te wijten aan een toevoeging van de provisie voor een bestaande sanering van een terrein gecompenseerd door de toepassingen (uitgevoerde saneringen) en concretere elementen waardoor de raming van de saneringskosten kon verminderd worden.

Het Bodemdecreet (artikel 31) verplicht om een oriënterend bodemonderzoek uit te voeren voor nog niet onderzochte gronden met een potentieel historische bodemverontreiniging. Eén van de belangrijke doelstellingen van het bodembeleid is om tegen 2036 de sanering van alle historische bodemverontreiniging te hebben opgestart.

Om de doelstelling van onderzoek en bodemsanering van de gronden met historische bodemverontreiniging tegen 2036 te realiseren, voorziet de wijziging van het decreet in een instrument om ook de nog niet onderzochte risicogronden en de eventuele aanwezige historische bodemverontreiniging in kaart te brengen zodat de bodemkwaliteit van alle gronden met historische risico-activiteiten gekend is.

Daar de doorloofphase van oriënterend bodemonderzoek tot de bodemsaneringswerken tot acht jaar kan duren, is het van belang tegen 2028 de bodemonderzoeken afgerond te hebben.

Om de uitvoering van die oriënterende bodemonderzoeken in de tijd te spreiden, wordt in een wijzigingsdecreet voorzien in een fasering van de onderzoeksplicht, namelijk een uitvoering tegen eind 2023 en begin 2027.

De Groep doet het noodzakelijke om te voldoen aan deze onderzoeksplicht en zal de nodige maatregelen hieromtrent opnemen, indien noodzakelijk.

De voorziening ‘**Andere**’ betreft hoofdzakelijk de voorziening die betrekking heeft op de personeelsbeloningen. In het kader van het langer werken konden bepaalde toegekende voordelen om vervroegd met pensioen te gaan niet langer opgenomen worden als een voorziening voor personeelsbeloningen. De Groep heeft een “vernieuwd” pensioenplan uitgewerkt om hieraan een oplossing te geven. De implementatie van dit plan heeft gedeeltelijk plaatsgevonden in 2021 en werd afgerond in 2022. Op eind 2022 was geen verder voorziening nog noodzakelijk.

De Groep verwacht dat de provisie voor de sanering in 2023 maximaal 200 k euro zal afnemen, dat in de periode 2024 tot 2026 de grootste werken zullen uitgevoerd worden die op 8.512 k euro geraamd kunnen worden en dat de saneringen tegen 2030 afgerond zullen zijn.

28 Kapitaalsubsidies

(In duizenden EUR)	2022	2021
Totaal op 1 januari	336.661	294.726
Ontvangen gedurende het jaar	24.864	48.128
Afname via de winst- en verliesrekening	-6.840	-6.193
Verplichtingen in verband met activa aangehouden voor verkoop	-503	0
Totaal op 31 december	354.182	336.661

Kapitaalsubsidies bedragen 354.182 k euro op 31 december 2022 en 336.661 k euro op 31 december 2021, een stijging van 17.521 k euro. Deze stijging is het gevolg van de bijkomende ontvangen kapitaalsubsidies.

In het kader van verschillende in uitvoer te brengen projecten hebben het Vlaamse Gewest en het Vlaamse Energie- en Klimaatagentschap kapitaalsubsidies toegezegd. Deze steunmaatregelen kaderen alle in de projecten ‘groene energie’ en voor investeringen in rioleringswerken. Het Vlaamse decreet m.b.t. subsidiëring van werken vermeldt welke kosten in aanmerking komen voor subsidiëring van rioleringswerken. De omvang van de subsidie bedraagt 75% van de gemaakte kosten verbonden aan de aanleg en de verbetering van riolering, en van de daaraan gerelateerde bronmaatregelen voor hemelwater. Door het onzekere karakter van de ontvangst, het tijdstip en de grootte van de subsidie worden deze pas geboekt bij ontvangst van de gelden.

29 Handels- en overige schulden

(In duizenden EUR)	2022	2021
Handelsschulden	291.492	353.828
Btw en andere belastingsschulden	39.492	36.168
Schulden m.b.t. personeelsbeloningen	107.776	90.385
Vooruitbetalingen klanten Soclev en andere	80.169	50.240
Overdrachten DNB-tarief	0	185.793
Overige kortlopende schulden	230.920	170.447
Totaal	749.849	886.861

Handels- en overige schulden bedragen 749.849 k euro op 31 december 2022 en 886.861 k euro op 31 december 2021, een daling van 137.012 k euro. De daling is het gevolg van de daling van de overdrachten (Zie toelichting 'Werken in een gereguleerde omgeving') en de post handelsschulden.

Voor de regulatoire overdrachten werd op eind 2021 een bedrag van 185.793 k euro opgenomen en op eind 2022 betrof dit een vordering van 15.376 k euro (zie toelichting Handels- en overige vorderingen). Deze posten betreffen de correcties op de omzet die in de volgende jaren in aanmerking komen om opgenomen te worden als recuperatie via het distributienettarief. (Zie toelichting 'Werken in een gereguleerde omgeving – Het afrekeningsmechanisme').

De post handelsschulden daalt met 62.336 k euro als gevolg van de daling van voornamelijk de openstaande schulden aan leveranciers (2022: 171.612 k euro; 2021: 195.656 k euro) en van de te ontvangen facturen (2022: 116.290 k euro; 2021: 152.085 k euro).

De te betalen btw en andere belastingsschulden bevatten voornamelijk de te betalen btw (2022: 11.044 k euro; 2021: 23.090 k euro), de ingehouden voorheffing (2022: 28.103 k euro; 2021: 12.947 k euro).

De schulden m.b.t. personeelsbeloningen stijgen (2022: 107.776 k euro; 2021: 90.385 k euro) als gevolg van de stijgende inflatie gedurende 2022 en de daardoor grotere openstaande schuld voor vakantiegeld en sociale lasten.

De post vooruitbetalingen klanten Soclev en anderen stijgt op eind 2022 met 29.991 k euro tegenover eind 2021 voornamelijk als gevolg van de ontvangen vooruitbetaling op verbruiken.

De overige kortlopende schulden bevatten voornamelijk de toe te rekenen kosten (2022: 106.496 k euro; 2021: 70.050 k euro) waarvan de financiële kosten voor de obligatieleningen (2022: 47.858 k euro; 2021: 35.414 k euro), andere schulden aan de gemeenten (2022: 64.581 k euro; 2021: 57.126 k euro) en de nog te betalen kosten aan de pensioenfondsen (2022: 13.779 k euro; 2021: 32 k euro).

De termijn en de voorwaarden voor de schulden zijn als volgt:

Voor de handelsschulden bedroeg het leverancierskrediet gemiddeld 30 dagen. De schulden aan de belasting over de toegevoegde waarde en van de bedrijfsvoorheffing werden respectievelijk betaald 20 en 15 dagen na het einde van de maand. Alle schulden worden betaald op de vervaldag.

30 Actuele belastingverplichtingen

(In duizenden EUR)	2022	2021
Belasting op resultaat boekjaar	87.749	94.174
Voorafbetalingen	-68.297	-74.927
Te verrekenen roerende voorheffing	-16.833	-16.539
Belastingverplichting/(vordering) van huidig jaar	2.619	2.708
Belastingverplichting/(vordering)	-5.294	-10.624
Actuele belastingverplichting/(vordering)	-2.675	-7.916

De netto belastingvordering bedraagt 2.675 k euro op eind 2022 en bedraagt 7.916 k euro op eind 2021. Op eind 2022 werd een belastingvordering van 8.362 k euro opgenomen (2021: 11.845 k euro) en een belastingverplichting van 5.687 k euro (2021: 3.929 k euro). In 2022 werd voor een totaal van 83.010 k euro (2021: 106.500 k euro) aan belastingen betaald.

Financiële instrumenten

31 Financiële instrumenten: risico's en reële waarde

Risico's

Het is de bedoeling van de Groep om alle risico's afzonderlijk te begrijpen alsook hun onderlinge verbanden, en om strategieën te definiëren teneinde de economische impact op de resultaten van de Groep te beheersen. Het auditcomité heeft de verantwoordelijkheid voor het nazicht van de risicoanalyse, het goedkeuren van de aanbevolen risicobeheersingsstrategieën, het doen naleven van de richtlijnen inzake risicobeheer en voor het rapporteren.

Vermogensstructuur

De vermogensstructuur van de Groep bestaat uit het eigen vermogen en de financiële verplichtingen.

Naast de wettelijk (Belgische) vereiste minima voor eigen vermogen die van toepassing zijn, zijn de opdrachthoudende verenigingen binnen de Groep ook onderworpen aan het Decreet over het Lokaal Bestuur.

Dit decreet (van 22 december 2017) bepaalt dat een privaatrechtelijke rechtspersoon onder bepaalde voorwaarden kan deelnemen in het kapitaal van de opdrachthoudende verenigingen.

Het doel van de groep is om een sterke structuur te behouden en er voor te zorgen dat de Fluvius groep een "goede" credit rating heeft bij de ratingagentschappen.

Aangezien de Groep werkt binnen een gereguleerde omgeving, met een gegarandeerde vergoeding (billijke vergoeding/winst en een gegarandeerd rendement/dividend), is haar risico eerder beperkt.

Gedurende 2022 en 2021 heeft de Groep alle 'verwachte' verplichtingen kunnen inlossen.

De Groep heeft een beroep gedaan op lange en korte termijn financiering ter ondersteuning van het bedrijfskapitaal.

De Groep bewaakt haar solvabiliteit. Onder solvabiliteit wordt verstaan de mate waarin zij in geval van liquidatie kan voldoen aan haar financiële verplichtingen aan de verschaffers van vreemd vermogen.

Kredietrisico

Het kredietrisico omvat het risico dat de ene partij bij een financieel instrument haar verplichtingen niet zal nakomen, waardoor bij de andere partij een financieel verlies kan ontstaan.

De Groep heeft een kredietbeleid waarbij het kredietrisico wordt bewaakt en diversificatie van tegenpartijen noodzakelijk is.

Het maximale kredietrisico is de balanswaarde van elk financieel actief.

Handelsvorderingen

Beweging gecumuleerde waardeverminderingen op handelsvorderingen.

(In duizenden EUR)	2022	2021
Saldo per 1 januari	-155.439	-131.288
Andere	0	-46
Toevoeging waardeverminderingen op vorderingen	-24.778	-33.410
Terugname waardeverminderingen op vorderingen	8.268	9.305
Saldo per einde verslagperiode	-171.949	-155.439

Valutarisico

De Groep is niet wezenlijk blootgesteld aan valutarisico's, aangezien zij bijna geen transacties heeft in andere valuta dan de euro.

Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico houdt het risico in dat de Groep haar financiële verplichtingen niet kan nakomen. De Groep beperkt dit risico door de kasstromen op een continue basis te bewaken en ervoor te zorgen dat er voldoende kredietfaciliteiten aanwezig zijn.

De Groep doet een beroep op verscheidene banken om op korte termijn gelden aan te trekken. In het kader van een thesauriebewijzenprogramma werd commercial paper (thesauriebewijzen) uitgegeven. De thesauriebewijzen en fixed loans (straight loans) kunnen worden opgevraagd met een looptijd van één dag tot twaalf maanden. De fixed loans (straight loans) kunnen worden opgevraagd met een looptijd van één dag of één maand tot twaalf maanden waarbij de minimumlooptijd afhankelijk is van de bank die ontleent. Vaste voorschotten kunnen worden opgevraagd met een looptijd van één week tot twaalf maanden. Alle kortetermijnleningen hebben een vaste intrestvoet gedurende de looptijd behalve de opname van het kassierscontract dat een variabele rentevoet heeft.

Deze fondsen worden voornamelijk opgenomen om een negatief cashpool saldo te financieren (zie toelichting 'Leningen op lange en korte termijn').

De Groep neemt langetermijnleningen op voornamelijk ter financiering van de investeringen in de distributienetten waaronder de uitrol van de digitale meter, de realisatie van de energietransitie, het onderhoud en de sanering van de netten (elektriciteit, gas en ook riolering), de realisatie van warmtenetten, de overname en verledning van het openbaar verlichtingspark, financiering van participaties, om leningen te herfinancieren, intresten te betalen en voor werkkapitaal. Op eind 2014 werd ook een deel van de netto opbrengsten van deze uitgiftes gebruikt om de vergoeding te betalen in naam en voor rekening van de openbare besturen aan Electrabel in het kader van diens uittrede uit het aandelenkapitaal van de opdrachthoudende verenigingen van ex-Eandis.

In 2010 heeft de Groep voor het eerst obligatieleningen uitgegeven voor de particuliere belegger in België en het Groothertogdom Luxemburg.

Om de financieringsbronnen verder te diversifiëren en te verbreden zodat een veilige, betrouwbare, efficiënte en innovatieve distributie van energie aan de afnemers kan worden verzekerd, werd een rating gevraagd.

Eandis System Operator heeft in oktober 2011 een rating bekomen van 'Moody's Investors Service Ltd.' ("Moody's"). Fluvius heeft gekozen voor een **rating** bij de ratingagentschappen 'Moody's Investors Service Ltd.' (Moody's) en 'Creditreform Rating AG' (Creditreform).

Om de kredietwaardigheid van Fluvius te bepalen werden, gezien de grote verbondenheid met haar aandeelhouders, de rekeningen van de distributienetbeheerders eveneens in aanmerking genomen. Hierdoor gebeurt de beoordeling op basis van de financiële staten van de 'Fluvius Economische Groep'.

Sinds oktober 2021 is de rating bij Moody's A3 met **stabiele vooruitzichten**. Deze beoordeling vond haar oorsprong in het feit dat Fluvius maatregelen heeft kunnen nemen tegen de lagere toegestane inkomsten van de OV's voor de regulatoire periode 2021-2024, een wijziging in het dividendbeleid vanaf 2022 heeft doorgevoerd en een toewijzing van 22 miljoen euro aan voorschotten van de Vlaamse energieregulator heeft bekomen voor de investeringen in digitale meters. Bij de beoordeling van het algemene kredietrisico van Fluvius werd ook rekening gehouden met het feit dat het Vlaams Gewest (Aa3 stabiel vanaf 9 december 2021) een groot belang heeft bij het behoud van een solide financiële draagkracht van de OV's, gezien hun essentiële rol in de Vlaamse economie.

Op 19 september 2022 werd deze rating door Moody's **bevestigd**. Moody's heeft ook een ESG (Environmental, Social en Governance/Milieu, Maatschappij en Governance) Credit Impact Score (CIS) toegekend aan Fluvius van 3 (op een schaal van 5). De CIS-3 van Fluvius weerspiegelt een matig negatieve blootstelling aan sociale en milieurisico's en een neutraal tot laag risico voor governance. Het effect van die overwegingen op de rating wordt verzacht door het ondersteunend regulatorisch kader van de Groep.

Sinds januari 2017 is de rating bij Creditreform A+ met stabiele vooruitzichten. Creditreform heeft op 27 oktober 2020 de ratingvooruitzichten aangepast naar **negatief** en dit bevestigd op 28 oktober 2021. Op 16 augustus 2022 heeft Creditreform de rating herzien naar '**A**' met **stabiele vooruitzichten**. Deze beslissing is gebaseerd op het gecombineerde effect van de strengere tariefmethodologie 2021-2024 (van de opdrachthoudende verenigingen, aandeelhouders van Fluvius S.O) en een volatielere economische context met snel oplopende inflatie en stijgende rente. Volgens Creditreform zou hierdoor de spanning tussen het toegelaten inkomen en de financieringskosten een negatieve invloed kunnen hebben op de resultaten op korte termijn van de onderneming.

Sinds 2011 had Fluvius via Eandis een 5.000.000 k euro **EMTN-programma** lopen voor uitgifte van obligaties tot 2021. Van dit programma was op eind 2019 voor een bedrag van 2.980.500 k euro of 59,61% aan obligatieleningen uitgegeven. Sinds eind 2014 vonden geen uitgiftes meer plaats onder dit programma. Dit EMTN-programma werd inmiddels stopgezet.

Bijkomend had Fluvius via Infrac een 500.000 k euro EMTN-programma lopen voor uitgifte van obligaties vanaf 2013. Een eerste schijf van 250.000 k euro werd uitgegeven in 2013 (looptijd tot 2023) en een tweede schijf van 250.000 k euro in 2014 (looptijd tot 2029). Dit EMTN-programma werd dus volledig aangewend.

Een **nieuw** 5.000.000 k euro Fluvius EMTN-programma voor de uitgifte van obligaties werd opgestart op 1 juli 2020 en heeft een looptijd van 10 jaar, door Fluvius verlengbaar met maximaal 24 maanden. Hieronder vinden de huidige uitgiftes plaats. Deze uitgiftes worden gewaarborgd door de elf opdrachthoudende verenigingen van de Groep en zullen een minimum looptijd van 1 jaar hebben.

Van dit programma was op eind 2022 voor een bedrag van 2.500.000 k euro of 50,00% aan obligatieleningen uitgegeven.

Het EMTN-basisprospectus voorziet ook in de mogelijkheid om **groene obligaties** uit te geven, waarbij de netto opbrengsten van een uitgifte worden aangewend voor de financiering (of herfinanciering) van in aanmerking komende Groene Projecten. Met dit doel heeft Fluvius een Raamwerk Groene Financiering opgesteld dat een beschrijving bevat van welke investeringsprojecten in aanmerking komen voor groene financiering, hoe de klimaat- en duurzaamheidswinsten worden gemeten, en hoe verificatie en rapportering zal gebeuren.

Een overzicht van de leningen wordt opgenomen in de toelichting 'Leningen op lange en korte termijn'.

Informatie betreffende het aflossingsschema van de verschillende leningen op lange termijn.
Op eind 2022

(In duizenden EUR)	2022	1 jaar of minder	2-3 jaar	4-5 jaar	Meer dan 5 jaar
Obligatieleningen - retail	200.000	0	200.000	0	0
Obligatieleningen - EMTN	4.660.500	750.000	0	400.000	3.510.500
Obligatieleningen - privaat	450.000	10.000	0	50.000	390.000
Bankleningen - vaste rentevoet	1.741.113	128.260	241.200	557.024	814.628
Bankleningen - variabele intrestvoet	7.708	2.886	3.323	560	938
Bankleningen - met derivatenstructuur	257.029	67.363	90.331	59.851	39.483
Totaal	7.316.350	958.509	534.854	1.067.435	4.755.549
Totaal bullet aflossingen	5.891.343	760.000	219.682	811.161	4.100.500
Totaal exclusief bullet aflossingen	1.425.007	198.509	315.172	256.274	655.049

Op eind 2021

(In duizenden EUR)	2021	1 jaar of minder	2-3 jaar	4-5 jaar	Meer dan 5 jaar
Obligatieleningen - retail	200.000	0	0	200.000	0
Obligatieleningen - EMTN	4.460.500	500.000	750.000	400.000	2.810.500
Obligatieleningen - privaat	450.000	0	10.000	0	440.000
Bankleningen - vaste rentevoet	1.276.576	152.900	279.563	214.391	629.722
Bankleningen - variabele intrestvoet	12.215	4.508	5.885	648	1.174
Bankleningen - met derivatenstructuur	332.762	76.651	118.022	78.292	59.797
Totaal	6.732.053	734.059	1.163.470	893.331	3.941.193
Totaal bullet aflossingen	5.341.343	500.000	760.000	630.843	3.450.500
Totaal exclusief bullet aflossingen	1.390.710	234.059	403.470	262.488	490.693

Informatie betreffende het aflossingsschema van de leaseverplichtingen

(in duizenden EUR)	Leaseverplichtingen totaal	1 jaar of minder	1-3 jaar	3-5 jaar	Meer dan 5 jaar
2022	31.612	10.518	12.543	4.711	3.840
2021	41.473	12.094	18.172	6.670	4.537

Renterisico

De Groep heeft leningen op lange termijn opgenomen met een vaste en een variabele rentevoet.

Leningen met een variabele rente werden via swapcontracten omgezet naar een vaste rentevoet (zie toelichting 'Afgeleide financiële instrumenten'). Voor bepaalde leningen werd een forward swap contract afgesloten. Alle andere leningen werden opgenomen met een vaste rentevoet.

De intrestaflossingen voor de volgende jaren, berekend op basis van de couponrentevoet, is als volgt:

(In duizenden EUR)	2022	2021
In 2022		161.389
In 2023	137.839	131.499
In 2024	117.358	110.542
In 2025	86.501	79.873
In 2026	80.355	74.045
In 2027	72.004	65.889
In 2028 en volgende	366.621	339.038
Totaal	860.678	962.274

Andere

Meer informatie omtrent de risico's van de Groep en haar aandeelhouders is opgenomen in het EMTN-basisprospectus; editie 2022 m.b.t. het uitgifteprogramma voor obligatieleningen en de investor presentation van september 2022. Deze informatie kan geraadpleegd worden op de website van Fluvius System Operator www.fluvius.be

Reële waarde

De reële waarde van de financiële activa en passiva wordt gedefinieerd als het bedrag waartegen het instrument zou kunnen worden geruild in een lopende transactie tussen bereidwillige partijen, en niet in een gedwongen verkoop of liquidatieverkoop.

De reële waarde hiërarchie

De Groep gebruikt de volgende hiërarchische classificatie voor het bepalen en toelichten van de reële waarde van financiële instrumenten door middel van een waarderingstechniek:

Niveau 1: genoteerde (niet-aangepaste) prijzen op liquide markten voor identieke activa of passiva

Niveau 2: andere technieken waarvoor alle input met een significante weerslag op de opgenomen reële waarde hetzij direct, hetzij indirect kan worden waargenomen

Niveau 3: technieken die gebruik maken van input met een significante weerslag op de opgenomen reële waarde die niet gebaseerd is op waarneembare marktgegevens.

De volgende methodes en veronderstellingen worden gebruikt voor het schatten van de reële waarde:

Geldmiddelen en kortetermijnleningen, handelsvorderingen (na aftrek van voorzieningen), handelsschulden en overige schulden benaderen hun netto boekwaarde grotendeels wegens de korte looptijd van deze instrumenten.

De reële waarde van de beleggingen uit een niet-genoteerde markt is gebaseerd op de laatste beschikbare informatie, met onderscheid voor volgende beleggingen:

- ✓ Publi-T: reële waarde gebaseerd op laatste beschikbare balans met aanpassing voor de aangehouden investeringen in Elia door opname aan de aandelenkoers van Elia op rapporteringsdatum
- ✓ Publigas: reële waarde gebaseerd op extern waarderingsverslag
- ✓ Elia: reële waarde gebaseerd op aandelenkoers van Elia op rapporteringsdatum

- ✓ Andere ondernemingen: reële waarde gebaseerd op laatste beschikbare jaarinformatie.

De reële waarde van de GSC en WKK wordt opgenomen aan het gegarandeerd bedrag, zoals bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiedecreet.

De afgeleide financiële instrumenten zijn interestswaps. De toegepaste waarderingstechnieken zijn swapmodellen die gebruik maken van actuele waarde berekeningen. De modellen bevatten diverse soorten input waaronder termijenkoersen, rentecurves die worden bekomen op basis van de marktrente en afgeleiden uit marktprijzen van verschillende financiële producten die opgevraagd worden bij verschillende marktpartijen.

De reële waarde van genoteerde obligatieleningen is gebaseerd op de indicatieve noteringen op Bloomberg op datum van rapportering (Bloomberg is een vooraanstaande nieuwssite voor zakelijke en financiële markten, het levert wereldwijd economisch nieuws, koersen van futures, aandelenkoersen e.a.).

De reële waarde van de nog lopende genoteerde obligatieleningen, uitgegeven voor een totaal van 4.860,5 miljoen euro evolueert in functie van de marktrente. De reële waarde op 31 december 2022 bedraagt 4.370,0 miljoen euro en verschilt van de terugbetalingswaarde en de boekwaarde.

Op 31 december 2022 zijn de reële waarden als volgt:

(In duizenden EUR)	Reële waarde niveau 1	Reële waarde niveau 2	Reële waarde niveau 3	Boekwaarde
Overige beleggingen	53.076	2.731.059	5.219	2.789.354
Afgeleide financiële instrumenten	0	1.890	0	1.890
Langetermijnvorderingen, andere Groenestroom- en warmtekrachtcertificaten (GSC & WKC)	99.516	0	0	99.516
Handels- en overige vorderingen exclusief GSC en WKC	363.727	0	0	363.727
Kortetermijnvorderingen, andere	588.628	0	0	588.628
Geldmiddelen en kasequivalenten	8.362			8.362
	80.229	0	0	80.229
Totaal	1.193.538	2.732.949	5.219	3.931.706
Leningen op korte termijn	1.278.412	0	0	1.277.516
Leningen op lange termijn	5.906.216	0	0	6.335.497
Leaseverplichtingen	31.613			31.613
Afgeleide financiële instrumenten	0	2.076	0	2.076
Totaal kortlopende schulden, andere	755.536	0	0	755.536
Totaal	7.971.777	2.076	0	8.402.238

Op 31 december 2021 zijn de reële waarden als volgt:

(In duizenden EUR)	Reële waarde niveau 1	Reële waarde niveau 2	Reële waarde niveau 3	Boekwaarde
Overige beleggingen	45.481	2.363.494	4.992	2.413.967
Langetermijnvorderingen, andere	551.959	0	0	551.959
Groenestroom- en warmtekrachtcertificaten (GSC & WKC)	202.528	0	0	202.528
Handels- en overige vorderingen exclusief GSC en WKC	883.682	0	0	883.682
Geldmiddelen en kasequivalenten	89.336	0	0	89.336
Totaal	1.784.831	2.363.494	4.992	4.153.317
Leningen op korte termijn	1.229.855	0	0	1.218.743
Leningen op lange termijn	6.224.517	0	0	5.977.365
Leaseverplichtingen	41.473			41.473
Afgeleide financiële instrumenten	0	41.776	0	41.776
Totaal kortlopende schulden, andere	890.790	0	0	890.790
Totaal	8.386.635	41.776	0	8.170.147

De overige beleggingen opgenomen in niveau 3, betreffen bedrijvent centra en andere ondernemingen. De reële waardebeoordeling is gebaseerd op de laatst beschikbare Belgische jaarrekening die werd gepubliceerd bij de balanscentrale van de Nationale Bank van België. De berekening van de reële waarde is gebaseerd op deze informatie, rekening houdend met het aandeel in de onderneming.

Andere informatie

32 Verbonden partijen

Transacties tussen de OV's en hun dochtermaatschappijen (de verbonden ondernemingen) werden in de consolidatie geëlimineerd en zijn dus niet opgenomen in deze toelichting.

De vergoedingen die werden betaald aan de bestuurders, betreffen zitpenningen en verplaatsingsvergoedingen en bedragen 328.083,05 euro voor 2022 en 295.292,36 euro voor 2021.

De vergoedingen aan het managementcomité en de bestuurders (Fluvius System Operator Groep) bedroegen 4.167.718 euro en 4.264.522 euro voor 2021. Hiervan bedroeg de pensioenkost 211.540 euro voor 2022 en 205.203 euro voor 2021. Er werden geen andere voordelen in natura, opties op aandelen, kredieten of voorschotten gegeven ten gunste van de bestuurders.

Transacties van de Groep met de ondernemingen die een minderheidsbelang (Farys/TMVW), en De Watergroep (vanaf 2019) aanhouden, waren als volgt:

(In duizenden EUR)	2022	2021
Bedrag van de transacties		
Doorrekening van kosten aan de minderheidsbelangen	81.674	89.292
Doorrekening van kosten van de minderheidsbelangen	5.066	1.864
Bedrag van uitstaande saldi		
Handelsvorderingen	9.968	2.892
Handelsschulden	3.842	5

Transacties van de Groep met de geassocieerde deelnemingen (Atrias, Synductis en S-Lim) waren als volgt:

(In duizenden EUR)	2022	2021
Bedrag van de transacties		
Doorrekening van kosten aan de geassocieerde deelnemingen	2.853	2.198
Doorrekening van kosten van de geassocieerde deelnemingen	33.520	25.401
Bedrag van uitstaande saldi		
Handelsvorderingen	42.125	46.570
Handelsschulden	3.543	2.757

Lidmaatschap van professionele organisaties

Fluvius System Operator is lid van Synergrid vzw, een gemeenschappelijke belangenvereniging van de beheerders van netten in België van transmissie van elektriciteit, van vervoer van aardgas en van de distributie van elektriciteit en aardgas.

Fluvius System Operator is lid van de vereniging van Europese distributienetbeheerders voor Slimme Netten (EDSO for Smart Grids).

Gedurende 2022 werd voor de uitoefening van het mandaat van de commissaris voor de opdrachthoudende verenigingen een bedrag van 187 k euro betaald, ten gevolge van wettelijke opdrachten 225 k euro en voor fiscale en overige adviesverlening 163 k euro. De additionele diensten werden goedgekeurd door het Auditcomité

33 Verplichtingen en onzekerheden

(In duizenden EUR)	2022	2021
Huurwaarborgen gebouwen	1.442	1.442
Andere bankwaarborgen	884	884
Inpandgeving vorderingen	6.346	6.346
Totaal gegeven waarborgen	8.672	8.672
Ontvangen waarborgen van aannemers en leveranciers	100.110	80.805
Goederen gehouden door derden in hun naam, maar ten bate en voor risico van de Groep	733	183
Verplichting tot aankoop materiële vaste activa	3.524	3.431
Verplichting tot verkoop materiële vaste activa	159	142
Verplichting tot sanering	710	710

Uitstaande bestellingen in 2022 bedroegen 70.611 k euro (2021: 50.071 k euro). Verder zijn er diverse juridische geschillen tussen de OV's met verschillende partijen (voor een totaal van 27.880 k euro in 2022 en 27.249 k euro in 2021).

Eveneens dient een geschil te worden gemeld tussen Telenet en Proximus:

Naar aanleiding van de overname van de kabeltelevisieklienten en de vestiging van een erfpacht op het kabelnet door Telenet, heeft Proximus een vordering ingesteld bij de Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen tot vernietiging van de contracten en tot het verkrijgen van een schadevergoeding. In eerste aanleg werd deze vordering verworpen (vonnis van 6 april 2009). Hierop heeft Proximus hoger beroep ingesteld bij het Hof van Beroep te Antwerpen. De vordering van Proximus betrof het overmaken van de volledige documenten met betrekking tot het akkoord tussen Telenet, Interkabel en de kabelmaatschappijen. Tevens vorderde zij om deze akkoorden nietig te verklaren en op basis van een door haar besteld expertenrapport een schadevergoeding van 1,4 miljard euro te verkrijgen.

De voormelde overeenkomsten bevatten via een vrijwaringsmechanisme ten laste van Telenet wel een aansprakelijkheidsbeperking voor de kabelmaatschappijen. Daaruit volgt dat Interkabel en de kabelmaatschappijen, ingeval van een negatieve uitspraak, in principe slechts dienen tussen te komen in de eventuele schade van Proximus tot een bedrag van maximum 20.000 k euro.

Bij arrest van 18 december 2017 heeft het Hof van Beroep de vorderingen van Proximus integraal afgewezen.

Proximus heeft einde juni 2019 cassatieberoep ingesteld tegen dit arrest.

Op 22 januari 2021 heeft het Hof van Cassatie zich uitgesproken over dit cassatieberoep en beslist dat het arrest van het Hof van Beroep van Antwerpen deels vernietigd moet worden. De gedeeltelijke vernietiging heeft enkel betrekking op het punt dat het Hof van Beroep te Antwerpen onvoldoende heeft verantwoord waarom er geen nietigverklaring van de overeenkomst tussen Telenet en de OV's moet zijn maar spreekt zich hieromtrent niet uit. Om dit te onderzoeken en daarover een uitspraak te doen, wordt de zaak verzonden naar het Hof van Beroep van Brussel.

Het Hof van Cassatie heeft dus niet tot vernietiging beslist van de afwijzing van de vordering tot schadevergoeding door Proximus. Dit zou tot gevolg hebben dat het verzoek om schadevergoeding van Proximus definitief zou zijn afgewezen.

Op 16 juni 2021 heeft Proximus Telenet en de kabelmaatschappijen gedagvaard in beroep na cassatie. Proximus vordert middels deze procedure de nietigheid van de overeenkomsten tussen Telenet en de kabelmaatschappijen. Daarnaast vordert Proximus opnieuw een schadevergoeding (vooralnog begroot op 1 euro provisioneel) voor het foutief sluiten en in stand houden van de overeenkomsten. Verder vordert Proximus de staking van de uitvoering van de overeenkomsten en wil zij een prejudiciële vraag laten stellen ingeval er zou worden overwogen dat geen rechtsherstel/schadeherstel op grond van de schending van de beginselen van gelijkheid en transparantie voor Proximus mogelijk zou zijn. In de eerste beroepsconclusie die Proximus neergelegd heeft na de dagvaarding in beroep na cassatie werd haar provisionele schadeclaim nog niet begroot. Ook in de laatste conclusie van Proximus die neergelegd werd in december 2022 is de door haar geclaimde schade nog steeds niet begroot en blijft haar vordering beperkt tot 1 euro provisioneel. Proximus vraagt het debat over de precieze omvang van de schade pas in een tweede fase, na een tussenarrest door het Hof over de aansprakelijkheid van Telenet en/of de Intercommunales, te laten behandelen. Ondergeschikt vraagt Proximus de aanstelling van een gerechtsdeskundige met de opdracht advies te geven over de schade. De Fluvius-DNB's moeten hun laatste conclusie neerleggen tegen uiterlijk 27 februari 2023. De pleitdatum is nog niet bekend.

Op 3 september 2019 deed zich een gasexplosie voor te Wilrijk, Ridderveld. Hierbij werd één dodelijk slachtoffer betreurd. Op de pleitzitting voor de Correctionele Rechtbank van Antwerpen van 17 maart 2021 vroeg het Openbaar Ministerie de vrijspraak voor de beide gedagvaarde managers van Fluvius (de CEO en de Directeur Netuitbating), omdat het Openbaar Ministerie van oordeel is dat zij niet persoonlijk verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor de gebeurtenissen. Voor Fluvius System Operator zelf vorderde de procureur een eenvoudige schuldverklaring. Fluvius zelf heeft uitgebreid geargumenteed om aan te tonen dat het bedrijf, zijn verantwoordelijken en medewerkers geen schuld treft in deze tragische gebeurtenissen. De rechtbank heeft op 27 april 2021 uitspraak gedaan waarbij beide managers strafrechtelijk werden vrijgesproken. Voor Fluvius System Operator werd strafrechtelijk de opschorting van straf uitgesproken en Fluvius werd voor alle burgerlijke claims veroordeeld. Hiertegen werd ondertussen hoger beroep aangetekend en heeft een zitting plaats gevonden op 18 mei 2022. Naar aanleiding van deze zitting heeft het Hof van Beroep op 1 juni 2022 beslist om de deskundige uit de burgerrechtelijke procedure in kortgeding ook aan te duiden voor het strafrechtelijke luik. Hij moet zijn verslag indienen tegen 31 januari 2023. De pleitzitting is nu voorzien op 29 maart 2023.

De Groep heeft juridische procedures hangende waarvoor het risico op verlies mogelijk doch niet waarschijnlijk is en waarvoor bijgevolg ook geen voorzieningen werden aangelegd. Op dit moment kan de waarschijnlijke timing van de afwikkeling niet worden ingeschat.

34 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich na de balansdatum geen materiële gebeurtenissen voorgedaan die aanleiding zouden geven tot bekendmaking of wijziging van de financiële staten per 31 december 2022.

35 Lijst van de ondernemingen opgenomen in de consolidatie

Hieronder de lijst van de ondernemingen die opgenomen werden in de consolidatie:

Op 31 december 2022

Onderneming	Zetel	Aandelen in bezit %	Stemrecht %
Opdrachthoudende verenigingen *			
Fluvius Antwerpen	Antwerpsesteenweg 260, 2660 Antwerpen-Hoboken		
Fluvius Limburg	Trichterheideweg 8, B-3500 Hasselt		
Gaselwest	President Kennedypark 12, B-8500 Kortrijk		
Imewo	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle		
Fluvius West	Noordlaan 9, B-8820 Torhout		
Intergem	Administratief Centrum (AC), Franz Courtensstraat 11, B-9200 Dendermonde		
Iveka	Koningin Elisabethlei 38, B-2300 Turnhout		
Iverlek	Aarschotsesteenweg 58, B-3012 Willese-Leuven		
PBE	Diestsesteenweg 126, B-3210 Lubbeek		
Riobra	Oude Baan 148, B-3210 Lubbeek		
Sibelgas	Stadhuis, Grote Markt, 1800 Vilvoorde		
Dochterondernemingen			
Fluvius System Operator cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	100,00	100,00
De Stroomlijn cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	62,17	62,17
Interkabel Vlaanderen cv	Trichterheideweg 8, B-3500 Hasselt	100,00	100,00
Deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen			
Atrias cv	Kanselarijstraat 17a, B-1000 Brussel	50,00	50,00
Synductis cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	34,38	34,38
S-Lim cv	Trichterheideweg 8, B-3500 Hasselt	50,00	50,00
Andere ondernemingen			
Fluvius OV	Trichterheideweg 8, B-3500 Hasselt	Nvt	Nvt

* Contactadres: Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle

Op 31 december 2021

Onderneming	Zetel	Aandelen in	
		bezit %	Stemrecht %
Opdrachthoudende verenigingen *			
Fluvius Antwerpen	Antwerpsesteenweg 260, 2660 Antwerpen-Hoboken		
Fluvius Limburg	Trichterheideweg 8, B-3500 Hasselt		
Gaselwest	President Kennedypark 12, B-8500 Kortrijk		
Imewo	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle		
Fluvius West	Noordlaan 9, B-8820 Torhout		
Intergem	Administratief Centrum (AC), Franz Courtensstraat 11, B-9200 Dendermonde		
Iveka	Koningin Elisabethlei 38, B-2300 Turnhout		
Iverlek	Aarschotsesteenweg 58, B-3012 Willese-Leuven		
PBE	Diestsesteenweg 126, B-3210 Lubbeek		
Riobra	Oude Baan 148, B-3210 Lubbeek		
Sibelgas	Stadhuis, Grote Markt, 1800 Vilvoorde		
Dochterondernemingen			
Fluvius System Operator cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	100,00	100,00
De Stroomlijn cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	62,17	62,17
Interkabel Vlaanderen cv	Trichterheideweg 8, B-3500 Hasselt	100,00	100,00
Deelnemingen in joint ventures en geassocieerde deelnemingen			
Atrias cv	Kanselarijstraat 17a, B-1000 Brussel	50,00	50,00
Synductis cv	Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle	34,47	34,47
S-Lim cv	Trichterheideweg 8, B-3500 Hasselt	50,00	50,00
Andere ondernemingen			
Fluvius OV	Trichterheideweg 8, B-3500 Hasselt	Nvt	Nvt

* Contactadres: Brusselsesteenweg 199, B-9090 Melle

De Fluvius Economische Groep bevat eveneens de onderneming **Fluvius OV**. In deze onderneming werden vanaf 1 april 2019 alle statutaire medewerkers van de ex-Infrac OV's ondergebracht. Vanuit Fluvius OV is het personeel gedetacheerd naar Fluvius System Operator cv. Alle ex-Infrac gemeenten zijn aandeelhouder in Fluvius OV.

De onderneming Fluvius System Operator cv vormt samen met haar dochterondernemingen De Stroomlijn, Atrias en Synductis de (juridische) '**Fluvius System Operator groep**'. Deze groep maakt haar IFRS resultaten bekend die kunnen worden geraadpleegd op de website www.fluvius.be.

Werken in een gereguleerde omgeving

36 Elektriciteit en gas

Hernieuwing van de toestemming om een beroep te doen op de werkmaatschappij

De Vlaamse energieregulator VREG heeft bij beslissing van 24 februari 2015 toestemming verleend aan de distributienetbeheerders om een beroep te doen op de diensten van Eandis System Operator cv als werkmaatschappij voor elektriciteit. Deze toestemming was geldig vanaf 5 september 2014 en is geldig voor een periode van twaalf jaar.

Naar aanleiding van de structuuraanpassingen gaf de VREG toestemming aan de distributienetbeheerders Fluvius Antwerpen, Fluvius Limburg, Fluvius West, Gaselwest, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, PBE en Sibelgas om een beroep te doen op werkmaatschappij Fluvius System Operator cv en dit tot 25 september 2026.

Erkenning van de distributienetbeheerders

De Vlaamse energieregulator VREG heeft per brief van 6 februari 2015 haar beslissing van 3 februari 2015 tot hernieuwing van de aanwijzing van de hierboven vermelde DNB's als elektriciteitsdistributienetbeheerder gemeld. Deze aanwijzing geldt voor een periode van twaalf jaar vanaf 5 september 2014.

Op 29 september 2015 besliste de VREG om de termijn van aanwijzing van de hierboven vermelde DNB's (behalve PBE die geen aardgasnetten beheert) als aardgasdistributienetbeheerder te hernieuwen voor een periode van twaalf jaar die een aanvang neemt op 14 oktober 2015.

Gereguleerde tariefmethodologie

De Groep werkt in een gereguleerde omgeving waarbij het Energiedecreet de richtlijnen vastlegt. Als gevolg van de zesde staatshervorming heeft de VREG – Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt - vanaf 1 juli 2014 de bevoegdheid van de CREG, federale regulator, overgenomen om de tariefmethodologie (voor elektriciteit en gas) te bepalen voor de distributienetbeheerders in het Vlaamse Gewest.

De distributienetbeheerders dienen binnen dit kader hun tariefvoorstellen in te dienen. Ieder jaar wordt het toegelaten inkomen dat de DNB kan behalen uit de distributienettarieven vastgelegd door de regulator. Dit vastgelegd inkomen wordt door de DNB omgezet in tariefvoorstellen.

De regulator ziet toe op de correcte toepassing hiervan.

Jaarlijks dient iedere DNB te rapporteren aan de VREG over de reële endogene en exogene kosten. Deze rapportering wordt geattesteerd door de revisor.

De endogene kosten zijn de kosten voor de uitbouw en het beheer van het distributienet. De DNB heeft controle over deze kosten. Deze kosten bevatten de operationele kosten, afschrijvingen en de kost van kapitaal. Het verschil tussen de opbrengsten uit de distributienettarieven voor de endogene kosten en de endogene kosten vormt de winst voor de DNB. Deze winst kan aangewend worden als vergoeding voor de aandeelhouders voor hun inbreng (dividenduitkering) en als financiering voor investeringen. De opbrengsten uit de distributienettarieven zijn echter geplafonneerd, waardoor een stimulans ontstaat om efficiënt met de beschikbare middelen om te gaan. Het toegelaten inkomen van de endogene kosten wordt bepaald op basis van deze efficiëntieprikkels en een trendberekening. Het verschil tussen de werkelijke endogene kosten en opbrengsten kan zowel een bonus, dan wel een malus voor de netbeheerder betekenen.

De exogene kosten zijn kosten waarover de DNB geen controle heeft. Ze bevatten voornamelijk de transmissienettarieven van Elia evenals de kosten van doorvoer, te betalen retributies aan steden en gemeenten, REG-premies, kosten (inclusief kapitaalkostvergoeding) van het opkopen van GSC en WKC's, afbouw van het regulatorisch actief/passief en de lasten van niet-gekapitaliseerd aanvullend pensioen. Deze kosten worden doorgerekend in de distributienettarieven. Het toegelaten inkomen van de exogene kosten is gelijk aan het te verwachten bedrag aan kosten. Het

verschil tussen de werkelijke exogene kosten en opbrengsten wordt later (in een volgende tarifaire periode) verrekend.

Gereguleerde tariefmethodologie 2021-2024

Het Energiedecreet bepaalt dat de regulator overleg moet plegen met de netbeheerder vooraleer een beslissing te nemen over een nieuwe tariefmethodologie.

In de eerste helft van 2020 werd het formeel overleg tussen Fluvius en de VREG opgestart. De VREG houdt publieke marktconsultaties en zal al dan niet rekening houdend met de opmerkingen, beslissen over de nieuwe tariefmethodologie voor de periode 2021-2024.

Op 13 augustus 2020 heeft de VREG de tariefmethodologie gepubliceerd voor de distributie van elektriciteit en aardgas gedurende de periode 2021-2024.

De VREG stelde een aanpassing aan de tariefstructuur voor zodat deze naar de toekomst toe de kosten voor het gebruik van het net beter weerspiegelt en de kosten evenwichtiger toewijst aan de verschillende netgebruikers. Daardoor zullen vanaf 2023 de netkosten aangerekend worden op basis van capaciteit (vermogen uitgedrukt in kW) i.p.v. op basis van volume (afgenomen kWh).

Maatregelen en effecten van de tariefmethodologie 2021-2024

De nieuwe tariefmethodologie voor de periode 2021-2024 heeft een negatieve impact op de gereguleerde inkomsten en ook op de winstgevendheid van de DNB's. De redenen hiervoor zijn de daling van de Gewogen Gemiddelde Kapitaalkost (Weighted Average Cost of Capital - WACC) en de daling van de vergoedingsbasis. De vergoeding op de meerwaarde op de gereguleerde activa (Regulated Asset Base – RAB) wordt immers stapsgewijs afgebouwd over een periode van acht jaar. Als gevolg hiervan krijgen de DNB's minder middelen om hun taken en opdrachten uit te voeren en daalt de gereguleerde winst die aan de aandeelhouders kan worden toegewezen.

De Groep werkte op verschillende gebieden acties uit om de 'financiële gezondheid' van de DNB's te kunnen vrijwaren. Er werden verschillende **milderende maatregelen** genomen waaronder een aanvraag tot **voorschottenregeling**. Aangezien het Toegelaten Inkomen door de VREG werd vastgelegd op basis van de trendmethodologie die zich baseert op de endogene kosten in de periode 2015-2019 ontstaat bij een versnelde kostenstijging een discrepantie tussen de gemaakte kosten en de corresponderende opbrengsten. Dat is vooral het geval wanneer grote, nieuwe projecten worden opgestart, zoals de uitrol van digitale meters.

De VREG erkende deze problematiek en heeft door middel van voorschotten het endogeen inkomen van 2021 verhoogd met 42.830 k euro (14.040 k euro voor elektriciteit en 28.790 k euro voor gas). Ieder jaar zal de VREG de hoogte van de voorschotten bepalen. De terugbetalingswijze dient nog verder uitgewerkt te worden.

Verder heeft de Groep bijkomende financiële criteria uitgewerkt voor **investeringsuitgaven** en is een programma opgestart om de door de VREG opgelegde **kostenbesparingen** ten belope van 150 miljoen euro te realiseren tegen 2024.

Om het eigen vermogen van de individuele DNB's en de Groep zo sterk mogelijk te behouden werd een aangepaste **dividendpolitiek** (voor het segment elektriciteit en gas) uitgewerkt waarbij de ratio (op basis van BE-GAAP cijfers) Eigen Vermogen ten opzichte van de Regulated Asset Base als basis gehanteerd wordt. Deze vernieuwing werd vanaf 2022 toegepast (zie ook toelichting 'Eigen vermogen').

Tarieven 2021

Op 8 oktober 2020 besliste de VREG over de vaststelling van het toegelaten inkomen van de elektriciteits- en aardgasdistributenetbeheerders uit hun periodieke distributienettarieven 2021 overeenkomstig de tariefmethodologie 2021-2024.

Op 15 december 2020 heeft de VREG de distributienettarieven voor elektriciteit en aardgas voor Vlaanderen goedgekeurd voor de periode vanaf 1 januari 2021 t.e.m. 31 december 2021.

De daling van de distributienettarieven is het gevolg van de lagere kapitaalkostenvergoeding, de bijsturing in de vergoeding voor de herwaarderingsmeerwaarden en de opgelegde besparingen naar aanleiding van de fusie.

Tarieven 2022

Op 22 december 2021 heeft de VREG de distributienettarieven voor 2022 bekendgemaakt. Deze tarieven voor elektriciteit en gas, die het toegelaten inkomen van de distributienetbeheerders bepalen, dalen ten opzichte van 2021. Deze daling was mogelijk door beslissingen van de overheid omtrent de verkoop van GSC, de aanrekening van de openbaredienstverplichtingen en de omvorming van federale toeslagen naar bijzondere accijnzen.

Vanaf 1 juli 2022 zou de aanrekening voor elektriciteit volgens een capaciteitstarief gebeuren met de aanrekening grotendeels op basis van het gemiddelde hoogste maandelijks kwartiervermogen in plaats van de afgenomen kilowattuur per jaar (uitgesteld naar 1 januari 2023).

Op 7 oktober 2022 heeft de VREG het **toegelaten inkomen** voor het jaar 2023 vastgesteld.

Het toegelaten inkomen voor de DNB's daalde vijf jaar op rij maar in 2023 stijgt het toegelaten inkomen voor elektriciteit met 2% en voor gas met 11%. Deze stijging is voornamelijk toe te schrijven aan de stijgende inflatie gedurende 2022. De toename voor elektriciteit werd beperkt door bijkomende maatregelen die werden bekomen van de Vlaamse overheid (een vergoeding van 148 miljoen euro als compensatie voor de opkoop van certificaten) en extra inspanningen door Fluvius (het vervroegd terugbetalen van de toegekende voorschotten van 72 miljoen euro) en geen nieuwe voorschotten voor 2023 (voor elektriciteit en energietransitie) op te vragen.

Op 21 november 2022 keurde de VREG de **nettarieven voor 2023** goed.

Op 6 juli 2022 besliste de VREG om een geldboete op te leggen aan de distributienetbeheerders naar aanleiding van het niet-naleven van de verplichting om maandelijks gebruiksgegevens door te sturen naar leveranciers om hun klanten te informeren. Deze boete zal een aanvang nemen vanaf 1 april 2023.

Fluvius stelt alles in het werk om zo snel als mogelijk remediërende maatregelen te nemen zodat de boete kan vermeden worden. Dit voorstel werd aan de VREG voorgelegd.

Boekhoudkundige verwerking

De regulatoire verschillen worden op specifieke balansrekeningen geboekt en worden 'regulatoire saldi' genoemd sinds de tariefmethodologie door de VREG wordt bepaald. De bewegingen van deze rekeningen (toevoegingen, recuperaties en regularisaties) vormen samen met de federale bijdrage de regulatoire overdrachten.

Hieronder het overzicht van de samenstelling van de netto vorderingen regulatorief actief/passief, federale bijdrage en regulatorie saldi van het afrekeningsmechanisme per jaar.

(In duizenden EUR)	2022	2021
Overdrachten 2021	0	-14.824
Overdrachten 2022	270	0
Totaal federale bijdrage	270	-14.824
Overdrachten 2016	0	38
Overdrachten 2017	0	-1.234
Overdrachten 2018	0	-37.519
Overdrachten 2019	0	-9.140
Overdrachten 2020	5.504	5.904
Overdrachten 2021	-135.116	-129.018
Overdrachten 2022	144.718	0
Totaal regulatorie saldi	15.106	-170.969
Totaal netto nog te verrekenen	15.376	-185.793
waarvan - Kortlopende vordering/(schulden)	15.376	-185.793

Reconciliatie van het afrekenmechanisme

(In duizenden EUR)	2022	2021
Vorderingen/(schulden) op 1 januari	-185.793	-107.374
Betaling/ontvangst CREG federale bijdrage	14.824	11.478
Recuperatie overdrachten	0	2.231
Toevoegingen overdrachten 2021	0	-14.824
Toevoegingen overdrachten 2022	270	0
Totaal bewegingen federale bijdrage	15.094	-1.115
Toevoegingen overdrachten 2020	0	-1.243
Toevoegingen overdrachten 2021	-16	-129.018
Toevoegingen overdrachten 2022	144.718	0
Recuperatie overdrachten 2015	0	50
Recuperatie overdrachten 2016	-38	-36
Recuperatie overdrachten 2017	1.234	885
Recuperatie overdrachten 2018	37.519	37.820
Recuperatie overdrachten 2019	9.140	9.135
Recuperatie overdrachten 2020	-400	5.103
Recuperatie overdrachten 2021	-6.082	0
Totaal bewegingen regulatoire saldi	186.075	-77.304
Totaal van de bewegingen	201.169	-78.419
Bewegingen via de resultatenrekening	186.345	-89.897
Betaling/ontvangst CREG federale bijdrage	14.824	11.478
Vorderingen/(schulden) op het einde van de verslagperiode	15.376	-185.793

Op 19 juli 2022 heeft de VREG de regulatoire saldi voor elektriciteit en gas met betrekking tot het boekjaar 2021 goedgekeurd, behoudens een bijkomende op te nemen kost van 16 k euro.

Hierbij vestigen wij de aandacht op het feit dat de overgedragen saldi met betrekking tot boekjaar 2022 zo goed mogelijk werden ingeschat, rekening houdende met alle beschikbare informatie. Er zal echter maar zekerheid zijn over deze bedragen na de definitieve goedkeuring van deze saldi door de VREG. Deze onzekerheid houdt in dat de controle door de regulator nog aanleiding zou kunnen geven tot bijkomende delta's die dan achteraf nog dienen verwerkt te worden via aanpassingen van het regulatorisch actief/passief of via het resultaat van het volgende boekjaar.

Momenteel zijn er geen specifieke IFRS-richtlijnen i.v.m. de boekhoudkundige verwerking van het afrekeningsmechanisme in een gereguleerde omgeving.

Op 30 januari 2014 publiceerde de IASB een nieuwe standaard 'IFRS 14 Regulatory Deferral Accounts'. Deze nieuwe standaard is van toepassing voor "first time adopters" en laat opname van gereguleerde activa en passiva toe in afzonderlijke rubrieken van de balans en de winst- en verliesrekening. De Europese Unie heeft deze standaard nog niet goedgekeurd, maar wacht op de definitieve standaard.

Op 28 januari 2021 publiceerde de IASB een ontwerp voor de gereguleerde activa en passiva 'Exposure Draft ED/2021/1 Regulatory Assets and Regulatory Liabilities'. Naar aanleiding van de

ontvangen feedback werkt de IASB aan de verdere uitwerking van de nieuwe standaard. Er werd nog geen datum vastgesteld om deze standaard te publiceren.

37 Riolering

Werking

De rioleringsactiviteit van de Groep vindt haar oorsprong in het **Waterdecreet**, nu opgenomen in het zogenaamde Waterwetboek (decreet integraal waterbeleid).

Dit Decreet stelt dat de saneringsverplichting die op de gemeenten rust, door de gemeente o.a. kan toevertrouwd worden aan een intergemeentelijk samenwerkingsverband.

Het Decreet leidde in 2005 tot de invoering van de gemeentelijke saneringsbijdrage (drinkwaterverbruikers) en in 2006 tot de gemeentelijke saneringsvergoeding (eigen waterwinners). Het decreet stelt dat de saneringsbijdrage en -vergoeding bestemd zijn voor de financiering van de gemeentelijke saneringsverplichting. De gemeentelijke saneringsbijdrage respectievelijk -vergoeding moet dus aangewend worden voor investerings- of onderhoudsuitgaven die hun oorsprong vinden nadat een gemeentelijke saneringsbijdrage respectievelijk -vergoeding in de betrokken gemeente werd aangerekend en in de mate dat de uitgaven niet gesubsidieerd of bekostigd worden door het Vlaams Gewest.

Binnen de Groep deden de toetredende gemeenten volledige inbreng van hun rioleringsinfrastructuur, rechten en plichten (capex) in de opdrachthoudende verenigingen (Fluvius Limburg, Fluvius West, Riobra en Fluvius Antwerpen). Hierdoor staat de Groep in voor de uitvoering van alle werken (capex en opex) aan het rioleringsnetwerk.

De opbrengsten uit de rioleringsactiviteit kunnen in drie grote categorieën ingedeeld worden.

De eerste categorie zijn de **saneringsbijdragen en -vergoedingen** die ontvangen worden van de drinkwatermaatschappijen. Conform de omzendbrief (LNE2013/2) kunnen deze bijdragen en vergoedingen uitsluitend aangewend worden voor investeringen in het rioleringsnet of uitgaven voor onderhoud gerelateerd aan het rioleringsnet. In de periode 2023-2027 is het maximumtarief van toepassing noodzakelijk om de financiering van de toenemende investeringsprojecten te kunnen uitvoeren.

De tweede categorie zijn de tussenkomsten bij nieuwe aansluitingen en de **vergoedingen** die aan **verkavelaars** worden aangerekend indien de verkavelaar gebruik maakt van bestaande wegenis. Bij aanleg van verkavelingen zonder bestaande wegenis dient de verkavelaar zelf de rioleringsinfrastructuur te financieren en daarna kosteloos aan de Groep over te dragen.

Een derde categorie zijn de **kapitaalsubsidies**. Indien de projecten door het Vlaams Gewest, via de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) als regulator, als prioritair beschouwd worden, kan een subsidie bekomen worden die 75% bedraagt van de in aanmerking komende investeringen, de zogenaamde "subsidieerbare werken". De Groep voert de werken uit en int de subsidie van het Vlaams Gewest. Na voltooiing van 20% van de werken kan een eerste schijf van 80% van de subsidie aangevraagd worden. Het saldo van de subsidie wordt uitbetaald bij definitieve oplevering. Indien geen Vlaamse subsidies kunnen bekomen worden, kan een gemeente beslissen om het project toch te laten doorgaan door zelf in plaats van het Vlaams Gewest de investeringen te subsidiëren.

Rioleringsfonds

De tussenkomsten van de gemeenten resulteren niet steeds in een effectieve cashuitwisseling aangezien de gemeenten hiervoor het rioleringsfonds kunnen aanwenden. Dit fonds is tot stand gekomen als maatregel om de impact van de investeringen in de riolering op de gemeentelijke begrotingen te milderen.

De middelen van het rioleringsfonds kunnen enkel gebruikt worden binnen de krijtlijnen bepaald in de ministeriële omzendbrief m.b.t. de aanwending van de gemeentelijke saneringsbijdrage en -vergoeding.

Regulering

De rioleringsactiviteit is onderworpen aan het toezicht van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) die als regulator verantwoordelijk is voor zowel het economisch als het ecologisch toezicht.

De gemeentelijke saneringsbijdrage en -vergoeding is wettelijk geplafonneerd op 1,4 maal de bovengemeentelijke bijdrage.

Zowel de bovengemeentelijke als de gemeentelijke saneringsbijdragen en -vergoedingen maken deel uit van de integrale waterfactuur. De Groep rekent de door de drinkwatermaatschappij gefactureerde bijdragen en vergoedingen aan, met inhouding van een kostenpercentage. Deze inhouding is voor de drinkwatermaatschappijen de vergoeding voor administratie en werkingskosten.

Visie 2050

Fluvius heeft haar visienota opgemaakt omtrent de uitbouw van riolering en de manier waarop de onderneming kan bijgedragen om de waterproblematiek ten gevolge van de klimaatwijziging en de toenemende bevolkingsgroei in Vlaanderen aan te pakken.

Fluvius zal werken rond vier doelstellingen die bepalen dat het drinkwaterverbruik dient te dalen, dat het water herbruikbaar is met een maximaal circulair gebruik en de (her)installatie van de natuurlijke cyclus voor regenwater, de rioleringsnetten future proof te zijn en de informatie van het rioolstelsel beschikbaar gesteld zal worden aan de gebruikers van het systeem. Verdere actiepunten voor ieder van deze doelstellingen werden uitgewerkt.

Verslag van de onafhankelijke auditor aan de aandeelhouders van de Vlaamse distributienetbeheerders over de geconsolideerde jaarrekening van de Economische Groep Fluvius over het boekjaar afgesloten op 31 december 2022

Wij brengen u verslag uit als onafhankelijke auditor over de geconsolideerde jaarrekening van de Economische Groep Fluvius ("de Groep"). Dit verslag omvat ons oordeel over de geconsolideerde balans op 31 december 2022, de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen, en het geconsolideerde kasstroomoverzicht van het boekjaar afgesloten op 31 december 2022 en over de toelichting (alle stukken gezamenlijk de "Geconsolideerde Jaarrekening") en omvat tevens ons verslag betreffende overige door wet- en regelgeving gestelde eisen. Deze verslagen zijn één en ondeelbaar. De Geconsolideerde Jaarrekening van de Economische Groep Fluvius bestaat uit elf Optrachthoudende Verenigingen (OVs): Gaselwest, Imewo, Intergem, Iveka, Iverlek, Sibelgas, Fluvius West, Fluvius Limburg, Fluvius Antwerpen, PBE en Riobra die gezamenlijk controle uitoefenen over Fluvius System Operator CV en haar dochterondernemingen (De Stroomlijn CV, Synductis CV en Atrias CV) en Fluvius OV (allemaal samen "de Vennootschappen").

Verslag over de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening

Oordeel zonder voorbehoud

Wij hebben de wettelijke controle uitgevoerd van de Geconsolideerde Jaarrekening van de Economische Groep Fluvius, die de geconsolideerde balans op 31 december 2022 omvat, alsook de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen en het geconsolideerde kasstroomoverzicht over het boekjaar afgesloten op die datum en de toelichting, met een geconsolideerd balanstotaal van € 17.242.497 duizend en waarvan de geconsolideerde resultatenrekening afsluit met een winst van het boekjaar van € 345.748 duizend.

Naar ons oordeel geeft de Geconsolideerde Jaarrekening een getrouw beeld van het geconsolideerde eigen vermogen en van de geconsolideerde financiële positie van de Groep op 31 december 2022, alsook van de geconsolideerde resultaten en de geconsolideerde kasstromen voor het boekjaar dat op die datum is afgesloten, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd door de Europese Unie ("IFRS") en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften.

Basis voor ons oordeel zonder voorbehoud

We hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met de International Standards on Auditing ("ISA's") die van toepassing zijn in België. Wij hebben bovendien de door International Auditing and Assurance Standards Board ("IAASB") goedgekeurde ISA's toegepast die van toepassing zijn op huidige afsluitingsdatum en nog niet goedgekeurd zijn op nationaal niveau. Onze verantwoordelijkheden uit hoofde van die standaarden zijn nader beschreven in het gedeelte "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening" van ons verslag.

Wij hebben alle deontologische vereisten die relevant zijn voor de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening in België nageleefd, met inbegrip van deze met betrekking tot de onafhankelijkheid.

Wij hebben van het managementcomité en van de aangestelden van de Vennootschap de voor onze controle vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van bepaalde aangelegenheden

Zonder afbreuk te doen aan ons hierboven tot uitdrukking gebracht oordeel, vestigen wij de aandacht

op de toelichting 36 bij de Geconsolideerde Jaarrekening die de specifieke aspecten beschrijft van de regelgeving en tarieven en de bijhorende boekhoudkundige behandeling, alsook de onzekerheden verbonden aan de saldi voortvloeiend uit het reguleringsmechanisme dewelke door de Vlaamse regulator voor gas en elektriciteit, de VREG, nog dienen goedgekeurd te worden.

Verantwoordelijkheden van het managementcomité voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening

Het managementcomité is verantwoordelijk voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met IFRS en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en reglementaire voorschriften, alsook voor een systeem van interne beheersing die het bestuursorgaan noodzakelijk acht voor het opstellen van de Geconsolideerde Jaarrekening die geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten.

In het kader van de opstelling van de Geconsolideerde Jaarrekening is het managementcomité verantwoordelijk voor het inschatten van de mogelijkheid van de Vennootschap om haar continuïteit te handhaven, het toelichten, indien van toepassing, van aangelegenheden die met continuïteit verband houden en het gebruiken van de continuïteitsveronderstelling tenzij het managementcomité het voornemen heeft om de Vennootschap te vereffenen of om de bedrijfsactiviteiten stop te zetten of geen realistisch alternatief heeft dan dit te doen.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle over de Geconsolideerde Jaarrekening

Onze doelstellingen zijn het verkrijgen van een redelijke mate van zekerheid over de vraag of de Geconsolideerde Jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of van fouten en het uitbrengen van een commissarisverslag waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoog niveau van zekerheid, maar is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de ISA's is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer die bestaat. Afwijkingen kunnen zich voordoen als gevolg van fraude of fouten en worden als van materieel belang beschouwd indien redelijkerwijs kan worden

verwacht dat zij, individueel of gezamenlijk, de economische beslissingen genomen door gebruikers op basis van de Geconsolideerde Jaarrekening, beïnvloeden.

Bij de uitvoering van onze controle leven wij het wettelijk, reglementair en normatief kader dat van toepassing is op de controle van de Geconsolideerde Jaarrekening in België na. De wettelijke controle biedt geen zekerheid omtrent de toekomstige levensvatbaarheid van de Vennootschap en van de Groep, noch omtrent de efficiëntie of de doeltreffendheid waarmee het managementcomité de bedrijfsvoering van de Vennootschap en van de Groep ter hand heeft genomen of zal nemen. Onze verantwoordelijkheden inzake de door het managementcomité gehanteerde continuïteitsveronderstelling staan hieronder beschreven.

Als deel van een controle uitgevoerd overeenkomstig de ISA's, passen wij professionele oordeelsvorming toe en handhaven wij een professioneel-kritische instelling gedurende de controle. We voeren tevens de volgende werkzaamheden uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de Geconsolideerde Jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat die het gevolg is van fraude of fouten, het bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden die op deze risico's inspelen en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Het risico van het niet detecteren van een van materieel belang zijnde afwijking is groter indien die afwijking het gevolg is van fraude dan indien zij het gevolg is van fouten, omdat bij fraude sprake kan zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten om transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van het systeem van interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in het systeem van interne beheersing dat relevant is voor de

controle, met als doel controlewerkzaamheden op te zetten die in de gegeven omstandigheden geschikt zijn maar die niet zijn gericht op het geven van een oordeel over de effectiviteit van het systeem van interne beheersing van de Vennootschap en van de Groep;

- het evalueren van de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van de door het managementcomité gemaakte schattingen en van de daarop betrekking hebbende toelichtingen;
- het concluderen van de aanvaardbaarheid van de door het managementcomité gehanteerde continuïteitsveronderstelling, en op basis van de verkregen controle-informatie, concluderen of er een onzekerheid van materieel belang bestaat met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden die significante twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de Vennootschap en de Groep om de continuïteit te handhaven. Als we besluiten dat er sprake is van een onzekerheid van materieel belang, zijn wij ertoe gehouden om de aandacht in ons commissarisverslag te vestigen op de daarop betrekking hebbende toelichtingen in de Geconsolideerde Jaarrekening of, indien deze toelichtingen inadequaat zijn, om ons oordeel aan

te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot op de datum van ons commissarisverslag. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de continuïteit van de Vennootschap of van de Groep niet langer gehandhaafd kan worden;

- het evalueren van de algehele presentatie, structuur en inhoud van de Geconsolideerde Jaarrekening, en of deze Geconsolideerde Jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen weergeeft op een wijze die leidt tot een getrouw beeld.

Wij communiceren met het managementcomité, onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing die we identificeren gedurende onze controle.

Omdat we de eindverantwoordelijkheid voor ons oordeel dragen, zijn we ook verantwoordelijk voor het organiseren, het toezicht en het uitvoeren van de controle van de dochterondernemingen van de Groep. In die zin hebben wij de aard en omvang van de controleprocedures voor deze entiteiten van de Groep bepaald.

Verslag betreffende de overige door wet- en regelgeving gestelde eisen

Vermeldingen betreffende de onafhankelijkheid

Ons bedrijfsrevisorenkantoor en ons netwerk hebben geen opdrachten verricht die onverenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening en zijn in de loop van ons mandaat onafhankelijk gebleven tegenover de Vennootschap.

De honoraria voor de bijkomende opdrachten die verenigbaar zijn met de wettelijke controle van de Geconsolideerde Jaarrekening bedoeld in artikel 3:65 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen werden correct vermeld en uitgesplitst in de toelichting bij de Geconsolideerde Jaarrekening.

Gent, 30 maart 2023

EY Bedrijfsrevisoren BV
Commissaris
Vertegenwoordigd door

Marnix Van Dooren *
Partner
* Handelend in naam van een BV

Ref. 23MVD0131

Question	Answer
Company name, add legal entity type if applicable, eg. "NV", "SA"	Economische Groep Fluvius
Balance sheet date	2022-12-31T21:05:25+01:00
Audit report date	2023-03-29T21:05:30+02:00
Is it a Public Interest Entity (PIE)?	
Type of Annual Account	Consolidated
Accounting framework applied	IFRS
Wording as used by the client for the consolidated overview concerning the financial position, default: "the consolidated statement of the financial position"	de geconsolideerde winst- en verliesrekening, het geconsolideerde overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het geconsolideerde mutatieoverzicht van het eigen vermogen
Wording as used by the client for the consolidated overview concerning the returns, equity and cash flows, default: "the consolidated statement of the realized and unrealized results, the consolidated statement of changes in equity and the consolidated statement of cash flows"	en het geconsolideerde kasstroomoverzicht
Is the financial year adjusted? (shortened or extended)	
Does the Company have an abbreviated schedule instead of a complete schedule?	
Most current Shareholders' meeting date where the auditor was appointed or appointment was renewed	2020-05-27T20:54:10+02:00
Does the client have an Audit Committee?	
Does the client have a workers' council?	
Balance sheet date of expiration audit mandate, according to engagement letter	2022-12-31T20:54:22+01:00
Exact date of first appointment known?	true
Consecutive years we have performed the audit, including the current audit year	12
Balance sheet total, as mentioned in the Annual Accounts	17242497
Result of the year, as mentioned in Annual Accounts code 9904 or in Belgian GAAP consolidated accounts code 9976	345748
Customer opt-in towards the new company law	Annual accounts with a year-end after 31 December 2019
Is there a material uncertainty related to going concern?	
Emphasis of matter: Are there other matters that need to be emphasized?	true
Note number to the other matter to which we want to draw attention	1
Description of other matter	Zonder afbreuk te doen aan het hierboven tot uitdrukking gebracht oordeel, vestigen wij de aandacht op toelichting 37 van de Geconsolideerde Jaarrekening die de specificiteiten beschrijft van de regelgeving en tarieven en de bijhorende boekhoudkundige

	behandeling, alsook de onzekerheden verbonden aan de saldi voortvloeiend uit het reguleringsmechanisme dewelke door de Vlaamse regulator voor gas en elektriciteit, de VREG, nog dienen goedgekeurd te worden
Are there any Key Audit Matters (KAM's)?	
Does the entity also publish an annual report including the Board of Directors' report, instead of only publishing the Board of Directors' report?	
Independence: Were any additional services, that are compatible with the audit of the Annual Accounts and/or Consolidated Financial Statements referred to in Article 3:65 of the Belgian Company Code and for which fees are due, have been carried out?	true
Have the fees of the additional services been properly detailed in the notes?	true
Has a conflict of interest been identified?	
Has an interim dividend for an NV/SA been distributed during the year?	
Dividend for BV/SRL or CV/SC?	
Additional paragraphs: Add fields with paragraphs if applicable	None
Official EY Name	EY Réviseurs d'Entreprises/Bedrijfsrevisoren
Signing location	Gent
Signee name	Marnix Van Dooren
Signee rank	Partner
Will we report on ESEF?	